

ISSN 2392-0998

REDAKCJA
tel. 56 493 41 50**GMINA PŁUŻNICA**Gmina doceniła
sportowców

str. 2

REGIONAndrzej Duda
odwiedził region

str. 5

BENMAR**OKNA DRZWI BRAMY
ROLETY MOSKITIERY**Ul. Szosa Rypińska 3
87-400 Golub-Dobrzyńtel. 731 731 201
607 042 741**LEASING
I POŻYCZKI****DLA FIRM ORAZ
ROLNIKÓW****TEL. 691 644 420****CZWARTEK**

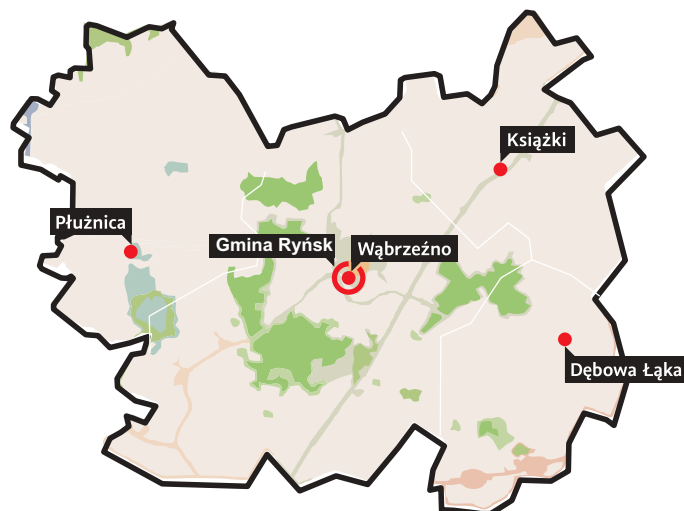
22 MARCA 2018

ISSN: 2080-0878

1,99 zł

w tym 5% VAT

nr 12/2018 (466)

CWA**TYGODNIK REGIONU WĄBRZESKIEGO**

Prywatyzacja, kontrola NIK i... co dalej?

POWIAT ▶ Po sprawdzeniu procesu prywatyzacji wąbrzeskiego szpitala Najwyższa Izba Kontroli przygotowała zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa, które złoży w prokuraturze. Natomiast władze powiatu nie mają sobie nic do zarzucenia i twierdzą, że przekształcenie szpitala w spółkę przyniosło wszystkim same korzyści. Jaki będzie finał sprawy zapoczątkowanej dziesięć lat temu?

Najwyższa Izba Kontroli w połowie ubiegłego roku badała przebieg przekształcenia Zakładu Opieki Zdrowotnej Szpitala Powiatowego w Wąbrzeźnie i jego wpływ na zakres usług zdrowotnych świadczonych na terenie powiatu wąbrzeskiego. Wnioski pokontrolne, przedstawione w Toruniu na konferencji prasowej przez prezesa NIK Krzysztofa Kwiatkowskiego wskazują, że proces zmian w 2008 roku przebiegał niezgodnie z obowiązującymi wówczas przepisami, ponadto bez właściwego nadzoru ze strony starostwa powiatowego, a przekształcenia przyczyniły się do strat i wyrządzenia znacznej szkody majątkowej w budżecie powiatu.

Prezes NIK-u zapowiedział, że w marcu sprawa trafi do prokuratury. Delegatura NIK w Bydgoszczy przygotowała zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa wyrządzenia znacznej szkody majątkowej w budżecie powiatu wąbrzeskiego. Starosta Krzysztof Maćkiewicz odiera zarzuty i uważa, iż do żadnych strat

nie doszło, a proces przekształcenia szpitala powiatowego w spółkę okazał się korzystny i dla powiatu, i dla jego mieszkańców.

Wnioski pokontrolne

Obszerne wystąpienie pokontrolne zostało podsumowane wnioskami. NIK wnosi o: 1. doprowadzenie działalności SP ZOZ do zgodności z przepisami ustawy o działalności leczniczej; 2. sprawowanie rzetelnego nadzoru nad SP ZOZ, tj. w szczególności: a) wykonywanie kontroli SP ZOZ zgodnie z obowiązkiem wynikającym z ustawy; b) wyegzekwowanie od SP ZOZ aktualizacji danych znajdujących się w księdze rejestrowej podmiotów wykonujących działalność leczniczą, prowadzonej przez wojewodę kujawsko-pomorskiego; c) wyegzekwowanie od SP ZOZ naliczenia i pobrania od Nowego Szpitala Wąbrzeźno czynszu za dzierżawę nieruchomości (za okres od 26.10.2009 do 30.06.2017) oraz wynagrodzenia za bezumowne korzystanie od 31.12.2009 do 30.06.2010 z aparatu USG, kolonoskopu i laparoskopu

z wyposażeniem; d) wstrzymanie oraz zmianę lub cofnięcie sprzecznych z prawem decyzji dyrektora ZOZ (wykazanych podczas kontroli); 3. podjęcie decyzji dotyczących rozporządzenia mieniem SP ZOZ z uwzględnieniem zasady gospodarności, a także zgodnie z uchwałą o gospodarowaniu mieniem; 4. wyegzekwowanie od SP ZOZ należnej Starostwu kwoty 128,5 tys. zł.

Starosta realizuje zalecenia

Jak wyjaśnia starosta Krzysztof Maćkiewicz, wnioski pokontrolne są już realizowane. Odpowiednie pismo w tej sprawie zostało wysłane do dyrektora bydgoskiej delegatury NIK. Jeszcze w grudniu ubiegłego roku zarząd powiatu podjął działania zmierzające do likwidacji SP ZOZ w Wąbrzeźnie (jednostka istniała tylko „na papierze” – przyp. red.). Przypomnijmy, że mimo przekształcenia szpitala i przekazania jego zadań podmiotowi prywatnemu, powiat wąbrzeski nadal utrzymywał publiczny zakład opieki zdrowotnej.

dokończenie na str. 4**GMINA KSIĄŻKI ▶ Walczą o swoją drogę**

Mieszkańcy posesji przy ulicy Za Torem w Książkach skarżą się na stan drogi, której nie można pokonać samochodem osobowym.

– Gdyby nie ciągniki to by ludzie z tyłu ulicy nie powyjeżdżali. Jak samochód o pierwszej w nocy utknął, do drugiej walczyli, żeby go wyciągnąć – wspomina Rafał Dziura. Więcej na stronie 3.

Tekst i fot.
Paulina Grochowalska

kredyty gotówkowe**Gotówka na Twoje
potrzeby!**RRSO **21,82%****Wąbrzeźno**
ul. Kościuszki 2a
czynne pon.–pt. 9.00–17.00**Santander**
CONSUMER BANK

Dla kredytu gotówkowego oferowanego przez Santander Consumer Bank S.A. z siedzibą we Wrocławiu wskazana wartość Rzeczywistej Rocznej Stopy Oprocentowania (RRSO) 21,82% wyliczona została na podstawie przykładu reprezentatywnego na dzień 15.09.2017 r.

Gmina doceniła sportowców

GMINA PŁUŻNICA ▶ Wójt Marcin Skonieczka już po raz czwarty przyznał nagrody dla najlepszych sportowców. W tym roku po raz pierwszy w historii docenieni zostali ponadto trenerzy

14 marca w Centrum Edukacji Ekologicznej spotkali się młodzi sportowcy, ich rodzice i trenerzy, którzy w minionym roku osiągnęli ponadprzeciętne wyniki sportowe. Nagrody wręczały panie: Barbara Piłat, radna, przewodnicząca Komisji Spraw Społecznych; Elżbieta Wiśniewska, kierownik Biura

Inicjatyw Społecznych i Promocji Gminy oraz Dorota Horodecka, wicedyrektor Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Płużnicy. Panie pogratulowały osiągnięć wszystkim nagrodzonym sportowcom, wyrażając słowa uznania za ich ciężką pracę w zdobywaniu sportowych laurów.

Nagrodzeni zostali: Martyna Właśniewska (za zajęcie II miejsca w ogólnopolskim turnieju tańca), Aniela Redmerska (za zajęcia II miejsca w ogólnopolskim turnieju Kyokushin Karate), członkowie szkółki wędkarskiej w Wieldzadzu – Miłosz Wiśniewski, Patryk Sosnowski, Szymon Sosnowski,

Konrad Zarzeczny, Wojciech Wiśniewski i Jakub Swół (za liczne sukcesy indywidualne i drużynowe w Olimpiadzie Młodzieży Okręgu Toruńskiego i Ogólnopolskich Zawodach Rzutowych).

Docenieni zostali ponadto piłkarze Uczniowskiego Klubu Sportowego Junior Młodszy: Wiktor Stawiarski, Denis Jaworski, Rafał Kucharek, Bartosz Miastkowski, Miłosz Liszaj i Mikołaj Puchała (za zajęcie III miejsca w rozgrywkach ligowych Polskiego Związku Piłki Nożnej województwa kujawsko-pomorskiego). Komisja przyznała także wyróżnienia: dla Weroniki Misztal (pływanie) i Jakuba Sochy (wędkarstwo) za sukcesy w swoich dyscyplinach na poziomie rejonowym.

W tym roku nagrody otrzymali również trenerzy: Robert Majewski za poprowadzenie drużyny UKS Płużnica do sukcesu w rozgrywkach ligowych oraz Małgorzata Wechman za opiekę szkoleniową nad grupą młodych

wędkarzy oraz ich osiągnięcia.

– W imieniu własnym oraz wójta gminy Płużnica Marcina Skonieczki gratuluję wszystkim nagrodzonym – mówiła Elżbieta Wiśniewska. – Cieszę się, że w tym roku udało nam się przyznać nagrody tak wielu sportowcom. Docenieni zostają ci, którzy osiągają naprawdę dobre wyniki w swoich dyscyplinach, więc fakt przyznania tak wielu nagród potwierdza, iż są w naszej gminie osoby zdolne, wytrwałe i ambitne, bo tym cechuje się właśnie prawdziwy sportowiec. W tym roku, poza trenerami, wszyscy nagrodzeni to młodzież i dzieci, ale zgodnie z regulaminem przyznawania nagród, może się o nie ubiegać każdy, kto osiąga dobre wyniki, bez względu na wiek. Zachęcam więc osoby dorosłe, które odnoszą sukcesy sportowe do zgłaszania się w kolejnych edycjach konkursu – podsumowała Wiśniewska.

(krzan)
fot. nadesłane

Gmina Książki

Był zbiornik, będzie park

Władze gminy Książki intensyfikują działania zmierzające do utworzenia wiejskiego parku przyrodniczo-edukacyjnego. Projekt ma zachęcającą nazwę „Park Miodowy” w Książkach, zaś na jego realizację samorząd otrzymał nieco ponad 82 tys. złotych dofinansowania.

16 marca w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu wójt Jerzy Dutkiewicz podpisał umowę na przyznanie pomocy na utworzenie wiejskiego parku przyrodniczo-edukacyjnego pn. „Park Miodowy” (wraz z rozbiórką ogrodu i istniejącego, nieużywanego basenu przeciwpożarowego).

– Całkowity koszt projektu wynosi 129 tys. zł, natomiast dofinansowanie stanowi prawie 64 proc. kosztów – informuje wójt

Jerzy Dutkiewicz. – Wsparcie finansowe, które otrzymaliśmy dotyczy poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” w ramach działania „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER”.

Jak zapewnia wójt, w wyniku realizacji projektu w Książkach powstanie teren rekreacyjny z miejscem do odpoczynku i nauki w plenerze.

– Zakres prac obejmuje budowę infrastruktury ogólnodostępnej dla mieszkańców i zawiera m.in. wykonanie nasadzeń drzew oraz krzewów, montaż lamp solarnych, ławek parkowych oraz wykonanie nowego ogrodzenia wraz z bramą wjazdową. Nazwa „Park Miodowy” nawiązuje do roślinności miododajnej, która będzie znajdować się w parku – dodaje Dutkiewicz.

(krzan)
fot. nadesłane

Powiat

Wsparcie dla rolników

Do 30 marca rolnicy, którzy ponieśli szkody spowodowane wymarzeniem upraw, mogą składać wniosek o oszacowanie strat. Odpowiedni druk wniosku można pobrać ze strony internetowej urzędu miasta www.wabrzezno.com.

Jak informuje wąbrzeski ratusz, z związku z pismem wojewody kujawsko-pomorskiego właściele gospodarstw rolnych położonych na terenie Wąbrzeźna powinni dokonać lustracji stanu ozimin po przejściu fali mrozów w okresie od 23 lutego do 5 marca bieżącego roku. W przypadku stwierdzenia wystąpienia uszkodzeń upraw, spowodowanych tym zjawiskiem, mogą złożyć wniosek o oszacowanie strat.

Wniosek powinien zawierać: imię i nazwisko, dokładny adres, nr telefonu; całkowitą powierzch-

nię poszczególnych upraw w ha z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku; procentowy udział strat w poszczególnych uprawach w gospodarstwie.

Wnioski należy składać osobiście w Wydziale Geodezji, Budownictwa i Inwestycji Urzędu Miasta Wąbrzeźno pok. nr 2 w godzinach pracy Urzędu (poniedziałek, środa, czwartek od 7.30 do 15.30, wtorek od 7.30 do 16.30, piątek od 7.30 do 14.30) w nieprzekraczalnym terminie do 30 marca 2018 roku.

oprac. (krzan)

W SKRÓCIE

WĄBRZEŹNO

Trwają prace przy budowie mostu

We wtorek 20 marca rozpoczęły się prace przy budowie nowego mostku na Jeziorze Zamkowym. Most z drewna klejonego stanie na nowych fundamentach. Wybudowane będą nowe schody i przyczółki żelbetowe. Pojawi się także wjazd dla osób niepełnosprawnych. Most zostanie oświetlony.

GMINA PŁUŻNICA

Spotkanie w sprawie bloku

27 marca o 15.30 w sali posiedzeń TRGP odbędzie się spotkanie informacyjne dotyczące powstania budynku wielorodzinnego w Płużnicy. Na spotkanie zaproszeni są wszyscy, którzy zadeklarowali chęć zamieszkania w bloku lub myślą o zamieszkaniu, a także ci, którzy chcą dowiedzieć się o postępach prac związanych z budową.

(krzan)

Najgorsza droga w gminie?

GMINA KSIAŻKI ▶ Ulica Za Torem to drugi kandydat, obok ul. Okrężnej, do niechlubnego tytułu najgorszej drogi w gminie Książki. Mieszkańcy załamują ręce, bo gdy nie ma mrozu ulicę można pokonać tylko ciągnikiem

W ubiegłym tygodniu opisaliśmy stan ul. Okrężnej. Auta grzęzną tam w błocie i w koleinach wypełnionych wodą. Mieszkańcy nie mają możliwości normalnego poruszania się do centrum wsi, bez posiadania ciągnika rolniczego. Nie inaczej jest w przypadku ulicy Za Torem,

która liczy sobie 1,5 km długości. Zamknięcie przejazdu kolejowego spowodowało, że mieszkańcy czy tego chcą czy nie, żeby dostać się do centrum muszą pokonać całą ul. Za Torem.

– Gdyby nie ciągniki to by ludzie z tyłu ulicy nie powyjeżdżali. Jak samochód o pierwszej

w nocy utknął, do drugiej walczyl, żeby go wyciągnąć – wspomina Rafał Dziura.

Na końcu ulicy Za Torem mieszka Sławomir Chrapieński. Wydostać się może z posesji tylko ciągnikiem i to z trudem.

– Osobówka tu nie dojedzie. Karetka nie ma szans. Straż pożarna też tutaj nie przejedzie. Tu były koleiny na metr. Błoto wierzchem się przelewało – opowiada. – Tak źle jak w tym roku to jeszcze nie było. Zawsze tu było błoto, ale dało się dojechać osobowym samochodem.

Żona Bolesława Zycha jest po operacji kręgosłupa i czeka na następną

– Nie może chodzić. Chocbym kupił jakiś wózek, to jak ona tą drogą przejedzie? Praktycznie jest uwięziona w domu – mówi.

Stan ulicy pogarsza przerwa-

na drenarka. Wyciekająca stamtąd woda zalewa drogę.

– Mi powiedziano, że to cieknie wodociąg, a nie drenarka, bo chciałam to naprawić na własny koszt. Odmówiono mi naprawy właśnie z powodu podejrzenia, że to może cieknąć wodociąg – mówi Jolanta Stopyra. – To nie jest mały wysięk, to jest masa wody.

Dodatkowym problemem jest odkryty zbiornik prawdopodobnie z nieczystościami na jednej z posesji. Znajduje się on przy samej drodze. W czasie opadów nieczystości miały wylewać się na ulicę.

O to jakie działania zamierza podjąć gmina, by ułatwić życie mieszkańcom ul. Za Torem zapytaliśmy wójta Jerzego Dutkiewicza.

– Podnieśliśmy powierzchnię

drogi na odcinku do 50 m. Następny odcinek ok. 30-metrowy również podniesiemy. Zostanie tam nawieszony gruby kamień, a na to drobny kamień. W miejscu, gdzie będzie podnoszony poziom drogi ułożymy wąż drenarski odwadniający ten teren – mówi Jerzy Dutkiewicz. – Jeśli chodzi o wydobywającą się spod ziemi wodę, to najpierw musimy przekopać ten fragment żeby wiedzieć czy to kwestia uszkodzonej drenarki czy przeciekającego wodociągu. Musimy poczekać, aż mróz puści i ziemia obeschnie.

Wójt zadeklarował też, że skontroluje podejrzany zbiornik znajdujący się przy drodze. Jeśli okaże się on nielegalnym szambem podejmie odpowiednie kroki.

Tekst i fot.

Paulina Grochowalska

Region

Sklepy łamią zakaz handlu

Za nami dwie niedziele, które objął ustawowy zakaz handlu. Nie wszystkie sklepy były jednak zamknięte. Takiego stanu się spodziewano, dlatego zaplanowano masowe kontrole Inspekcji Pracy.

Przypomnijmy, że od marca do końca 2018 r. zakaz nie będzie obowiązywać tylko w pierwszą i ostatnią niedzielę każdego miesiąca, a także w dwie kolejne niedziele poprzedzające Boże Narodzenie i w niedzielę poprzedzającą Wielkanoc. Ustawa przewiduje także przypadki, w których handel i wykonywanie pracy w handlu będzie dozwolone w każdą niedzielę. Sklepy mogą być otwarte, jeśli za ladą stoi sam właściciel lub członkowie jego rodziny (nie mogą być u niego na stałe zatrudnieni). Wyjątkiem są także np. punkty sprzedaży na dworcach, przy cmentarzach, piekarnie i cukiernie, w hotelach, na stacjach paliw.

W pierwszą niedzielę (11 marca) inspektorzy Okręgowej Inspekcji Pracy w Bydgoszczy odwiedzili łącznie 619 sklepów na terenie całego województwa kujawsko-pomorskiego. 176 z nich było otwartych, a 443 zamknięte. W 11 przypadkach wykryto nieprawidłowości.

– Nie jest to duża skala. Te przypadki nadużyć są obecnie analizowane. Przedsiębiorcy mają prawo się odwoływać, więc cała procedura weryfikacji jeszcze trochę potrwa. Ustawodawca dał wiele wyjątków od tego zakazu, więc niektórzy przedsiębiorcy z tego korzystają – tłumaczy Waldemar Adametz, rzecznik prasowy OIP w Bydgoszczy.

Z drugiej niedzieli (18 marca) wszystkie dane są obecnie zbierane od poszczególnych inspektorów. Skala kontroli utrzymana była na porównywalnym poziomie, gdyż działano w podobny sposób. Kontrolerzy odwiedzali także miejsca, w których tydzień wcześniej nie do końca przestrzegano prawo.

O możliwych nieprawidłowościach drogą telefoniczną informowali inspekcję także mieszkańcy województwa. W pierwszą wolną od handlu niedzielę odebrano 13 zgłoszeń, a w drugą 14. Inspektorzy skontrolowali te miejsca. Większość z donosów była nieuzasadniona. Osoby dzwoniły, widząc otwarty sklep, a nie wiedziały, że za ladą stoi sam właściciel.

Łamanie zakazu handlu grozi karą grzywny od 1.000 zł do 100.000 zł. Nie wiadomo jeszcze czy tego typu kontrole będą odbywać się w każdą niedzielę wolną od handlu. O tym zdecyduje Główny Inspektorat Państwowej Inspekcji Pracy. Jeśli pójdzie w tym kierunku, kwiecień będzie bardzo intensywnym miesiącem, gdyż są aż trzy niedziele wolne od handlu, a także czwarta, w którą przypada Wielkanoc.

Natalia

Chylińska-Żbikowska
fot. ilustracyjne

NA SYGNALE

POWIAT Trzeźwy poranek

Tym razem podczas poniedziałkowej akcji „Trzeźwy kierujący” policjanci nie ujawnili żadnego kierowcy prowadzącego na dwóch gazach. Mimo, że skontrolowali aż 671 pojazdów.

– Funkcjonariusze sprawdzali trzeźwość kierujących, dokumenty wymagane do kierowania pojazdami oraz stan techniczny aut – informuje sierż. szt. Michał Głębocki. – Działania były ukierunkowane na eliminowanie z ruchu nietrzeźwych kierujących pojazdami. Kontroli poddawani byli wszyscy uczestnicy ruchu drogowego. Mundurowi przeprowadzili niemal siedemset kontroli pojazdów, lecz nie ujawnili nietrzeźwych kierowców – dodaje.

WĄBRZEŻNO Chuligan zatrzymany

Wąbrzescy kryminalni ustalili i zatrzymali 32-letniego mieszkańca Wąbrzeźna. Mężczyzna usłyszał zarzut uszkodzenia mienia. W ubiegły wtorek właściciel jednego ze sklepów w centrum miasta zgłosił wąbrzeskim stróżom prawa fakt wybicia dwóch szyb antywłamaniowych w jego lokalu.

– Sprawą zajęli się funkcjonariusze wydziału kryminalnego. Policjanci jeszcze tego samego dnia ustalili i zatrzymali sprawcę – podkreśla oficer prasowy KPP.

Za swój wybryk wandal odpowie przed sądem.

(krzan), fot. KPP

Prezydent Duda odwiedził region

REGION ▶ We wtorek 20 marca w firmie Plastica, wchodzącej w skład grupy Toruńskich Zakładów Materiałów Opatrunkowych S.A., gościł Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Duda

Plastica Sp. z o.o. powstała w 2004 roku jako innowacyjna i zaawansowana technologicznie firma, która od początku działalności dysponuje najnowocześniejszym parkiem maszynowym światowej klasy producentów. Od powstania do dnia dzisiejszego firma, mająca swoją siedzibę we Frydrychowie, jest jedynym polskim wytwórcą paroprzepuszczalnych folii i laminatów używanych w przemyśle higienicznym, medycznym i odzieżowym.

Prezydent podczas swojej

wizyty miał okazję zwiedzić nowoczesne hale fabryczne i zobaczyć, jak działa to prężne przedsiębiorstwo. Andrzej Duda był pod wielkim wrażeniem tego, co zobaczył:

– Toruńskie Zakłady Materiałów Opatrunkowych mają kilkadziesiąt lat tradycji – powiedział prezydent. – Od prawie 30 lat firma funkcjonuje w warunkach gospodarki wolnorynkowej, przytoczających się na przełomie lat 80. i 90. poważnych zmianach gospodarczych w naszym kraju. Jak do-

brze wiemy, wiele państwowych firm nie przetrwało tych zawirowań. Albo nie wytrzymały konkurencji z zachodnimi przedsiębiorstwami, albo upadły, zniszczone przez rabunkowe działania prywatyzacyjne. Na szczęście tak się nie stało w Toruniu, w czym wielką zasługą prezesa Jarosława Józefowicza. Spółka sprywatyzowała się w sposób bardzo uczciwy i stanowi w Polsce jeden z wzorów tego, że można było tę transformację gospodarczą przeprowadzić w taki sposób, aby nie

tylko uratować firmę i by ten nasz wspólny majątek narodowy nie został zmarnowany, ale jeszcze można było ją rozwijać.

Andrzej Duda przypomniał, że TMZO zostało dwukrotnie uhonorowane nagrodą gospodarczą Prezydenta RP, m.in. w kategorii „Odpowiedzialny Biznes”, ze względu na prowadzone przez tę grupę mnogość działań pomocowych i charytatywnych, mających na celu dobro drugiego człowieka.

Prezes Józefowicz towarzy-

szyl Andrzejowi Dudzie w zwiedzaniu fabryki, a następnie obaj udali się na wspólne rozmowy z zarządem spółki, gdzie przedstawiono prezydentowi obecną sytuację TMZO w kraju i zagranicą, a także prognozowane kierunki rozwoju i dalsze inwestycje. Prezydent był pod wrażeniem przedstawionej mu wizji i podkreślał, że chciałby, aby taki model biznesowy był realizowany w innych polskich spółkach.

Tekst i fot.
Damian Lebowski

Powiat

Prywatyzacja, kontrola NIK i...

Starosta Krzysztof Maćkiewicz

dokończenie ze str. 1

Działo się tak, chociaż od grudnia 2008 r. zakład ten nie prowadził już leczenia szpitalnego, natomiast od początku 2011 r. zaprzestał jakiegokolwiek działalności leczniczej. Jak stwierdzili kontrolerzy, jego jedynym zadaniem była spłata własnego zadłużenia z dochodów uzyskiwanych z wynajmu nieruchomości szpitalnych. Inaczej mówiąc, prawdziwym celem utrzymywania publicznego ZOZ-u było uniknięcie przejęcia zadłużenia tej jednostki

przez powiat. „Papierowy” ZOZ nie udzielał żadnych świadczeń zdrowotnych, aczkolwiek prowadził działania pozorujące działalność statutową, np. opłacano polisy ubezpieczeniowe od odpowiedzialności cywilnej w zakresie działalności leczniczej czy wybierano Radę Społeczną ZOZ (choć ta nie miała do wykonania żadnych zadań).

Wykreślenie SP ZOZ z Rejestru Podmiotów Wykonujących Działalność Leczniczą okazała się jednak mocno kłopotliwe. Ze

względu na brak dokumentów niezbędnych do złożenia wniosku w lutym br. zostało wszczęte postępowanie administracyjne o zakazie wykonywania działalności leczniczej w stosunku do SP ZOZ w Wąbrzeźnie. Jego efektem było wydanie (w marcu br.) przez wojewodę kujawsko-pomorskiego zakazu, a następnie wykreślenie SP ZOZ w Wąbrzeźnie (z dniem 13 marca) z rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą. Po uprawomocnieniu się decyzji wojewody dyrektor SP ZOZ w Wą-

brzeźnie wystąpi do sądu o wykreślenie podmiotu z Krajowego Rejestru Sądowego.

– Zarząd Powiatu w najbliższym czasie przygotowuje projekt uchwały rady powiatu w sprawie przejęcia zobowiązań, należności i mienia Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Wąbrzeźnie – informuje starosta Krzysztof Maćkiewicz.

Jak tłumaczy, w związku z tym realizacja wniosków z punktów 2 a, b i d (tj. wykonywanie kontroli SP ZOZ zgodnie z obowiązkiem wynikającym z ustawy; wygezwowanie od SP ZOZ aktualizacji danych znajdujących się w księdze rejestrowej podmiotów wykonujących działalność leczniczą, prowadzonej przez wojewodę kujawsko-pomorskiego; wstrzymanie oraz zmiana lub cofnięcie sprzecznych z prawem decyzji dyrektora ZOZ (wykazanych podczas kontroli) ze względów formalnych nie będzie możliwe. Z tych samych względów niemożliwe staje się wypełnienie trzeciego wniosku (podjęcie decyzji dotyczących rozporządzenia mieniem SP ZOZ z uwzględnieniem zasady gospodarności, a także zgodnie z uchwałą o gospodarowaniu mieniem). Po prostu podmiot przestaje istnieć. Starosta zapewnia natomiast, iż powiat wygezwuje i pobierze od No-

wego Szpitala Wąbrzeźno czynsz za dzierżawę nieruchomości oraz wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z aparatu USC, kolonoskopu i laparoskopu z wyposażeniem.

– Stanie się to niezwłocznie po podjęciu przez radę powiatu stosownej uchwały. Z ustaleń kontrolerów wynika, że są to kwoty 16 tys. zł netto (dzierżawa ruchomości) i 2,4 tys. zł (wykorzystanie aparatury diagnostycznej) – tłumaczy starosta Maćkiewicz.

Natomiast w sprawie wygezwowania od SP ZOZ należnej Starostwu kwoty 128,5 tys. zł. Krzysztof Maćkiewicz podaje następujące wyjaśnienie:

– Podnoszona przez kontrolujących kwota rzekomo należąca powiatowi od SP ZOZ była konsekwencją zobowiązań powiatu jako poręczyciela kredytu zaciągniętego przez SP ZOZ, który nie był w stanie w pełni zrealizować swoich płatności wobec banku, który udzielił kredytu – uzasadnia starosta. – Płatności te zrealizował bezpośrednio Powiat Wąbrzeski BRE Bankowi Hipotecznemu w Warszawie bez pośrednictwa SP ZOZ, gdyż był to obowiązek powiatu wynikający z umowy – zaznacza.

Do tematu wrócimy.

Krzysztof Zaniewski
fot. archiwum

Kluby Seniora tętnią życiem

GMINA PŁUŻNICA ▶ Od ponad trzech miesięcy w gminie Płużnica z powodzeniem funkcjonują Kluby Seniora. Mają one swoje siedziby w kilku miejscowościach: Wieldządzu, Wiewiórki, Mgowo, Uciążu i Błędowie. Projekt realizują wspólnie samorząd gminy oraz Towarzystwo Rozwoju Gminy Płużnica, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

Jak podkreślają organizatorzy, kluby zapewniają ciekawe zajęcia dla licznej grupy mieszkańców gminy. Pierwsze miesiące wdrażania nowego projektu zawsze wymagają dużego zaangażowania zespołu koordynującego, aby początki były jak najmniej uciążliwe dla uczestników.

– Niestety, mimo intensywnej pracy, skomplikowane procedury realizacji zakupów i zawierania umów z trenerami są bardzo czasochłonne. Dodatkowo niekorzystny dla nas był termin podpisania umowy z Urzędem Marszałkowskim, ponieważ opóźniło to datę rozpoczęcia projektu. Jednak jako zespół podjęliśmy ryzyko i rozpoczęliśmy zajęcia w klubach, jednocześnie prowadząc zakupy wyposażenia oraz nabory personelu. Zależało nam, by seniorzy jak najszybciej mogli uczestniczyć w zajęciach – wyjaśnia Elżbieta Wiśniewska, kierownik Biura Inicjatyw Społecznych i Promocji

Gminy.

W klubach seniora, prowadzonych przez gminę Płużnica, aktualnie bierze udział 64 uczestników. Kluby w Uciążu, Wiewiórkach i Mgowie funkcjonują codziennie, natomiast kluby w Wieldządzu i Błędowie otwarte są od poniedziałku do czwartku. Tygodniowo każdy klub działa przez 20 godzin. Czas wolny seniorom organizują opiekunki, jednak równie dużo inicjatywy w układanie programu zajęć wkładają sami uczestnicy. Wy myślają tematy i formy spędzania czasu w klubie.

– W lutym wspólnie z Klubem Seniora z Uciąża byliśmy w kinie w Grudziądzu na filmie „Naręczony na niby”. Zorganizowaliśmy też z mieszkańcami wsi zabawę na zakończenie karnawału. Wspólnie piekliśmy pączki, jabłecznik i przygotowaliśmy inne dania kulinarne. Zabawa trwała do północy. Z kolei na marzec zaplanowaliśmy wiosenne spacerowanie nad jezioro

w poszukiwaniu bazi i dyngusa do robienia palm wielkanocnych oraz stroików – tłumaczy Elżbieta Cieślak, opiekunka klubu w Wieldządzu.

Na początku lutego w klubie w Uciążu seniorzy spotkali się z policjantem, który poprowadził warsztaty na temat bezpieczeństwa. Miesiąc upłynął uczestnikom na działaniach kulinarnych, wspólnych rozmowach, czytaniu książek i rozrywce przy grach planszowych. Opiekunka Kinga Borowska zadbała ponadto, aby seniorzy przygotowali ozdoby i potrawy na Dzień Kobiet, zorganizowany wspólnie z innymi mieszkańcami wsi.

– W Klubie Seniora w Mgowie nie próżnujemy – zapewnia Bernadeta Ślizewska. – Mimo silnych mrozów, luty okazał się dla nas bardzo miłym miesiącem, przyjemnym, a zarazem pracowitym. Tłusty czwartek stanowił okazję do upieczenia pysznych domowych pączków, a po słodkich szaleństwach trzeba było pomyśleć o sylwestrze i nadmiarze kalorii spalić podczas ćwiczeń fizycznych. Wszyscy z ochotą wykonywaliśmy proste, lecz zarazem efektywne ćwiczenia fizyczne, przygotowujące nas do zwiększania aktywności fizycznej. Z okazji dnia św. Walentego nasi seniorzy własnoręcznie wykonali kartki walentynkowe dla swoich bliskich. Pod koniec miesiąca odwiedzili teatr w Toruniu.

Mieliśmy możliwość zobaczenia na żywo znanych aktorów, takich jak: Grażyna Wolszczak, Olga Bołdź i Janusz Chabior, grających w spektaklu „Pozytywni”. Sztuka wywarła na nas duże wrażenie i na długo pozostanie w naszej pamięci – relacjonuje Ślizewska.

Natomiast seniorzy z Wiewiórek w lutym uczestniczyli w zajęciach, podejmujących tematykę: „Przygotowanie dekoracji kwiatowych i świątecznych z surowców wtórnych”, „Gry planszowe i karciane”, „Zajęcia ruchowe wspomagające kończyny dolne i górne, poprawiające układ krążenia”, „Przepisy kulinarne w praktyce” i „Tłusty czwartek z własnymi pączkami”. Ponadto razem z Klubem z Mgowo wyjechali na spektakl „Pozytywni” do Teatru im. Wilama Horzycy w Toruniu.

– Seniorzy cenią rozrywkę, dlatego też przy kawie i dobrym cieście grają w różnego rodzaju gry planszowe i karciane. Na spotkaniach również pieczone są ciasta, którymi się delektują. Panie, które spotykają się systematycznie, wykonują ćwiczenia ruchowe wspomagające układ krążenia i sprawność dłoni. Mimo różnego rodzaju przeciwności, powodowanych np. chorobą czy pogodą, seniorzy pełni optymizmu przychodzą na zajęcia, które odbywają się specjalnie z myślą o nich – mówi Monika Kaliszewska, opiekunka klubu.

Również w Błędowie nie próżnują.

– Nasi seniorzy z niecierpliwością oczekiwali na wspólny wyjazd do kina Helios w Grudziądzu na film pt. „Plan B”. Cieszył się on dużym powodzeniem, a razem z nami w seansie uczestniczyła też grupa z Klubu Seniora w Płużnicy – opowiada Dorota Warczak, opiekunka klubu. – W lutym uczestnicy zorganizowali również zajęcia w klubie pod hasłem: „Dzień rozmów o dzisiejszej młodzieży”, „Dzień gier”, „Tłusty czwartek – pączki i faworki”, „Pożegnanie karnawału – śledzik”, „Ferie z wnukami” i „Rozwijamy umysł – krzyżówki panoramiczne, sudoku” – dodaje.

Obecnie wszystkie miejsca w klubach są zajęte. Można natomiast składać formularze rekrutacyjne i zapisywać się na listę rezerwową. Szczegółowych informacji udzielają pracownicy: Biuro Inicjatyw Społecznych i Promocji Gminy – Elżbieta Wiśniewska i Ilona Kopacz, tel. 881 468 885; Klub Seniora w Mgowie – Bernadeta Ślizewska, tel. 730 731 816; Klub Seniora w Wiewiórkach – Monika Kaliszewska, tel. 730 731 392; Klub Seniora w Wieldządzu – Elżbieta Cieślak, tel. 730 731 135; Klub Seniora w Uciążu – Kinga Borowska, tel. 730 731 622; Klub Seniora w Błędowie – Dorota Warczak, tel. 730 731 948.

(krzan)

Region

Rozbili grupę przestępczą

Funkcjonariusze straży granicznej rozbili międzynarodową zorganizowaną grupę przestępczą o charakterze zbrojnym, o udział w której podejrzanych jest 8 cudzoziemców. Członkowie grupy usłyszeli zarzuty dotyczące produkcji, przemytu oraz dystrybucji znacznych ilości nielegalnych papierosów. Akcja ujęcia przestępców miała miejsce m.in. w Skępem, w powiecie lipnowskim.

Trwające od kilku miesięcy czynności w sprawie, prowadzone przez funkcjonariuszy Nadwiślańskiego Oddziału Straży Granicznej przy współpracy ukraińskich i mołdawskich służb, doprowadziły

do rozbicia zorganizowanej grupy przestępczej, wyspecjalizowanej w nielegalnej produkcji i dystrybucji wyrobów akcyzowych – głównie papierosów oraz ich przemyśle poza granice Polski. Trzon grupy

stanowiło 7 mężczyzn i jedna kobieta. Są to obywatele Ukrainy, Mołdawii, Rumunii i Gruzji. Wśród zatrzymanych jest organizator całego procederu, 50-letni obywatel Ukrainy. Niektórzy członkowie gangu są dobrze znani europejskim organom ścigania.

– Z zebranych materiałów wynika, że grupa przestępcza od maja 2017 roku, w ramach swojej nielegalnej działalności, wyprodukowała i wprowadziła do obrotu ponad 96 mln sztuk papierosów. Skarb Pań-

stwa z tytułu należnych podatków mógł ponieść straty w wysokości co najmniej 100 mln zł – podaje Komenda Główna Straży Granicznej.

Akcja miała miejsce 13 marca br. na terenie woj. kujawsko-pomorskiego, we Włocławku i Skępem. Grupy realizacyjne weszły na 8 adresów zamieszkania oraz do hali przemysłowej, w której odbywała się regularna produkcja papierosów. Na miejscu funkcjonariusze zabezpieczyli znaczne ilości papierosów oraz 2,5 tony tytoniu, a także kompletną linię produkcyjną, której wydajność szacuje się na ok. 60 tys. papierosów na godzinę. W miejscach zamieszkania członków grupy przestępczej funkcjonariusze ujawnili nielegalne 4 sztuki broni palnej, 260 sztuk amunicji, dwa tłumiki oraz jeden granat bojowy.

Wszyscy zatrzymani cudzoziemcy przebywali na terytorium

RP legalnie. W związku z popełnionym przestępstwem Straż Graniczna zweryfikuje zasadność ich pobytu w Polsce. Sprawę nadzoruje Prokuratura Okręgowa we Włocławku.

Zatrzymanym osobom prokurator przedstawił zarzuty dotyczące udziału w zorganizowanej grupie przestępczej o charakterze zbrojnym, za co grozi kara pozbawienia wolności od 6 miesięcy do 8 lat. Organizator dodatkowo usłyszał zarzut kierowania grupą, co zagrożone jest karą pozbawienia wolności nawet do lat 10.

Sąd Rejonowy we Włocławku, na wniosek prokuratora, w stosunku do 7 zatrzymanych zastosował środki zapobiegawcze w postaci tymczasowych aresztów i jeden środek wolnościowy w postaci poręczenia majątkowego w wysokości 200 000 zł.

(ak)

fol. Nadwiślański OSG

Przełamują tabu raka

WĄBRZEŹNO ▶ Nie są zawodowymi aktorkami, ale mało kto by się tego domyślił oglądając ich występ. Członkinie grupy „Onko Świat” są w różnym wieku, ale łączy je jedno – wszystkie zmagają się z nowotworem. Ze swoim najnowszym spektaklem wystąpiły w Wąbrzeźnie

Spektakl „Klasycznie, czyli On i One”, który mogliśmy obejrzeć 17 marca na scenie Wąbrzeskiego Domu Kultury jest już trzecim projektem, działającej przy toruńskiej Akademii Walki z Rakiem, grupy teatralnej „Onko Świat”.

– Akademia Walki z Rakiem działa od 2005 r. najpierw w Toruniu, potem w Poznaniu, Wrocławiu, Gdańsku i Gdyni. W tej chwili jesteśmy w 10 miastach – mówi Małgorzata Rębiałkowska-Stankiewicz, psychoonkolog i koordynator ogólnopolskiej sieci Akademii Walki z Rakiem. – Główny nasz cel to oczywiście wspieranie osób z chorobą nowotworową, ale także wspieranie ich rodzin. Proponujemy pacjentom zarówno terapię indywidualną jak i terapię grupową, a także szukamy nowych sposobów na coraz lepsze radzenie sobie z chorobą nowotworową stąd takie inicjatywy jak wystawa zdjęć Marty Szklarskiej czy teatr. To pomaga w radzeniu sobie z chorobą, w poprawie nastroju, w zdobywaniu pewności siebie. Spotykam się też z takimi opiniami moich pacjentek, że

Członkinie grupy teatralnej „Onko Świat” są bardzo dumne ze swoich ról

mówią „gdybym ja nie miała raka, ja bym nigdy nie miała okazji wystąpić jako aktorka, że właściwie ta choroba dużo mi dała, dała mi dużo dobrego” i myślę, że to jest ta największa wartość.

Spektakl w reżyserii Anny Magalskiej w lekkim, wręcz rubasznym tonie, pokazuje że tematy flirtu, romansu, relacji damsko-męskich, miłości są też ważne w życiu chorych kobiet.

– Chodzi nam o to by przełamać tabu choroby nowotworowej, żebyśmy przestali jako społeczeństwo dzielić choroby na raka i wszystkie pozostałe, abyśmy przestali się bać osób chorych onkologicznie – tłumaczy psychoonkolog. – Moi pacjenci wielokrotnie mówią o tym, że po rozpoznaniu choroby poczuli się osamotnieni, że wiele osób się odsunęło, nie dlatego, że nie

chcieli być blisko nich, ale dlatego, że nie wiedzieli co powiedzieć. Przede wszystkim nie należy bać się choroby nowotworowej, nie bać się tego co ja mam tej osobie powiedzieć. Trzeba mówić to co mówimy wtedy, gdy spotykamy kogoś z zapaleniem płuc, albo jakąś inną dolegliwością somatyczną: Jak się czujesz? Czy mogę ci w czymś pomóc? Czy chcesz o tym pogadać? O czym chcesz

porozmawiać? W jasny sposób mnie potrzebujesz? Przykładem takiej dobrej relacji z pacjentami chorymi na chorobę nowotworową jest Grzegorz Walczak (przyp. red. lider znanego toruńskiego zespołu Czaqu), który występuje z moimi podopiecznymi. On zachowuje się normalnie, czyli tak jak zachowujemy się na co dzień. Nie uciekamy przez osobą chorą na raka!

Spektakl został bardzo ciepło przyjęty przez wąbrzeską publiczność. Aktorzy otrzymali owacje na stojąco.

– Daje nam to dużo satysfakcji. Mimo przebytej ciężkiej choroby udaje nam się tak pięknie zagrać. Wszyscy myślą, że jesteśmy aktorkami – mówi z dumą członkinie grupy teatralnej „Onko Świat”.

Przedstawieniu towarzyszyła wystawa zdjęć Marty Szklarskiej, torunianki, która zmarła na glejaka. Za pomocą fotografii postanowiła opowiedzieć o codzienności osoby chorej, przykutej do łóżka.

Tekst i fot.

Paulina Grochowalska

Wąbrzeźno

Zabawa w szczytnym celu

Przedszkole Miejskie „Bajka” już po raz czwarty włączyło się w projekt edukacyjny Polskiego Komitetu Narodowego UNICEF. Tym razem był on realizowany pod hasłem „Spraw, aby dzieci z Syrii przetrwały zimą!”.

– W latach ubiegłych, przy współudziale pracowników i rodziców dzieci, wykonywane były laleczki z różnych krajów oraz kolorowe książeczki – tłumaczy Iwona Żabińska z Przedszkola Miejskiego „Bajka”. – W tym roku UNICEF nie wskazał konkretnego zadania do wykonania, pozostawiając pełną dowolność placówkom oświatowym w formie organizacji wydarzenia i ze-

braniu środków finansowych.

Z inicjatywy nauczycielek przedszkola w czwartek 15 marca odbyły się zajęcia otwarte dla rodziców. Miały one formę zabawową, a ich różnorodność świadczyła o dużej pomysłowości nauczycielek. Po zajęciach odbył się kiermasz pod hasłem „Pomaganie jest słodkie!”.

– Wszystkie słodkości do sprzedaży zostały przygotowane

przez pracowników przedszkola, którzy z dużym zaangażowaniem włączyli się w realizację wydarzenia – dodaje Iwona Żabińska.

Łącznie ze sprzedaży słodkości zebrano prawie 1,3 tys. zł, które przekazano na specjalne konto Polskiego Komitetu Narodowego UNICEF.

**oprac. (ToB)
fot. nadesłane**

Powiat

Pieniądze na zabytki

Samorząd województwa dofinansuje remonty zabytków w naszym powiecie. Wsparcie trafi do kilku parafii.

– Wsparcie na odnawianie zabytków przekazujemy od lat. Chodzi zarówno o remonty dachów i ścian, jak i zadania z zakresu renowacji wnętrz czy konserwacji cennego wyposażenia zabytkowych gmachów. Dziękuję właścicielom i administratorom tych obiektów za współpracę, zaangażowanie i opiekę nad materialnym dziedzictwem regionu. To dzięki nim mamy w regionie setki odnowionych i uchronionych przed zniszczeniem cennych obiektów – nie tylko znanych

wszystkim zabytków z najwyższej półki, ale także skromnych kościółków w niewielkich wsiach – mówi marszałek Piotr Całbecki.

Ogłoszony przez Urząd Marszałkowski nabór wniosków o wsparcie finansowe na prace w zabytkach w 2018 roku zakończył się w grudniu. Na przygotowanej przez zarząd województwa liście dotowanych zadań znalazły się w sumie 233 przedsięwzięcia, które będziemy wspierać ze środków budżetu województwa oraz Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego. W poniedziałek 19 marca o przyznaniu dotacji z budżetu województwa zdecydował sejmik.

Wsparcie otrzymają m.in. parafie w: Nowej Wsi Królewskiej, Wielkich Radowiskach, Dębowej Łące, Zieleniu, Ryńsku, Osieczku, Orzechowie, Płużnicy, Błędowie, Niedźwiedziu, Wąbrzeźnie, Kurkocinie, Łobdowie, Książkach oraz państwo Emilia i Tomasz Kamińscy.

(ToB), fot. ilustracyjne

W krainie słowiańskich bogów

WĄBRZEŃNO ▶ „Zakon Jakuba Sprawiedliwego” to ostatnia część trylogii „Człowiek Znikąd” Łukasza Gapińskiego. Autor promował swoją książkę w Wąbrzeskim Domu Kultury

Wiele osób pogratulowało autorowi trzeciej książki

W czwartek w WDK spotkali się czytelnicy, którzy chcieli poznać zakończenie historii przedstawionej w poprzednich dwóch częściach „Człowieka Znikąd”. Prezentację nowej publikacji poprzedziło widowisko taneczne, będące interpretacją wybranego przez autora fragmentu książki. Klimatyczny występ przygotowali nauczyciele i uczniowie Szkoły Podstawowej w Zieleniu. Dopełniły go fragmenty książki przeczytane przez Aleksandrę Olszewską. Spotkanie z pochodzącym z Wałyca pisarzem poprowadziła Aleksandra Kurek, dyrektor biblioteki. „Zakon Jakuba Sprawiedliwego” to thriller polityczny z elementami słowiańskich wierzeń.

– Niektóre sytuacje politycz-

ne były wzięte z życia, ale starałem się je tak mieszać, aby nie identyfikowano ich z kimś konkretnym – wyjaśniał czytelnikom Łukasz Gapiński.

Akcja trylogii rozgrywa się w trzech uznawanych przez Słowian płaszczyznach: Jawii odnoszącej się do teraźniejszości, Nawii – krainy umarłych i Prawii – krainy bogów.

– Kultura słowiańska nie jest spisana w postaci jakiegoś podręcznika czy mitologii. Słowianie byli podzieleni na plemiona, które często ze sobą wojowały i wierzyły w tego samego boga, ale inaczej go nazywały – mówił autor „Człowieka Znikąd” – Słowianie byli bardzo tolerancyjni jeśli chodzi o religię. Nie narzucali sobie,

że jak my wierzymy w takiego boga, to ty też musisz. Oni ze sobą rozmawiali. Wynikało z tych rozmów, że wierzymy w to samo, ale inaczej to nazywamy.

Historia zawarta w trylogii obraca się wokół legendarnej „Księgi Welesa”, dotyczącej religii i historii starożytnych Słowian. Podobno za pomocą „Księgi Welesa” można było odczytywać przyszłość i na nią wpływać. Przez naukowców tekst uważany jest za fałszyfikat. Natomiast dla wielu słowiańskich rodziomowierców stanowi świętą księgę.

Autor chętnie odpowiadał na pytania publiczności, które dotyczyły m.in. umiejscowienia akcji w różnych miejscach czy procesu tworzenia trylogii. Po spotka-

Po spotkaniu Łukasz Gapiński podpisywał egzemplarze najnowszej powieści

niu Łukasz Gapiński podpisywał egzemplarze swojej najnowszej powieści. Książkę można kupić w Miejskim Punkcie Informacji, który czynny jest we wtorki, w godzinach 12.00-17.00 oraz środy i piątki od 10.00 do 16.00.

Łukasz Gapiński jako pisarz zadebiutował w 2013 r. Wtedy wydawnictwo Goneta podjęło się publikacji e-booka „Człowiek Znikąd. Księga Welesa”. Wkrótce powieść, dzięki głosom internautów, wygrała konkurs „Najlepsza książka na jesień 2013” w kategorii thriller, ogłoszony przez portal granice.pl (jeden z większych portali literackich w Polsce). Wiosną 2015 książka wyszła nakładem Wąbrzeskich Zakładów Graficznych i cieszyła się sporym zainteresowaniem na

rynku lokalnym. Druga część trylogii „Tarcza Słońca” też najpierw została wydana w formie e-booka i została nagrodzona przez internautów serwisu granice.pl tytułem „Najlepszej książki na jesień 2015”.

Gapiński urodził się w 1983 r. W latach 2000-2008 występował i pisał teksty w zespole hip-hopowym AWGD. Ukończył studia na kierunku kształtowanie i ochrona środowiska na Akademii Pomorskiej w Słupsku. Od kilku lat pracuje w Urzędzie Gminy w Wąbrzeźnie. Organizatorami spotkania byli: Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna oraz Wąbrzeski Dom Kultury.

Tekst i fot.
Paulina Grochowalska

Wąbrzeźno

Konkursowe emocje

Wąbrzeski Dom Kultury zachęca do wzięcia udziału w szeregu konkursów plastycznych i kulinarnych. Organizatorzy wciąż czekają na zgłoszenia.

Młodzi artyści na start

Dzieci i młodzież mogą wziąć udział w konkursie pt. „Młodzi artyści na start”. Realizowana inicjatywa odbędzie się w dwóch etapach. Pierwszy – korespondencyjny nawiązuje do hasła „Wiosenny krajobraz”.

– Chętni zobowiązani są do nadesłania jednej pracy plastycznej do dnia 11 maja na adres organizatora – informuje WDK. – Natomiast podczas drugiego etapu planowane jest malowanie pejzaży z wyobraźni pod okiem wykwalifikowanego lokalnego artysty malarza oraz otwarcie wystawy pokonkursowej.

Organizator zapewnia kom-

plet farb plakatowych, pastele oraz papier. Uczestnicy muszą zabrać jedynie swoje pędzle.

Anioły w roli głównej

Miłośnicy sztuki plastycznej mogą spróbować swoich sił także w konkursie pod hasłem „Anioł – mój dobry duch”, w ramach Dni Kultury Chrześcijańskiej.

– Inicjatywa ma na celu ukazanie w dowolnej technice i formie plastycznej własnej wizji anioła. Konkurs adresowany jest do dzieci szkół podstawowych, gimnazjalnych, średnich oraz osób dorosłych. Każdy uczestnik może dostarczyć maksymalnie dwie prace w nieprzekraczalnym terminie do 13 kwietnia – podają organizatorzy.

Wielkanocna tradycja

Trzeci konkurs, pod nazwą „Mazurek Wielkanocny”, jest skierowany do fanów kuchni i świątecznej tradycji. Zadaniem uczestników jest wykonanie mazurka wielkanocnego według tradycyjnego lub własnego przepisu. Gotowy wypiek należy dostarczyć 25 marca do godz. 11.00 na Pl. Jana Pawła II, gdzie jury wyłonione przez organizatora dokona oceny. Szczegółowych informacji na temat konkursu udziela Dorota Otremba, kierownik Działu Animacji Kultury WDK, tel. 566881727, wew. 24, 535436071.

(ToB)
fot. WDK

Używane nie znaczy gorsze

WĄBRZEŹNO ▶ W Wąbrzeźnie wyrastają jak grzyby po deszczu. Kupowanie w nich ubrań nie jest już „obciachem” bądź przykrą koniecznością, są ulubionym miejscem młodych modomaniaków i modomaniaczek. Mowa oczywiście o miejscowych lumpeksach

– 90 proc. mojej garderoby jest z lumpa – mówi 23-letni Igor, wąbrzeźnianin i student dziennikarstwa. – Noszę używane kurtki, bluzy, koszule i spodnie. Kupuję jedynie oryginalne koszulki kapel, których słucham, buty, no i bieliznę. Reszta jest serio z lumpa. Nie pamiętam, kiedy byłem w jakimś sieciowym sklepie.

Kiedy posiadanie odzieży z drugiej ręki stało się powodem do dumy? W znacznym stopniu za rewolucję w myśleniu o lumpeksach odpowiedzialne są młode pokolenia, tak zwani milenialsi, czyli osoby urodzone między 1980 a 2000 rokiem, które miały szansę na edukację i rozwój już w komunistycznej Polsce i są poniekąd „dziećmi internetu”, gdzie gwiazdy srebrnego ekranu, blogerki i alternatywni artyści pozuja do zdjęć w ubraniach za 5 złotych.

W Polsce pierwsze lumpeksy pojawiły się już w czasach PRL-u, gdzie działały tzw. komisje odzieżowe. Oddawano tam zbyt duże lub zbyt małe ubrania, które pochodziły z paczek przysyłanych od rodzin z zachodu. Jednak rzeczy w takich sklepach nie były tanie i zwykle kojarzyły się z luksusem. Rozkwit branży związanej z ponowną sprzedażą noszonych już ubrań spowodowała transformacja ustrojowa, dzięki której łatwiejsze stało się sprowadzanie odzieży używanej z innych krajów.

Dziś w samym Wąbrzeźnie możemy zliczyć kilkanaście lumpeksów, które skrywają w sobie prawdziwe modowe perełki.

– Znalazłem w sklepach z odzieżą używaną wymarzone jeansy, takie „daddy pants”, stylizowane na lata 90. – wylicza Kacper, osiemnastolatek, który w czasie wolnym od przygotowań do matury przygląda się modowym trendom i szuka wyjątkowych ubrań w lumpeksach. – Jestem też posiadaczem vintage bluzki również z lat 90., z limitowanej kolekcji.

Nie ulega wątpliwości, że wyjątkowe zdobycze przytrafiają się osobom, które znają się na markach i wartości markowych rzeczy.

czy.

– Ostatnio w Wąbrzeźnie w lumpeksie na rynku znalazłam torebkę z jednego domu mody – wyznaje 20-letnia Anita. – Nie kupiłam jej, bo w zasadzie nie noszę rzeczy tego typu. Potem pomyślałam, że mogłam dać za nią te 20 złotych i sprzedać drożej w internecie. Wielu moich znajomych dorabia sobie w ten sposób.

Zakupy w lumpeksach wymagają znacznych zasobów cierpliwości i wolnego czasu. W większości wąbrzeskich tego typu miejscach panuje porządek, ubrania i dodatki są poukładane tematycznie i kolorami. W dniach dostawy towaru może jednak wkraść się chaos. To wówczas lumpeksy są

miejscem najbardziej obleganym, ubrania w dniu swojej premiery są droższe i ściśnięte na wieszakach z powodu ich ogromnej ilości.

– Łatwo się wówczas pogubić – przyznaje Ala, studentka studiów międzynarodowych i filologii rosyjskiej, która w weekendy odwiedza w Wąbrzeźnie rodziców i miejscowe lumpeksy. – W ostatnich dniach tygodnia towar jest przebrany i tańszy. Łatwiej wtedy doszukać się wad poszczególnych ubrań – błędu w kroju, wytarc, dziur. Musimy poświęcić trochę czasu na przymierzanie odzieży, która wpadnie nam w oko. Przecież nie chodzi o to, żeby kupować wszystko co nam wpadnie w rękę, nawet jeśli towar jest przeceniony

o 90 proc.

Poszukiwania ciekawych pozycji w lumpeksach porównywane jest do sportu. Znalezienie niepowtarzalnej rzeczy wśród wielu niezastępowalnych na uwagę przedmiotów wiąże się z ogromną satysfakcją. Warto również i w tej dyscyplinie zachować umiar. Łowców lumpeksowych okazuje obowiązuje kilka prostych zasad. W tego typu sklepach raczej nie kupuje się bielizny (wyjątek mogą stanowić sportowe staniki) i butów wyglądających na znoszone. Warto krytycznym okiem przyglądać się prezentowanemu w sklepie ubraniu, aby też nie przepłacać. Środki dezynfekujące odzież przed jej wprowadzeniem do sklepów mogą uczulać nawet po wypraniu zakupionych rzeczy, dlatego też należy pamiętać, że noszone już wcześniej ubrania, które z powodzeniem mogą nosić nastolatki i dorośli, nie będą również bezpieczne dla delikatnej skóry dziecka.

– Uwielbiam lumpeksy za to, że wywołują u mnie wielką ekscytację – podsumowuje Kacper. – Nigdy nie wiesz, co znajdziesz. Kupowanie w takich miejscach jest jak polowanie. Można powiedzieć, że chodzenie po lumpeksach to moje hobby, a wręcz (śmiech) styl życia.

Tekst i fot.
Aleksandra Góralska

Wąbrzeźno

Odkopana historia miasta

14 marca w WDK została otwarta stała ekspozycja prezentująca „skarby” odkryte przez archeologów podczas badań wykopaliskowych, przeprowadzonych na terenie Góry Zamkowej. Wystawa jest plonem sondażowych badań, zrealizowanych w Wąbrzeźnie w latach 2011-2017 przez pracowników Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Różaniec z gagatu

Otworciu wystawy towarzyszyła prelekcja regionalisty Pawła Beckera pt. „Zamek Biskupów Chełmińskich w Wąbrzeźnie”.

– Dzięki wprowadzeniu Pawła Beckera uczestnicy mogli poznać historię wąbrzeskiego zamku

oraz posłuchać legend związanych z tym miejscem – mówi Dorota Otremba.

Jak tłumaczą organizatorzy ekspozycji, archeolodzy pracowali przede wszystkim na terenie zamku wysokiego, a także w obrębie fosi i przedzamcza wschodniego. Łącznie prace objęły teren o powierzchni 3400 metrów kwadratowych. Wykopaliska uzupełniały odwierty geologiczne. Badania zamku w Wąbrzeźnie, pomimo niewielkiego i ograniczonego zakresu, dostarczyły cennych źródeł do poznania warsztatu budowlanego z początków XIV stulecia. W ich efekcie pozyskano ruchomy i nieruchomy materiał źródłowy.

– W pozostałości po zamku mamy m.in. dwie figury św. Ludwika i Matki Bożej Zamkowej. One są zachowane w kościele – mówił Paweł Becker. – Ponadto mamy drobne elementy, takie jak np. różaniec z gagatu (gagat – bitumiczna odmiana węgla brunatnego o zbitej, jednorodnej budowie), obrączkę Jezuitów, medalik rzymski, fragment okucia książki oraz naczynia ceramiczne, używane przez zamkową służbę – wyjaśnia wąbrzeski historyk.

Ekspozycja wydobytych śladów przeszłości mieści się na pierwszym piętrze WDK.

oprac. (krzan)
fot. nadesłane

Paweł Becker przybliżył zebranym historię Zamku Biskupów Chełmińskich w Wąbrzeźnie

DOBRZE TO WIEDZIEĆ

Szkolenie dla nauczycieli

Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Toruniu organizuje nieodpłatne, specjalistyczne szkolenie z zakresu ruchu drogowego dla nauczycieli. Jego odbycie uprawnia pedagoga do sprawdzania niezbędnych umiejętności uczniów ubiegających się o kartę rowerową. Szkolenie odbędzie się 20 kwietnia w godz. 15.00-19.00 w siedzibie Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Toruniu przy ul. Polnej 109/111. Mogą wziąć w nim udział nauczyciele wyznaczeni do prowadzenia zajęć wychowania komunikacyjnego w szkołach podstawowych, którzy nie odbyli jeszcze specjalistycznego przeszkolenia. Kontakt: edukacja@word.torun.pl.

Zgłoś dzielnicowego

Komenda Wojewódzka Policji w Bydgoszczy ogłosiła drugą edycję konkursu „Przyjazny dzielnicowy”. Indywidualnych zgłoszeń, do 1 lipca, mogą dokonywać osoby, instytucje lub organizacje. Muszą one dotyczyć policjantów obecnie pełniących służbę w jednostce policji na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Propozycje można kierować drogą mailową: przyjazny.dielnicowy@bg.policja.gov.pl lub listownie na adres: Wydział Prewencji, Komenda Wojewódzka Policji w Bydgoszczy ul. Aleja Powstańców Wielkopolskich 7, 85-090 Bydgoszcz. Zgłoszenie musi zawierać: imię i nazwisko dzielnicowego, jednostkę w której służy, podstawowe dane osoby zgłaszającej (nazwisko, miejsce zamieszkania, nr. tel.) oraz opis działalności danego funkcjonariusza.

Na polowanie bez dzieci

W ubiegłym tygodniu Senat RP odrzucił poprawkę do noweli Prawa łowieckiego, która zakładała, że w polowaniach będą mogły brać udział osoby od 15 roku życia. Ponadto senatorowie nie zgodzili się na szkolenie psów myśliwskich przy pomocy żywych zwierząt. Senat przyjął za to zapis, który wprowadza obowiązkowe badania lekarskie i psychologiczne dla myśliwych. Będzie trzeba je wykonywać co pięć lat.

Zmiany w rejestrach sądowych

15 marca weszła w życie większość przepisów o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw. Nowelizacje wprowadzają m.in. obowiązek składania przez przedsiębiorców wniosków do Krajowego Rejestru Sądowego i sprawozdań finansowych w formie elektronicznej od 1 marca 2020 roku. Konieczne też będzie prowadzenie akt rejestrowych w formie elektronicznej. Przepisy zakładają również likwidację instytucji kuratora rejestrowego.

Niepełnosprawni nie zapłacą

Senat przyjął nowelę ustawy o kierujących pojazdami, która zwalnia osoby z niepełnosprawnościami z opłaty za praktyczną część egzaminu na prawo jazdy w przypadku, gdy będą zdawać egzamin w swoim samochodzie, a nie w aucie należącym do danego WORD-u. Obecnie takie osoby mogą liczyć jedynie na zmniejszenie opłaty o 50 procent. Przepisy wprowadzają także stworzenie specjalnej strony internetowej, na której znajdzie się wykaz dostępnych pojazdów, które będzie można wykorzystać na egzaminie.

Świadczenie dla stulotka

ZUS przypomina, że każdy stulotek może otrzymać świadczenie honorowe. Jest ono wypłacane z urzędu wraz z dotychczas pobieraną emeryturą lub rentą począwszy od miesiąca, w którym dana osoba kończy sto lat. W przypadku osób niepobierających świadczenia emerytalno-rentowego, świadczenie honorowe przyznawane jest wyłącznie na wniosek osoby zainteresowanej lub jej pełnomocnika. Do wniosku należy dołączyć dokumenty potwierdzające datę urodzenia.

W naszym województwie ZUS wypłaca dodatkową emeryturę 115 seniorom w wieku stu i więcej lat. Dla osób, które ukończyły 100 lat w okresie od 1 marca 2017 r. do 28 lutego 2018 r. świadczenie wynosi 3536,87 zł brutto, a dla osób, które ukończyły 100 lat po 28 lutego 2018 r. – 3731,13zł brutto.

Bransoletka życia

Do piątku 23 marca trwa nabór do marszałkowskiego programu „Teleopieka domowa”. To nowa forma wsparcia opiekuńczego niesamodzielnych osób starszych. System opiekuńczo-ratunkowy składa się z nadajników umożliwiających szybkie wezwanie pomocy w sytuacji zagrażającej zdrowiu lub życiu oraz centrum operacyjnego, w którym odbierane są sygnały alarmowe od podopiecznych. Nadajniki/odbiorniki z komunikatorem audio umocowane są w bransoletkach lub zawieszkach na szyję, które seniorzy noszą stale przy sobie. Wciśnięcie przycisku alarmowego uruchamia pomoc. Najpierw z podopiecznym próbuje się skontaktować opiekun z centrum operacyjnego. Stosownie do sytuacji, zawiadamia rodzinę, innych bliskich lub sąsiadów, albo np. wzywa karetkę ratunkową. System będzie dostępny 7 dni w tygodniu, 24 godziny na dobę. Objętych zostanie nim 50 niesamodzielnych osób starszych w całym regionie od kwietnia 2018 do grudnia 2019. Rekrutacja trwa do 23 marca. Szczegółowe informacje można uzyskać w Regionalnym Ośrodku Polityki Społecznej telefonicznie (tel. 56 657 14 69) lub mailowo (e-mail: info senior@rops.torun.pl).

Pierwsze wnioski przez internet

DOPLATY ▶ Trwa kampania składania wniosków o dopłaty bezpośrednie. Pierwszego dnia zainteresowanie było dość spore. Drogą elektroniczną dokumenty przesłało prawie 5 tys. rolników

Kampania składania wniosków rozpoczęła się 15 marca i potrwa do 15 maja. W tym roku, poza nielicznymi wyjątkami, dokumenty składa się tylko drogą internetową, za pośrednictwem eWniosekPlus. Wersja demonstracyjna aplikacji eWniosek udostępniona została 12 lutego. Każdy rolnik powinien wcześniej zarejestrować się i otrzymać konto w systemie ARiMR. Do 14 marca był czas na składanie oświadczeń o braku zmian

w wniosku w porównaniu do roku ubiegłego. To najszybsza ścieżka, ponieważ nie trzeba kolejny raz uzupełniać identycznych dokumentów. Z tej opcji skorzystało 413 tys. rolników. Mali rolnicy, gospodarujący na obszarze poniżej 10 hektarów, mogą korzystać z trybu uproszczonego aplikacji eWniosek. Pod warunkiem, że nie ubiegają się o płatności rolnośrodowiskowe, płatności rolno-środowiskowo-klimatyczne, płatności ekologicz-

ne lub płatności zalesieniowe. Tryb pełny aplikacji eWniosek umożliwia dokonywanie rozmaitych zmian. Rolnik musi uzupełnić trzy obszary. Pierwszym jest wniosek. To część typowo biurokratyczna, w której należy zaznaczyć, o jakie dopłaty się staramy, dodać załączniki itd. Drugi obszar – mapa – to miejsce, gdzie dodaje i usuwa się działki referencyjne. Można tam także wyrysować uprawy. Aplikacja po wyrysowaniu sama zapyta,

o jakie płatności z danej działki ubiegamy się. eWniosek podpowie także, czy wyrysowane działki przekroczą powierzchnię 15 hektarów. Oznacza to, że rolnik zobowiązany jest do spełnienia wymogu dywersyfikacji upraw lub utrzymania obszarów proekologicznych. Może wyrysować obszary proekologiczne i obliczyć ich procent w stosunku do ogólnej powierzchni upraw. Na bieżąco prezentowane są podpowiedzi i komunikaty o stwier-

dzonych brakach lub błędach. Wniosek w formie papierowej będą mogli złożyć jedynie ci rolnicy, którzy nie są w stanie przesłać go w wersji elektronicznej i jednocześnie nie mogą skorzystać z pomocy technicznej zapewnionej przez biuro powiatowe ARiMR. W takim przypadku wniosek należy złożyć w biurze powiatowym ARiMR właściwym ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę rolnika. (pw)

KRUS

Upadkom mówią „dość”

Zmniejszenie liczby upadków – to tegoroczny priorytet w działaniach prewencyjnych Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

W tym roku KRUS większość działań prewencyjnych będzie prowadził pod hasłem „Upadek to nie przypadek”. W 2017 r. doszło do ponad 6 tys. wypadków zakwalifikowanych jako upadki. To niemal

połowa wszystkich zdarzeń, za które KRUS wypłacił odszkodowania. 12 rolników nie przeżyło upadku. Kasa chce zmieniać świadomość rolników m.in. przez kon-

kursy, szkolenia, pogadanki prewencyjne i stoiska informacyjne towarzyszące targom i innym wydarzeniom rolniczym. Zachęca również do przeprowadzenia w swoim gospodarstwie oceny ryzyka wypadków z grupy „upadek osób”

w oparciu o listę kontrolną. Na końcu artykułu przedstawiemy punkty, które należy przeanalizować.

Półowę upadków stanowią te na podwórzach lub polach. Kolejne pod względem częstotliwości są upadki z drabin, schodów, podestów, poddaszy i drzew. Tylko 13 proc. to upadki z ciągników i innych maszyn rolniczych. Jedna trzecia wypadków była winą złego stanu nawierzchni podwórza. Kolejne 10 proc. to konsekwencja braku odpowiedniego obuwia. (pw)

 Lista kontrolna Ocena gospodarstwa rolnego pod kątem zagrożeń przyczyniających się do zaistnienia ryzyka wypadków z grupy „upadek osób”		
Lp.	Wyszczególnienie	Tak/Nie
1.	Porządek w obrębie podwórza, obejścia i stanowisk pracy oraz w pomieszczeniach gospodarskich	
2.	Wydzielone ciągi komunikacyjne, place manewrowe, itp.	
3.	Odprowadzenie wód opadowych	
4.	Oddzielenie części mieszkalnej gospodarstwa od produkcyjnej	
5.	Nawierzchnia podwórza w dobrym stanie, bez nierówności, utwardzona, nieśliska	
6.	Uporządkowane ciągi komunikacyjne, niezastawione, bez porzuconych przedmiotów, narzędzi i leżących przewodów elektrycznych itp.	
7.	Oświetlone podwórze i stanowiska pracy oraz wnętrza budynków gospodarczych	
8.	Brak ubytków i nierówności podłóg i posadzek w budynkach	
9.	Oznakowane progi w wejściach i przejściach	
10.	Zabezpieczenia drzwi przed samoczynnym zamykaniem	
11.	Zabezpieczenia otworów stropowych i ściennych (oznakowanie listwą podłogową, barierkami)	
12.	Schody	
	• prawidłowo wykonane stopnie (prawidłowe schody: kąt nachylenia 30°, stopień: wysokość/głębokość – 0,17m/0,29m) • dobra przyczepność i czystość nawierzchni • poręcze (przy schodach powyżej 5 stopni) • brak ubytków w stopniach schodów • niezastawione przedmiotami • zadaszenie schodów zewnętrznych	
13.	Ciągniki rolnicze używane w gospodarstwie	
	• dobry stan i czystość stopni wejściowych • ład i porządek w kabinie, bez porzuconych narzędzi i innych przedmiotów	
14.	Schody, drabinki, podesty ułatwiające wchodzenie i schodzenie z przyczep używanych w gospodarstwie	
15.	Stanowiska, kojce i boksy dla zwierząt zbudowane w sposób, który umożliwia karmienie i pojenie bez wchodzenia do środka, a także otwieranie drzwi na zewnątrz	
16.	Zabezpieczenia antypoślizgowe na ciągach komunikacyjnych, w pomieszczeniach związanych z obsługą zwierząt narażonych na wodę i odchody	
17.	Brak zagrożenie dla osób postronnych ze strony psów stróżujących (kójce i wybiegi)	
18.	Używanie obuwia roboczego z podeszwą antypoślizgową i usztywniającego staw skokowy	
19.	Dostępność sprzętu asekuracyjnego do pracy w zbiornikach i na wysokościach	
20.	Drabiny używane w gospodarstwie	
	• prawidłowo ustawione, pod kątem nieprzekraczającym 65°-75° oraz wystające ponad powierzchnię wchodzenia na co najmniej 0,75 m • niewadliwe, posiadające zabezpieczenia przed przewróceniem i osunięciem (haki zaczepowe, zakończenia gumowe lub ostre) • czyste, w dobrym stanie technicznym	
21.	Wyposażenie w sprzęt wspomagający transport ręczny (np. taczki, wózki, windy, liny)	

Choroby

Trwa walka z ASF

Utworzenie pasa sanitarnego, na terenie którego nie będzie ani jednego dzika. Jest to kolejny pomysł na powstrzymanie wirusa afrykańskiego pomoru świń.

Pas sanitarny miałby powstać na zachód od Wisły. Propozycję złożył samorząd rolniczy. Zakłada ona dwustopniową linię zabezpieczeń. „Podjąć działania mające na celu likwidację choroby ASF poprzez utworzenie pasa sanitarnego na szerokości 40-50 km na zachód od Wisły, poprzez odstrzał dzików. W przypadku nieskutecznych działań, utworzyć następny pas sanitarny na szerokości 40-50 km na wschód od autostrady A1 oraz zamknięcie wszystkich przejść dla zwierząt na w/w drodze” – czytamy

w propozycji. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi odpowiedziało na tę propozycję uznając, że dotychczasowe przepisy powinny wystarczyć do walki z chorobą. W ramach resortu działa już grupa zadaniowa ds. łagodzenia skutków związanych z wystąpieniem przypadków afrykańskiego pomoru świń. Pracuje także zespół międzyresortowy, który na bieżąco proponuje różne rozwiązania, które mają zabezpieczyć gospodarstwa przed ASF. (pw)

Uprawa

Pora na test

Jak prezimowały oziminy? Rolnicy wykonują obserwację zbóż.

Najpopularniejszym sposobem oceniania stopnia prezimowania zbóż jest test dobowy. By go wykonać, należy pobrać rośliny z kilku miejsc na polu (w każdym miejscu po ok. 15 szt., by wynik był bardziej obiektywny). Następnie trzeba je umyć i przyciąć pędy. Rośliny kładziemy do kuwety wyłożonej gazą namoczoną wodą i odstawiamy na dobę do ciepłego, ciemnego pomieszczenia. Po tym czasie łatwo ocenić stan plantacji. Jeśli nie dojdzie do przyrostu,

oznacza to, że rośliny obumarły. Jeśli przyrost będzie niewielki (do 3 mm) – przeżyły, ale są słabe. Przyrost powyżej 5 mm oznacza, że zboża poradziły sobie bardzo dobrze. Na plantacjach rzepaku procedura jest podobna. Tu warto skrócić korzeń główny do ok. 5 cm. Ocena plantacji jest możliwa po 7 dniach przechowywania w kuwecie. Wyznacznikiem dobrego prezimowania jest przyrost liści. (pw), fot. ilustracyjne

Pożyczać czy nie? Oto jest pytanie

FINANSE ▶ Popularność pożyczek i kredytów stale rośnie, a kolejni Polacy – i to coraz młodszy – zadłużają się w bankach, SKOK-ach, parabankach. Jednak pożyczać trzeba z głową, a nie pod wpływem emocji

Jeszcze pięć lat temu Polacy ostrożniej się zadłużali, teraz korzystanie z kredytów i pożyczek jest normą. Najnowszy Raport Płatności Konsumenckich Intrum Justitia, opublikowany w 2018 roku, wskazuje, że blisko połowa z nas nie widzi nic złego w pożyczaniu pieniędzy na cele konsumpcyjne. Polacy w wysokim stopniu akceptują zaciąganie kredytów. W tym zestawieniu bardziej skłonni do zadłużania się są tylko Łotysze (48 proc.).

Pożyczka na wszystko

Z raportu wynika, że Polacy chętnie pożyczają na zakupy. Wiodącym wydatkiem jest sprzęt RTV i AGD. W czołówce są też telefony. Wzrasta liczba pożyczek zaciągniętych... przez telefon. W 2017 roku skoczyła o ponad 30 proc.! Chętnie też zapożyczamy się na wakacyjny wypoczynek. W tym wyprzedzają nas jedynie Irlandczycy, spośród których 29 proc. gotowych jest sfinansować urlop kredytem lub pożyczką. Pożyczamy u rodziny, w bankach, on-line. Po pomoc do najbliższych zgłosiło się 39 proc. ankietowanych. Na takie rozwiązanie chętniej od nas decydują się m.in. mieszkańcy Grecji, Francji, Niemiec czy Wielkiej Brytanii.

– Rodzinne pożyczki są bardzo popularne – mówi Katarzyna Płusa, ekspert Intrum Justitia. – Łatwiej jest nam negocjować ewentualne wydłużenie terminu zwrotu takiego zobowiązania. Co jest równie ważne, od takiej pożyczki nie są naliczone odsetki, dzięki czemu nie nadwyrężamy dodatkowo swojego domowego budżetu. Musimy jednak pamiętać, że taki kredyt, jak każdy inny, powinniśmy spłacić w umówionym terminie. Wśród rodzimych,

jak i pozostałych respondentów popularne są także tradycyjne, bankowe pożyczki i pomoc od znajomych. Warto zauważyć, że potrafimy dostrzec zagrożenia związane z łatwym dostępem do pożyczek. Respondenci zwracają uwagę, że łatwy dostęp do pożyczek on-line przyczynia się do tego, że kredyty mogą zaciągnąć osoby, które nie powinny tego robić. Takiego zdania jest 60 proc. Polaków – dodaje Płusa.

Zadłużona młodość

Klientami firm pożyczkowych są zazwyczaj osoby młode, poniżej 40. roku życia (62 proc.), a wskaźnik ten jest dodatkowo wyższy wśród osób pozostających w stanie wolnym (88 proc.). Są to osoby o średnich miesięcznych zarobkach na poziomie 3 tys. zł, mieszkańcy małych i średnich miast.

W Krajowym Rejestrze Długów znajduje się obecnie 152 tys. dłużników w wieku 18-25 lat. W sumie ich zobowiązania finansowe wynoszą 535 mln zł. Rekordzistką jest młoda kobieta z Wrocławia, która zadłużyła się na 625 tys. zł. Ma zaledwie 24 lata. Dla porównania rok wcześniej zadłużonych w tym przedziale wiekowym było 110 tysięcy, a suma ich zobowiązań wyniosła „zaledwie” 309 mln zł.

– Wśród dłużników w tej grupie wiekowej dominują osoby, które zaciągają pożyczki na zaspokajanie drogich zachcianek, często nie licząc się z własnymi możliwościami finansowymi, chcąc przypodobać się najbliższemu otoczeniu – informuje Jakub Kosteki, prezes firmy Kaczmarek Inkaso. – Dla nich niezwykle ważne jest to, by w mediach społecznościowych pochwalić się wakacjami

w ciepłych krajach, markowymi ubraniami, drogim sprzętem elektronicznym. A jeśli ich na to nie stać, sięgają po pożyczkę.

Z danych Krajowego Rejestru Długów wynika, że 63 proc. młodych dłużników to mężczyźni. Najczęściej zadłużają się mieszkańcy dużych miast. Prym w niechlubnym rankingu wiodą mieszkańcy Górnego Śląska, na drugim miejscu znalazła się Wielkopolska, trzecie miejsce przypadło województwu mazowieckiemu.

– Długi młodych Polaków rosną razem z nimi – stwierdza prezes Zarządu Krajowego Rejestru Długów Biura Informacji Gospodarczej. – Zadłużenie 18-latków to tylko 1 mln złotych, zadłużenie 22-latków to 65 mln złotych, a zadłużenie 25-latków sięga ponad 167 mln złotych. 55 proc. długu w tej kategorii wiekowej przypada na osoby w wieku 24-25 lat.

Koszt ma znaczenie

Z przeprowadzonych badań wynika jednak, że Polacy pożyczając pieniądze są uważni. Zwracają uwagę na koszt pożyczki, a także na wysokość miesięcznych rat. Tak robi aż 87 proc. badanych, a tylko 6 proc. bagatelizuje ten istotny parametr oferty pożyczkowej. Duże znaczenie dla pożyczkobiorców korzystających z oferty firm pozabankowych ma to, czy firma cieszy się renomą, jej marka jest rozpoznawalna i działa na rynku legalnie.

Ponad połowa (53 proc.) ankietowanych Polaków żałuje, że w szkole nie nauczyła się więcej o domowych finansach. Jest to wynik zbliżony do średniej europejskiej, która wynosi 51 proc. Nie dziwi więc fakt, że 73 proc. rodzimych respondentów przyznało, że w szkole dzieci powinny uczyć

się więcej na temat zarządzania domowym budżetem. 85 proc. Polaków przyznało, że uczy swoje pociechy jak należy obchodzić się z pieniędzmi. Jest to wzrost o trzy punkty procentowe w porównaniu do poprzedniej edycji raportu.

Profesjonalna pomoc

Dzięki placówkom brokerskim czy porównywarkom internetowym Polacy mają możliwość wcześniejszego rozeznania się wśród ofert, dostosowania i rozwiązania ewentualnych wątpliwości.

– Pewność, że uda nam się spłacić zadłużenie, jest podstawowym kryterium do spełnienia przed podjęciem ostatecznej decyzji pożyczkowej – informuje Maciej Jaworski, właściciel placówki Domu Finansowego QS w Lipnie. – Jeśli chcielibyśmy, aby spłata była dla nas mniej odczuwalna, możemy rozłożyć dług na raty, które będą dla nas komfortowe i nie obciążą bardzo naszego domowego budżetu. Jeśli patrzymy na pożyczki, jako formę wypełnienia domowego budżetu, którą jesteśmy w stanie spłacić, to możemy mieć spokój ducha i pewność, że w żaden sposób nie zaszkodzą nam w naszej historii kredytowej.

Niestety nadal jest sporo osób, które traktują pożyczki jako formę spłacania swoich starych długów, co nie jest dobrą strategią, ponieważ idąc tym schematem jesteśmy o krok od spirali kredytowej, z której bardzo ciężko jest wyjść. Ludzie, którzy doprowadzili swoje finanse do takiego stanu, bardzo często nie wychodzą z zadłużenia i pozostają w tym ciągu przez lata, a niekiedy ich dług coraz bardziej rośnie.

– Pieniądze z pożyczki może-

my przeznaczyć na co tylko chcemy. Jedynym warunkiem jest to, aby nie zapożyczać się, gdy nie będziemy mieli na spłatę. Niestety, ale pod tym względem musimy patrzeć realnie i dobrze ocenić naszą sytuację finansową. Pożyczka może się stać wypełnieniem domowego budżetu, gdy na przykład chcemy kupić bilet lotniczy, nowy telewizor. Jeśli postanowimy się jednak zadłużyć na dużą kwotę i nie będziemy mieli jak ich oddać, to najprawdopodobniej skończy się to dla nas nieprzyjemnymi konsekwencjami, jak na przykład wpisaniem do rejestru dłużników, czy odsetkami za nieopłacenie zadłużenia na czas – dodaje Maciej Jaworski.

Niezależnie od celu, na jaki chcemy przeznaczyć pożyczkę, musimy pamiętać o tym, by brać ją tylko w przypadku wysokiej gwarancji spłaty.

– Takie zobowiązania najlepiej jest zawierać w momencie oczekiwania na pensję lub gdy mamy pewność, że w niedługim czasie będziemy mieć pieniądze na spłatę należności. Niestety, nagła potrzeba gotówki, nieprzemyślenie i brak analizy swojej decyzji lub ogromna chęć na spełnienie drogiej zachcianki są najczęstszym motorem napędzającym. Impulsywne decyzje są najczęściej podejmowane przez młodych ludzi, którzy nie są przyzwyczajeni do czekania na kupno upragnionej rzeczy czy oszczędzania pieniędzy. To właśnie takie decyzje są najpopularniejszym początkiem spirali kredytowej, która po dłuższym czasie może doprowadzić nawet do upadłości konsumenckiej – przestrzega Maciej Jaworski

(nał), fot. pixabay

Zamieszały w województwie

REGION ▶ Poznaliśmy laureatów konkursu im. gen. bryg. prof. Elżbiety Zawackiej „Oni tworzyli naszą historię”. W kategorii liceów, techników i szkół branżowych zwyciężyła Matylda Rumińska z LO w Rypinie, która wyprzedziła Annę Wiśniewską z Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Wąbrzeźnie

Pisemne prace dokumentujące losy nieznanych bohaterów oraz wspomnienia uczestników i świadków ważnych wydarzeń w dziejach Polski i naszego regionu można było nadsyłać w dwóch kategoriach wiekowych: dla uczniów VII klas szkół podstawowych oraz II i III klasy gimnazjum; dla uczniów liceów, techników i szkół branżowych. W kategorii pierwszej wpłynęło 11 prac, w drugiej – 22.

W kat. liceów, techników i szkół branżowych najlepszą okazała się Matylda Rumińska z Zespołu Szkół nr 1 w Rypinie, która przygotowała pracę pt. „Z Murmańska do Dywizjonu 300 – wojenna tułaczka sierżanta Jerzego Jaworskiego”. Uczennica otrzymała nagrodę rzeczową o wartości do 1,5 tys. zł. Opiekunem Matyldy była Joanna Lewandow-

ska. Drugie miejsce zajęła Anna Wiśniewska z Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Wąbrzeźnie za pracę „Gen patriotyczny i społeczny w mojej rodzinie”. Reprezentantkę Wąbrzeźna do konkursu przygotował Grzegorz Banaś.

Kapituła przyznała także wyróżnienia, które otrzymali m.in. Klaudia Foremska – praca „Dama żelazna – Halina z Chełmickich Jaroszewiczowa”, uczennica Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Ostrowitem, opiekun Aleksandra Budzińska; Róża Paluch – praca „Henryk Miśkiewicz – świadek dwóch totalitaryzmów”, uczennica Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Wąbrzeźnie, opiekun Grzegorz Banaś oraz Olga Aksamić – praca „Sierżant Franciszek Aksamić”, uczennica Zespołu Szkół

nr 2 w Golubiu-Dobrzyniu, opiekun Szymon Wiśniewski.

– Patronką konkursu jest Elżbieta Zawacka – legendarna chociażby, wzorcowy patriotycznej postawy. Mam nadzieję, że jej losy zainspirowały młodzież do rozwijania wiedzy historycznej o naszym regionie, spisywania lokalnych dziejów na podstawie wspomnień świadków, a także zdjęć i pamiątek zachowanych w rodzinnych i publicznych archiwach – podsumowuje marszałek Piotr Całbecki.

Laureaci konkursu otrzymali nagrody rzeczowe – tablety, smartfony, czytniki ebooków. Nagrody powędrują także do szkół, których uczniowie zwyciężyli w obu kategoriach oraz do opiekunów laureatów.

(ToB)

Wąbrzeźno

Impreza bez barier

25 kwietnia w Wąbrzeskim Domu Kultury odbędzie się Wojewódzki Festiwal Osób Niepełnosprawnych „Wąbrzeski Mikrofon”.

Każdego roku w tym wydarzeniu bierze udział ponad 100 osób z całego województwa.

– Prezentacje sceniczne oraz wspólna zabawa dają wiele radości zarówno wykonawcom, jak

i opiekunom. Celem festiwalu jest integracja uczestników, łamanie barier oraz popularyzacja piosenki wśród osób niepełnosprawnych. Do udziału zapraszamy osoby niepełnosprawne od 16 roku życia (m.in. podopieczni WTZ, DPS, Stowarzyszeń i Fundacji Osób Niepełnosprawnych) – informuje WDK.

Każdy uczestnik wykona jedną piosenkę w języku polskim. Organizator zapewnia nagłośnienie, aparaturę do odtwarzania podkładu muzycznego (CD) oraz poczęstunek.

Zgłoszenia są przyjmowane do piątku 13 kwietnia. Szczegółowy regulamin można znaleźć na stronie: www.wdkwabrzezno.pl.

(ToB), fot. WDK

Co? Gdzie? Kiedy?

▶ Lipno

▶ W sobotę 24 marca o 16.00 w kinie Nawojka, w ramach DKF-u, będzie można zobaczyć film dokumentalny „Młynarski. Piosenka finałowa”. Po seansie planowane jest spotkanie z Tadeuszem Kieniewiczem, wnukiem Wojciecha Młynarskiego. Bilety kosztują 10 zł.

▶ 25 marca o 16.00 w tym samym miejscu zostanie wyświetlony film „Święty niezłomny”. To historia życia hiszpańskiego księdza, który w 2003 roku został ogłoszony świętym przez papieża Jana Pawła II. Poveda założył Stowarzyszenie Terezańskie zajmujące się duchowym przygotowaniem nauczycieli. Aktywnie wspierał walkę o prawa kobiet. Zginął śmiercią męczeńską w 1936 roku. Bilety – 10 zł.

▶ Miejskie Centrum Kulturalne ogłosiło konkurs pod hasłem „Dzieło roku”, którego celem jest ukazanie aktywnej twórczości w różnorodnych formach sztuki, a także podtrzymanie, aktywizacja i wzajemna integracja działalności twórczej artystów profesjonalnych oraz amatorów na terenie Lipna. Prace można oddawać do 3 kwietnia do 15.30. Wernisaż jest planowany na 13 kwietnia. Szczegóły i regulamin na stronie www.mcklipno.pl. Konkurs honorowym patronatem objął burmistrz Lipna.

▶ Golub-Dobrzyń

▶ W niedzielę 25 marca, bezpośrednio po mszy św. o 18.00, w kościele pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej planowane jest misterium pt. „Drzewo krzyża” w wykonaniu grupy teatralnej domu kultury. Wstęp wolny.

▶ 7 kwietnia o 17.00 w domu kultury zaśpiewa Damian Holecki. To wokalista, kompozytor, instrumentalista, prezenter telewizyjny i radiowy. Bilety kosztują 35 zł.

▶ Wąbrzeźno

▶ W Niedzielę Palmową 25 marca na Placu Jana Pawła II odbędzie się Miejski Jarmark Wielkanocny. Wydarzeniu towarzyszyć będą konkursy na „Mazurek wielkanocny” i „Palmę wielkanocną”. Prowadzone będą zabawy i konkursy dla dzieci.

▶ 6 kwietnia o 17.00 w WDK aktorzy Teatru Objazdowego Pomarańczowy Cylinder zaprezentują spektakl „Ekogalaktyka”. To historia o kosmosie z perspektywy załogi statku kosmicznego. Widzowie wspólnie z dwójką kosmonautów odwiedzą cztery planety oraz poznają codzienne życie międzygwiezdnej załogi. Przy okazji tej podróży poruszone zostaną takie tematy jak oszczędzanie wody oraz co to są źródła energii odnawialnej. Przedstawienie jest typową formą nauki przez zabawę. Bilety w cenie 5 zł do nabycia w kasie WDK od pon. do pt. w godz. 12.00-16.00 od 20 marca.

▶ W sobotę 14 kwietnia o 10.00 w Wąbrzeskim Domu Kultury odbędzie się VI Wojewódzki Festiwal Piosenki Harcerskiej o „Wąbrzeską lilijkę”. W konkursie mogą wziąć udział zuchy w wieku od 6 do 10 lat, harcerze w wieku od 11 do 13 lat, harcerze starsi od 14 do 18 lat, wędrownicy w wieku od 19 do 25 lat, a także zespoły i artyści działający m.in. przy domach kultury. Osoby, które chcą uczestniczyć w festiwalu, muszą nadesłać wypełnioną kartę zgłoszenia do poniedziałku 27 marca na adres: Wąbrzeski Dom Kultury, ul. Wolności 47, 87-200 Wąbrzeźno, tel./fax. 56 688 17 27, 56 688 23 42, e-mail: animacja@wdkwabrzezno.pl. Każdy uczestnik jest zobowiązany do uiszczenia opłaty startowej (5 zł) w dniu konkursu.

▶ Rypin

▶ 6 kwietnia o 17.00 w księżnicy będzie gościł himalaista Adam Bielecki, członek kadry narodowej we wspinaczce wysokogórskiej. Jest zdobywcą szczytów: K2 (okres letni) i Broad Peak (okres zimowy).

oprac. (ToB)

REKLAMA

Czas trwania programu to około 120 minut

Szanowni Państwo KABARET NEO-NÓWKA

wraz

z AGENCJĄ ARTYSTYCZNĄ „JOANNA”

serdecznie zapraszają Państwa na swój premierowy program

Występ odbędzie się 25 marca 2018r. o godz. 15:30

Hala sportowa Rypińskiego Centrum Sportu, ul. Dworcowa 11 w RYPINIE

Cena biletu to: 50 zł, 60 zł, 70 zł i 80 zł

Indywidualnie bilety można nabyć w Rypińskim Centrum Sportu (kasa basenu)

przy ul. Dworcowej 11 lub na stronie www.biletowakasa.pl

Zamówienia zbiorowe przyjmujemy pod numerem tel.: 41 361-80-47 /pn.-pt. 8:00-16:00

Bilety wraz z fakturą dostarczamy na miejsce pod wskazany adres.

IŁOŚĆ MIEJSC OGRANICZONA!!!!

KABARET NEO-NÓWKA

22.03.2018-28.03.2018

Piątek 23 marca

TVN 20:00

tele
program

AVENGERS

TVP 1

20:35 Ojciec Mateusz

05:50 Elif odc. 208, - serial
06:50 Komisariat odc. 38, - serial
07:15 Komisariat odc. 39, - serial
07:45 Alarm! odc. 18,
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
- publicystyczny
08:40 Jaka to melodia?
09:15 Komisarz Alex odc. 133, - serial
10:10 Klan odc. 3282
10:35 Jeden z dziesięciu - teleturniej
11:05 Doktor Quinn odc. 9 s. 4, - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes Magazyn rolniczy
12:25 Agropogoda Pogoda
12:30 Magazyn rolniczy Magazyn
12:45 Dziką Iberia odc. 2 - serial
13:45 Elif odc. 209, - serial
14:45 Korona królów odc. 46 - serial
15:15 Alarm! odc. 18,
15:30 Wiadomości
15:40 Pogoda
15:50 Wszystko dla pań odc. 16,
- serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
18:00 Klan odc. 3283
18:30 Korona królów odc. 47 - serial
18:55 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:10 Sport
20:15 Alarm! odc. 19,
20:35 Ojciec Mateusz odc. 242, - serial
21:30 Sprawa dla reportera
22:25 Magazyn śledczy Anity Gargas
odc. 66
22:55 Magazyn kryminalny 997 odc. 4
23:50 Ocaleni - publicystyczny
00:55 Wojskopolskie.pl odc. 2

TVP 2

20:10 Barwy Szczęścia

05:55 Na dobre i na złe
odc. 700, - serial
06:50 Podróże z historią
odc. 4 - historyczny
07:20 Na sygnale odc. 18, - serial
07:55 Pytanie na śniadanie Magazyn
11:25 Rodzinka.pl odc. 47 - serial
11:55 Barwy szczęścia
odc. 1828, - serial
12:30 Kolo fortuny
13:05 Tylko z tobą odc. 100, - serial
14:00 Nieziemskie wulkany
odc. 286 s. 56 - dokumentalny
14:55 Na dobre i na złe
odc. 700, - serial
15:55 Familiada - teleturniej
16:30 Kolo fortuny
17:10 Meandry uczuć odc. 75, - serial
18:00 Panorama
18:25 Pogoda
18:30 Sport-telegram
18:35 Rodzinka.pl odc. 48 - serial
19:05 Na sygnale odc. 19, - serial
19:35 Barwy szczęścia
odc. 1828, - serial
20:10 Barwy szczęścia
odc. 1829, - serial
20:45 Trzecia połowa odc. 1,
- publicystyczny
21:20 The Good Doctor odc. 15, - serial
22:15 Zawód: Amerykanin
odc. 3 - serial
23:15 Za marzenia odc. 4, - serial
00:05 Trzecia połowa odc. 1,
- publicystyczny

tvn

08:00 Dzień Dobry TVN

05:40 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 7
07:50 Doradca smaku
odc. 12 s. 8 kulinarny
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2212
10:55 Ukryta prawda odc. 878, - serial
12:00 Szkoła odc. 530, - serial
13:00 19+ odc. 231, - serial
13:30 Szpital odc. 767, - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 4 s. 11
15:30 Szkoła odc. 531, - serial
16:30 19+ odc. 232, - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 879, - serial
18:00 Szpital odc. 768, - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:48 Raport smogowy - wiem czym
oddycham odc. 129
19:50 Uwaga! odc. 5257,
20:10 Doradca smaku
odc. 13 s. 8 kulinarny
20:15 Na Wspólnej odc. 2650, - serial
20:55 Milionerzy odc. 136, - teleturniej
21:30 Kuchenne rewolucje odc. 5 s. 17
22:30 Dlaczego nie!
- komedia romantyczna
00:40 Colombiana - sensacyjny

POLSAT

17:00 Gliniarze

06:00 Nowy dzień z Polsat News
- informacyjny
08:00 Trudne sprawy odc. 645, - serial
09:00 Małanowski i Partnerzy
odc. 380, - serial
09:30 Małanowski i Partnerzy
odc. 381, - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie
odc. 150, - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 733, - serial
12:00 Gliniarze odc. 124, - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 770, - serial
14:00 Pierwsza miłość
odc. 2657, - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 816, - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3598,
16:30 Na ratunek 112 odc. 199, - serial
17:00 Gliniarze odc. 189, - serial
18:00 Pierwsza miłość
odc. 2658, - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich
odc. 510 - serial
20:05 Nasz nowy dom odc. 110
21:10 Przyjaciółki odc. 126, - serial
22:10 Wyjdz za mnie odc. 1
23:20 Błękitna laguna: Przebudzenie
- przygodowy
01:10 Sobójcala samów - dramat

HITY DNIA

**„Głupi i głupszy”
(1994r.) TVN7 20:00**

Lloyd, szofer limuzyny, marzy o kobiecie, która by bez reszty podzielała jego poglądy. Pewnego dnia wiezie na lotnisko pogrążoną w zamyśleniu Mary, w której się zakochuje.

**„Błękitna laguna: Przebudzenie”
(2014r.) Polsat 23:20**

Emma i Dean biorą udział w szkolnej wycieczce do Trynidadu. Podczas nocnej imprezy na łodzi Emma wypada za burtę. Dean rusza jej na pomoc. Prąd morski zmiata ich na bezludną wyspę.

7 tvn

22:15 Lucyfer

05:20 Ukryta prawda odc. 181, - serial
06:25 Szpital odc. 279, - serial
07:20 Sąd rodzinny odc. 212, - serial
08:20 Przepis na życie odc. 12, - serial
09:15 Agentka o stu twarzach
odc. 7 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 554, - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 213, - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska
odc. 453, - serial
14:55 Szpital odc. 280, - serial
15:55 Gotowe na wszystko
odc. 14 s. 4, - serial
16:55 Przepis na życie odc. 13, - serial
17:55 Agentka o stu twarzach
odc. 8 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 555, - serial
20:00 Głupi i głupszy - komedia
22:15 Lucyfer odc. 4 s. 2 - serial
23:15 American - horror Story: Asylum
odc. 4 s. 2 - serial
00:15 Pora na miłość
- komedia romantyczna

4

16:00 Nie igraj z aniołem

06:00 Detektywi w akcji odc. 34 - serial
07:05 Jeźdźcy smoków odc. 11 - serial
07:35 Jeźdźcy smoków odc. 14 - serial
08:00 Drużyna A odc. 20 s. 3 - serial
09:00 Detektyw Monk
odc. 13 s. 5, - serial
10:00 Sekrety sąsiadów
odc. 69, - serial
10:30 Sekrety sąsiadów
odc. 70, - serial
11:00 Drużyna A odc. 21 s. 3 - serial
12:00 Detektyw Monk
odc. 14 s. 5, - serial
13:00 Detektywi w akcji odc. 98 - serial
14:00 STOP Drogówka
odc. 170 policyjny
15:00 Detektywi w akcji odc. 99 - serial
16:00 Nie igraj z aniołem odc. 60
17:00 Nie igraj z aniołem odc. 61
18:00 Policjantki i policjanci odc. 377,
- serial
19:00 Policjantki i policjanci
odc. 378, - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny
odc. 168, - serial
21:00 Biali nie potrafią skakać
- komedia
23:35 Teren prywatny - thriller
01:20 Anthony Bourdain: bez rezerwacji
odc. 7 - serial

puls

11:00 Kobra - oddział specjalny

06:00 To moje życie! odc. 252 s. 3
07:00 Możesz - 10 przykazań
odc. 19 - serial
08:00 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 57 s. 2, - serial
09:00 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze
odc. 7 s. 2 - serial
10:00 Gliniarz i prokurator
odc. 3 s. 3, - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny
odc. 15 s. 17 - serial
12:00 Agencji NCIS: Los Angeles
odc. 2 s. 4, - serial
12:55 Agencji NCIS: Los Angeles
odc. 6 s. 4, - serial
13:50 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 29, - serial
14:45 Kobra - oddział specjalny
odc. 16 s. 17 - serial
15:45 Gliniarz i prokurator
odc. 4 s. 3, - serial
16:45 13. posterunek
odc. 38 s. 2 - serial
17:25 13. posterunek
odc. 39 s. 2 - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 57 s. 2, - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 58 s. 2, - serial
20:00 Kłamca, kłamca - komedia
21:50 Twarda łaska - komedia
23:50 Najśmieszniejsi odc. 3 - kabaret
00:45 Dyżur - dokumentalny

TVP KULTURA

15:45 Chuligan literacki

08:00 Studio Kultura - rozmowy
08:15 Dezerterzy
odc. 69, - publicystyczny
08:45 Informacje kulturalne
- wiadomości
09:15 Lepiej być piękną i bogatą
- komedia
11:00 Łalka odc. 5, - serial
12:30 Studio Kultura - rozmowy
12:50 Kratka - obyczajowy
13:45 Którędy po sztukę
odc. 40, - publicystyczny
14:00 Mistrz - obyczajowy
15:25 Rzecz Polska odc. 3,
15:45 Chuligan literacki
odc. 74, - publicystyczny
16:25 Małe sztuczki - obyczajowy
18:05 Mój najszczęśliwszy dzień.
Marian Turski - dokumentalny
19:20 Caracas Film animowany
19:30 Drżące trąby Film animowany
19:40 Informacje kulturalne
- wiadomości
20:00 Smak wiśni - psychologiczny
21:45 Scena klasyczna - recital
22:35 Dziennik filozofa odc. 98
22:45 Niebo i lód - dokumentalny
00:25 Pokój saren - muzyczny

TVP HISTORIA

13:25 Sensacje XX wieku

06:50 Był taki dzień odc. 509 - felieton
06:55 Mit o Szarym - dokumentalny
08:05 Wojciech Cejrowski - boso przez
świat odc. 43,
08:40 Misja Gryf odc. 11
- przygoda i podróże
09:15 Pogranicze w ogniu
odc. 8 - serial
10:35 Jak było? - publicystyczny
11:15 Flesz historii
11:30 Białe-Czerwoni - historie
niezwykłe odc. 5 - reportaż
11:50 Marcowa prasa - Łódź '68
- dokumentalny
12:55 Było, nie minęło - kronika
zwiadowców historii - historyczny
13:25 Sensacje XX wieku
odc. 111 - historyczny
13:55 Sensacje XX wieku
odc. 112 - historyczny
14:30 Encyklopedia II wojny światowej
odc. 69 - serial
15:00 Sprawiedliwi wśród nas
odc. 3 - serial
15:30 Pociąg zatrzymał się w Auschwitz
- dokumentalny
16:15 General polskich nadziei
- Władysław Anders odc. 1
- dokumentalny
17:15 Taśmy bezpieki odc. 43,
- dokumentalny
17:45 Kanclerz odc. 3 - serial
18:50 Sensacje XX wieku
odc. 122 - historyczny
19:20 Sensacje XX wieku
odc. 123 - historyczny
19:55 Było, nie minęło - kronika
zwiadowców historii - historyczny
20:30 Tajemnice III Rzeszy
odc. 6 - serial
21:35 Pogranicze w ogniu
odc. 9 - serial
22:40 Spór o historię odc. 171
- historyczny

TRAM

08:00 Informacje dnia Wiadomości
08:15 Polski punkt widzenia
- publicystyczny
08:40 Słowo życia - rozważanie
Ewangelii dnia
08:45 Przygody Mobilków - serial
09:00 Na zdrowie - poradnikowy
09:25 Kruszyńska - dokumentalny
10:00 Informacje dnia Wiadomości
10:15 Rozmowy niedokończone
- publicystyczny
11:25 Myśląc ojczyzną Felieton
11:35 Przyroda i ludzie
- program przyrodniczy
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia Wiadomości
12:20 Po stronie prawdy - reportaż
13:20 Bioetyczny detektyw odc. 4
- dokumentalny
13:40 Mansa - dokumentalny
14:00 Szlif księżnej - obyczajowy
15:40 Nuty nadziei - dokumentalny
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia Wiadomości
16:10 Z wędką nad wodę
w Polskę i świat
16:35 Przegląd tygodnika rodzin
katolickich „Źródło” - informacyjny
16:40 Grunt to droga odc. 3
16:55 Przegląd katolickiego tygodnika
„Niedziela” - publicystyczny
17:00 W Solankowej Dolinie - serial
17:25 Święty na każdy dzień
17:30 Okiem kamery
17:55 40 dni z Duchem Świętym
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia Wiadomości
18:15 Rozmowy niedokończone
- publicystyczny
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Superksięga odc. 3 s. 2 - serial
20:00 Informacje dnia Wiadomości
20:20 Różaniec
20:50 Głos Polski Felieton
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy
Cudownego Obrazu Matki
Bożej Częstochowskiej
na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia Wiadomości
21:40 Polski punkt widzenia
- publicystyczny
22:00 Młodość też potrafi
- dokumentalny
22:25 Święty na każdy dzień

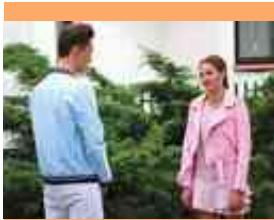
TVP 1

17:55 Leśniczówka

05:50 Elif odc. 209, - serial
06:45 Komisarjat odc. 40, - serial
07:15 Komisarjat odc. 41, - serial
07:45 Alarm! odc. 19,
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
- publicystyczny
08:40 Jaka to melodia?
09:15 Ojciec Mateusz odc. 242, - serial
10:10 Klan odc. 3283
10:35 Jeden z dziesięciu - teleturniej
11:05 Doktor Quinn odc. 10 s. 4, - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes Magazyn rolniczy
12:20 Agropogoda Pogoda
12:25 Rok w zagrodzie odc. 1
12:45 Dziką Iberia odc. 3 - serial
13:45 Elif odc. 210, - serial
14:45 Puchar Świata w Planicy
- skoki narciarskie
15:00 Puchar Świata w Planicy
- skoki narciarskie
17:05 Teleexpress
17:10 Puchar Świata w Planicy
- skoki narciarskie
17:55 Leśniczówka odc. 7, - serial
18:25 Leśniczówka odc. 8, - serial
18:55 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:10 Sport
20:15 Alarm! odc. 20,
20:25 Polska - Nigeria - piłka nożna
20:40 Polska - Nigeria - piłka nożna
23:25 Złotowłosa - dramat
01:00 Tanie dranie - Moroz
i Kłopotowski komentują
świat odc. 52, - publicystyczny

TVP 2

19:35 Barwy Szczęścia

05:30 Koło fortuny
06:05 Za marzenia odc. 4, - serial
06:55 Włoska kuchnia jak u babci
odc. 3 - serial
07:20 Na sygnale odc. 19, - serial
07:55 Pytanie na śniadanie Magazyn
11:25 Rodzinka.pl odc. 48 - serial
11:55 Barwy szczęścia
odc. 1829, - serial
12:30 Koło fortuny
13:05 Tylko z tobą odc. 101, - serial
13:55 Coś dla Ciebie
odc. 142, - publicystyczny
14:20 Makłowicz w podróży
odc. 81 kulinarny
14:55 Za marzenia odc. 4, - serial
15:55 Familiada - teleturniej
16:30 Koło fortuny
17:10 Meandry uczuć odc. 76, - serial
18:00 Panorama
18:25 Pogoda
18:30 Sport-telegram
18:35 Rodzinka.pl odc. 49 s. 2 - serial
19:05 Na sygnale odc. 20, - serial
19:35 Barwy szczęścia
odc. 1829, - serial
20:10 Barwy szczęścia
odc. 1830, - serial
20:45 O mnie się nie martw
odc. 95 s. 8 - serial
21:40 Rodzinka.pl
odc. 229 s. 12 - serial
22:15 Krag podejrzanych odc. 4, - serial
23:40 Zawód: Amerykanin
odc. 3 - serial
00:40 Raj na ziemi - komedia

tvn

08:00 Dzień Dobry TVN

05:40 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 8
07:50 Doradca smaku
odc. 13 s. 8 kulinarny
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2213
10:55 Ukryta prawda odc. 879, - serial
12:00 Szkoła odc. 531, - serial
13:00 19+ odc. 232, - serial
13:30 Szpital odc. 768, - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 5 s. 11
15:30 Szkoła odc. 532, - serial
16:30 19+ odc. 233, - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 880, - serial
18:00 Szpital odc. 769, - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:48 Raport smogowy - wiem czym
oddycham odc. 130
19:50 Uwaga! odc. 5258,
20:00 Avengers - sensacyjny
23:00 Lara Croft Tomb Raider:
Kolebka życia - przygodowy
01:25 Kuba Wojewódzki odc. 5 s. 12

POLSAT

16:30 Na ratunek 112

06:00 Nowy dzień z Polsat News
- informacyjny
08:00 Trudne sprawy odc. 646, - serial
09:00 Małanowski i Partnerzy
odc. 382, - serial
09:30 SuperPies odc. 3
10:00 Dzień, który zmienił moje życie
odc. 1, - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 734, - serial
12:00 Gliniarze odc. 125, - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 771, - serial
14:00 Pierwsza miłość
odc. 2658, - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 817, - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3599,
16:30 Na ratunek 112 odc. 200, - serial
17:00 Gliniarze odc. 190, - serial
18:00 Pierwsza miłość
odc. 2659, - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich
odc. 511 - serial
20:05 Dancing with the Stars. Taniec
z gwiazdami odc. 77
22:05 The Story of My Life. Historia
naszego życia odc. 4
23:20 Wujaszek Eddie - thriller
01:05 W stronę słońca - science fiction

7 tvn

12:55 Sąd rodzinny

05:20 Ukryta prawda odc. 182, - serial
06:25 Szpital odc. 280, - serial
07:20 Sąd rodzinny odc. 213, - serial
08:20 Przepis na życie odc. 13, - serial
09:15 Agentka o stu twarzach
odc. 8 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 555, - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 214, - serial
13:55 Sędzia Anna Maria
Wesołowska odc. 454, - serial
14:55 Szpital odc. 281, - serial
15:55 Gotowe na wszystko
odc. 15 s. 4, - serial
16:55 Przepis na życie
odc. 1 s. 2, - serial
17:55 Agentka o stu twarzach
odc. 9 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 556, - serial
20:00 Biały Kiel - przygodowy
22:20 Ostatnia piosenka
- melodramat
00:35 Lucyfer odc. 4 - serial

4

13:00 Galileo

06:00 Detektywi w akcji odc. 35 - serial
07:05 Jeźdźcy smoków odc. 12 - serial
07:35 Jeźdźcy smoków odc. 15 - serial
08:00 Drużyna A odc. 21 s. 3 - serial
09:00 Detektyw Monk
odc. 14 s. 5, - serial
10:00 Sekrety sąsiadów
odc. 71, - serial
10:30 Sekrety sąsiadów
odc. 72, - serial
11:00 Drużyna A odc. 22 s. 3 - serial
12:00 Detektyw Monk
odc. 15 s. 5, - serial
13:00 Galileo odc. 668
14:00 Galileo odc. 669
15:00 Detektywi w akcji
odc. 100 - serial
16:00 Nie igraj z aniołem odc. 62
17:00 Nie igraj z aniołem odc. 63
18:00 Policjantki i policjanci
odc. 378, - serial
19:00 Policjantki i policjanci
odc. 379, - serial
20:00 Niebezpieczna dzielnica
- sensacyjny
21:50 Sprawiedliwi - wydział kryminalny
odc. 165, - serial
22:55 Sprawiedliwi - wydział kryminalny
odc. 166, - serial
00:00 Demon: Historia prawdziwa
- horror

HITY DNIA

„Avengers”
(2012r.) TVN 20:00

Widmo zagłady wisi nad światem. Szef tajnej organizacji S.H.I.E.L.D. tworzy specjalną jednostkę, w skład której wchodzi znani z komiksów superbohaterowie. Ci łączą siły, aby zapobiec katastrofie.

„Cena powrotu”
(2008r.) TV Puls 22:15

Emerytowany policjant z Los Angeles, Roland Sallinger, zostaje ochroniarzem córki teksańskiego przemysłowca. Gdy dziewczyna zostaje porwana przez gangsterów, Sallinger wyrusza jej na ratunek.

puls

16:45 13. posterunek

06:00 To moje życie! odc. 253 s. 3
07:00 Mojżesz - 10 przykazań
odc. 20 - serial
08:00 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 58 s. 2, - serial
09:00 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze
odc. 8 s. 2 - serial
10:00 Gliniarz i prokurator
odc. 4 s. 3, - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny
odc. 16 s. 17 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles
odc. 3 s. 4, - serial
12:55 Agenci NCIS: Los Angeles
odc. 7 s. 4, - serial
13:50 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 30, - serial
14:45 Kobra - oddział specjalny
odc. 1 s. 22 - serial
15:45 Gliniarz i prokurator
odc. 5 s. 3, - serial
16:45 13. posterunek odc. 40 s. 2 - serial
17:25 13. posterunek odc. 41 s. 2 - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 58 s. 2, - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 59 s. 2, - serial
20:00 Ryzykanci - sensacyjny
21:55 Cena powrotu - sensacyjny
23:50 Firewall - sensacyjny
02:00 Dyżur - dokumentalny

TVP KULTURA

11:00 Lalka

08:00 Studio Kultura - rozmowy
08:15 Mini wykłady o maxi sprawach
odc. 1Filozofia
08:35 Rzecz Polska odc. 3,
08:55 Informacje kulturalne
- wiadomości
09:20 Małe sztuczki - obyczajowy
11:00 Lalka odc. 6, - serial
12:25 Studio Kultura
- rozmowa
12:45 Europakonzert 2017 from Paphos
- koncert
14:25 Pegaz odc. 65 kulturalny
15:30 Drzazgi Komediodramat
17:25 Videofan odc. 86
Program studyjny
17:50 Gottland - dokumentalny
19:40 Informacje kulturalne
- wiadomości
20:00 Wstęp do filmu
odc. 83, Rozmowa
20:05 Chevalier Komediodramat
22:00 Tygodnik kulturalny
22:50 Dziennik filozofa odc. 99
23:10 - koncert Seong-Jin Cho,
zwycięzca XVII
Międzynarodowego Konkursu
Pianistycznego im.
Fryderyka Chopina - koncert
00:05 Smak wiśni - psychologiczny

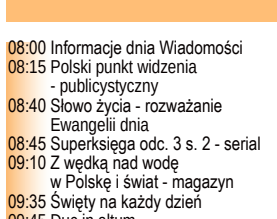
TVP HISTORIA

08:0 Wojciech Cejrowski -
boso przez świat

06:50 Był taki dzień odc. 510 - felieton
07:00 General polskich nadziei
- Władysław Anders odc. 1
- dokumentalny
08:05 Wojciech Cejrowski - boso przez
świat odc. 44,
08:40 Misja Gryf odc. 12- przygoda
i podróże
09:15 Pogranicze w ogniu
odc. 9 - serial
10:20 Śladami zbrodni i walki
1944-1956 odc. 15 - serial
10:45 Podróże z historią
odc. 30 - historyczny
11:20 Taśmy bezpieczeństwa
odc. 43, - dokumentalny
11:50 Nie bój się, nie bój
- dokumentalny
12:35 Harpunem i kulą - dokumentalny
13:00 Było, nie minęło - kronika
związków historii - historyczny
13:30 Sensacje XX wieku
odc. 122 - historyczny
14:05 Sensacje XX wieku
odc. 123 - historyczny
14:40 Encyklopedia II wojny światowej
odc. 41 - serial
15:15 Rosja. Podróże z Jonathanem
Dimbleby odc. 4
- dokumentalny
16:25 General polskich nadziei
- Władysław Anders odc. 2
- dokumentalny
17:30 Goniec historyczny IPN
- publicystyczny
17:50 Kancelarz odc. 4 - serial
18:55 Sensacje XX wieku
odc. 151 - historyczny
19:25 Sensacje XX wieku
odc. 156 - historyczny
19:55 Niecała nieprawda czyli PRL
w DTV odc. 30 - - reportaż
20:35 Konwój: bitwa o Atlantyck
odc. 1 - serial
21:50 Pogranicze w ogniu odc. 10
- serial

TRAM

08:00 Informacje dnia Wiadomości

08:15 Polski punkt widzenia
- publicystyczny
08:40 Słowo życia - rozważanie
Ewangelii dnia
08:45 Superksięga odc. 3 s. 2 - serial
09:10 Z wędka nad wodę
w Polskę i świat - magazyn
09:35 Święty na każdy dzień
09:45 Duc in altum
10:00 Informacje dnia Wiadomości
10:15 Rozmowy niedokończone
- publicystyczny
11:25 Głos Polski Felieton
11:35 Wenezuela - San Félix - reportaż
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia Wiadomości
12:20 Powrót posła Spektakl teatralny
13:35 W Solankowej Dolinie - serial
13:55 Święty na każdy dzień
14:00 Tekla - życie dla Ewangelii
- dokumentalny
14:55 Słowo życia - rozważanie
Ewangelii dnia
15:00 Modlitwa w Godzinie
Miłosierdzia z Koronką
do Bożego Miłosierdzia
15:20 Mocni w wierze
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia Wiadomości
16:10 Siódmy sakrament
16:35 Świat na wyciągnięcie ręki - serial
17:00 Odbudujmy Pałac Saski!
- reportaż
17:30 Okiem kamery
17:55 40 dni z Duchem Świętym
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia Wiadomości
18:15 Westerplatte młodych
- dla młodzieży
18:55 Przegląd katolickiego tygodnika
„Niedziela” - publicystyczny
19:00 Warto zauważyć... w mijającym
tygodniu - publicystyczny
19:30 Latający dom Serial animowany
20:00 Informacje dnia Wiadomości
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna Felieton
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy
Cudownego Obrazu Matki
Bożej Częstochowskiej
na Jasnej Górze - transmisja
21:20 Informacje dnia Wiadomości
21:40 Polski punkt widzenia
- publicystyczny
22:00 Głos serca odc. 6, - serial
23:25 Błogosławiona Jutro. Kobieta
średniowiecza - dokumentalny

HITY DNIA

„Ted II”
(2015r.) TVN 21:05

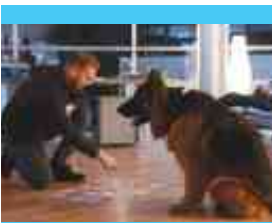
Boston. John jest po rozwodzie, a miś Ted postanowił się ustatkować. Jego żoną jest urocza kasjerka Tami-Lynn. Para planuje dziecko. Na drodze do ich szczęścia stają władze stanowe.

„Powrót do przyszłości III”
(2016r.) TV Puls 15:30

Jest rok 1955. Marty czeka na profesora Browna, który ma się po niego zjawić wehikułem czasu. Tymczasem pojazd Emmeta zostaje rażony piorunem _ dochodzi do awarii. W jej wyniku Emmet przenosi się na Dzikie Zachód, do roku 1885.

TVP 1

20:20 Komisarz Alex

05:35 Klan odc. 3281
06:05 Sprawa dla reportera
07:05 Weterynarze z sercem odc. 34 - serial
07:25 Pełnosprawni Magazyn sportowy
07:50 Rok w ogrodzie - magazyn poradnikowy
08:15 Rok w ogrodzie extra - magazyn poradnikowy
08:40 Studio Raban odc. 22, Program redakcji katolickiej dla młodzieży
09:05 Rodzinny ekspres odc. 25 poradnikowy
09:30 Spis treści Magazyn
09:40 Puchar Świata w Planicy - skoki narciarskie
10:00 Puchar Świata w Planicy - skoki narciarskie
12:40 Pensjonat nad rozlewiskiem odc. 4, - serial
13:30 Okrasa łamie przepisy odc. 176 kulinarny
14:05 Blondynka odc. 78, - serial
15:05 Ojciec Mateusz odc. 242, - serial
15:55 Korona królów odc. 44 - serial
16:25 Korona królów odc. 45 - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
18:00 Antena
18:20 Panny sprawiedliwe - koncert pamięci Polaków ratujących Żydów - koncert
19:30 Wiadomości
20:00 Pogoda
20:10 Sport
20:20 Komisarz Alex odc. 134, - serial
21:20 72 godziny - sensacyjny
23:15 Spis treści Magazyn
23:25 Łowcy głów - thriller
01:15 Młyn i krzyż Dramat historyczny

TVP 2

14:35 Koło fortuny

05:40 Koło fortuny
06:15 Na sygnale odc. 182, - serial
06:45 Barwy szczęścia odc. 1826, - serial
07:20 Barwy szczęścia odc. 1827, - serial
07:55 Pytanie na śniadanie Magazyn
10:55 M jak miłość odc. 1360, - serial
11:50 M jak miłość odc. 1361, - serial
12:50 Bake off - Ale ciacho! odc. 35
14:00 Familiada - teleturniej
14:35 Koło fortuny
15:20 Big Music Quiz odc. 2
16:20 Rodzinka.pl odc. 229 s. 12 - serial
16:50 Słowo na niedzielę
17:10 O mnie się nie martw odc. 95 s. 8 - serial
18:00 Panorama
18:20 Pogoda
18:25 Sport-telegram
18:30 Postaw na milion - kulisy Felieton
18:40 Postaw na milion - teleturniej
19:35 Łajki! odc. 11
20:05 Kocham Cię, Polsko! odc. 129, Quiz
21:35 Ludzik, czyli One Man Show odc. 3
22:10 Riviera odc. 3 - serial
23:00 The Good Doctor odc. 15, - serial
23:50 RoboCop - science fiction
03:00 Krąg podejrzanych odc. 4, - serial

tvn

11:00 Na Wspólnej

05:45 Mango - Telezakupy
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 1061
11:00 Na Wspólnej odc. 2647, - serial
11:25 Na Wspólnej odc. 2648, - serial
11:50 Na Wspólnej odc. 2649, - serial
12:15 Na Wspólnej odc. 2650, - serial
12:50 Ugotowani odc. 4 s. 13
13:50 Agent - gwiazdy odc. 5 s. 3
14:50 MasterChef Junior odc. 3 s. 3
16:25 Efekt domina odc. 3 s. 5,
16:55 Kuchenne rewolucje odc. 5 s. 17
17:55 Tu się gotuje!
odc. 2 s. 2 kulinarny
18:00 36,6 °C odc. 5 s. 3 poradnikowy
19:00 Fakty
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:43 Raport smogowy - wiem czym oddycham odc. 131
19:45 Uwaga! odc. 5259,
20:00 Hipnoza odc. 4
21:05 Ted II - komedia
23:30 Dlaczego nie!
- komedia romantyczna
01:40 Ugotowani odc. 4 s. 13

POLSAT

10:10 Ewa gotuje

06:00 Nowy dzień z Polsat News - informacyjny
07:35 My3 odc. 31, - dla dzieci i młodzieży
08:05 Potwory kontra obcy: Wielka ucieczka B.O.B.-a - film animowany
08:25 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 31 - serial
08:55 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 32 - serial
09:25 Kung Fu Panda: Sekrety Mistrzów - film animowany
09:55 Makaronowy zawrót głowy odc. 6 kulinarny
10:10 Ewa gotuje odc. 326 kulinarny
10:40 Makaronowy zawrót głowy odc. 7 kulinarny
10:55 Nasz nowy dom odc. 71
11:55 Wyjdz za mnie odc. 1
12:55 Top chef odc. 71
14:25 Umów się ze mną. Take me out odc. 3, Show
15:45 Kabaret na żywo odc. 33 - kabaret
17:45 SuperPies odc. 4
18:20 Chłopaki do wzięcia odc. 143 dokumentalna
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 28 - serial
20:05 Madagaskar III Film animowany
22:00 Twoja twarz brzmi znajomo odc. 81
00:20 Fantastyczna czwórka: Narodziny Srebrnego Surfera - science fiction

7 tvn

08:55 Dwóch i pół

05:45 Ukryta prawda odc. 183, - serial
06:50 Mango - Telezakupy
08:55 Dwóch i pół odc. 19 s. 11 - serial
09:25 Dwóch i pół odc. 20 s. 11 - serial
09:55 Przyjaciele odc. 7 s. 1 - serial
10:25 Przyjaciele odc. 8 s. 1 - serial
10:55 Przyjaciele odc. 9 s. 1 - serial
11:25 Przyjaciele odc. 10 s. 1 - serial
11:55 Przepis na życie odc. 10, - serial
13:05 Przepis na życie odc. 11, - serial
14:05 Przepis na życie odc. 12, - serial
15:05 Wygraj randkę - komedia romantyczna
17:15 Wpuszczony w kanał - film animowany
19:00 Bodyguard - sensacyjny
21:45 Księżniczka na lodzie - dla dzieci
23:50 Troja - przygodowy
03:15 Moc magii odc. 82

4

13:40 STOP Drogówka

06:00 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 15 - serial
06:35 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 16 - serial
07:05 Jeźdźcy smoków odc. 13 - serial
07:35 Jeźdźcy smoków odc. 16 - serial
08:05 Tom i Jerry Show odc. 22 - serial
08:30 Tom i Jerry Show odc. 23 - serial
08:55 Tom i Jerry Show odc. 24 - serial
09:20 Garfield Show odc. 43 - serial
09:40 Mała Syrenka: Dzieciństwo Ariel - animowany
11:20 Policjantki i policjanci odc. 375, - serial
12:20 Policjantki i policjanci odc. 376, - serial
13:20 Policjantki i policjanci odc. 377, - serial
14:20 STOP Drogówka odc. 171 policyjny
15:30 Zakochany kundel II: Przygody Chapsa Film animowany
16:50 Ulubieńcy Ameryki - komedia
19:00 Galileo odc. 670
20:00 Policjantki i policjanci odc. 378, - serial
21:00 Policjantki i policjanci odc. 379, - serial
22:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 167, - serial
23:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 168, - serial
00:05 Lizzie Borden chwyta za siekiere - dramat kryminalny

puls

09:50 Lombard. Życie pod zastaw

06:00 Skorpion odc. 23 s. 2 - serial
07:00 Taki jest świat odc. 51 s. 3
07:50 Tajemnice medyczne odc. 13, - serial
08:50 Tajemnice medyczne odc. 14, - serial
09:50 Lombard. Życie pod zastaw odc. 55 s. 2, - serial
10:50 Lombard. Życie pod zastaw odc. 56 s. 2, - serial
11:45 Lombard. Życie pod zastaw odc. 57 s. 2, - serial
12:30 Lombard. Życie pod zastaw odc. 58 s. 2, - serial
13:30 Lombard. Życie pod zastaw odc. 59 s. 2, - serial
14:25 Najśmieszniejsi odc. 4 - kabaret
15:30 Powrót do przyszłości III - komedia
17:55 Sześć dni, siedem nocy - komedia romantyczna
20:00 Wpół do śmierci - sensacyjny
22:00 Furia - dramat wojenny
00:25 Company of heroes: Oddział bohaterów - sensacyjny

TVP KULTURA

08:00 W pustyni i w puszczy

08:00 W pustyni i w puszczy odc. 1 - serial
09:00 Imigrant Komediomedramat
09:30 Informacje kulturalne - wiadomości
09:50 Komu piosenkę - program artystyczny
10:35 Dziką muzyką odc. 8, - program muzyczny
11:10 Odyseja filmowa odc. 4 - serial
12:25 List - dramat
13:30 Aria dla atlety - obyczajowy
15:15 Wydarzenie aktualne - reportaż
15:50 Złotoreki - dramat
18:05 Dranie w kinie odc. 21
18:45 Elvis Presley: '56 Special - dokumentalny
20:00 Uciekinier - psychologiczny
22:15 - koncert 100-lecia ZAiKS-u - koncert
00:30 Oblawa - dramat wojenny

TVP HISTORIA

10:00 Okrasa łamie przepisy

06:50 Był taki dzień odc. 511 - felieton
07:00 Kazimierz Mikulski - na granicy snu i groteski - dokumentalny
08:00 Dziedzictwo regionów odc. 4, Program krajoznawczy
08:20 Misja Gryf odc. 2 - przygoda i podróże
08:50 Żegnaj, Rockefeller odc. 7, - serial młodzieżowy
09:25 Żegnaj, Rockefeller odc. 8, - serial młodzieżowy
10:00 Okrasa łamie przepisy odc. 127 kulinarny
10:35 Łowcy odc. 4 - serial
11:40 Opowieść o Indiach odc. 6 - dokumentalny
12:45 Łowcy odc. 5 - serial
13:50 Szerokie tory odc. 55,
14:25 Wielka gra odc. 70, - teleturniej
15:25 Spór o historię odc. 108 - historyczny
16:05 Przedwojenny chłopak - dokumentalny
16:35 Polska i świat z historią w tle odc. 70,
17:00 Filmoteka Małopolska odc. 24, - dokumentalny
17:30 Białe-Czerwone - historie niezwykle odc. 5 - reportaż
17:50 Ile jest życia odc. 11, - serial
18:55 Tajemnice III Rzeszy odc. 6 - serial
19:55 Premiera filmu o Sprawiedliwych - dokumentalny
20:40 Ekstradycja odc. 6 s. 2 - serial
21:45 Klerycy w komunistycznej armii - dokumentalny
22:45 - dokumentalny - dokumentalny
23:55 Tutanchamon odc. 5 - serial

TRAM

08:00 Informacje dnia Wiadomości
08:15 Westerplatte młodych - dla młodzieży
08:55 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
09:00 Telewizyjny Uniwersytet Biblijny
10:00 Informacje dnia Wiadomości
10:15 Myśląc ojczyzna Felieton
10:30 Święty na każdy dzień
10:35 Polski punkt widzenia - publicystyczny
11:00 Kropelka radości - dla dzieci
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia Wiadomości
12:20 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu - publicystyczny
12:50 Nasz Max i jego przygoda z Biblią odc. 5, - serial młodzieżowy
13:20 Siódmy sakrament
13:45 Ocalić od zapomnienia
13:55 Święty na każdy dzień
14:00 Głos serca odc. 6, - serial
15:30 Wierzę w Boga
15:45 Spotkania z ekologią odc. 12 ekologiczny
16:00 Informacje dnia Wiadomości
16:10 Próba wiary odc. 1 - serial
17:00 Z Parlamentu Europejskiego - publicystyczny
17:30 Okiem kamery
17:55 40 dni z Duchem Świętym
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia Wiadomości
18:15 Rozmowy niedokończone - publicystyczny
19:25 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela” - publicystyczny
19:30 Katecheza ks. bp. Antoniego Długosza
19:45 Modlitwa z telefontycznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia Wiadomości
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna Felieton
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze - transmisja
21:20 Informacje dnia Wiadomości
21:40 Polski punkt widzenia - publicystyczny
22:00 Święta Teresa z Lisieux - dokumentalny
23:00 Świadkowie Jehowy - organizacja fałszywych proroków - dokumentalny
23:45 180 lat na zdrowie - dokumentalny

TVP 1

06:10 Klan

05:45 Klan odc. 3282
 06:10 Klan odc. 3283
 06:30 Wojskopolskie.pl Magazyn
 07:00 Msza święta z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach - transmisja
 08:00 Tydzień Aktualności
 08:35 Jaka to melodia?
 09:05 Ziarno odc. 654
 09:35 Puchar Świata w Planicy - skoki narciarskie
 10:00 Puchar Świata w Planicy - skoki narciarskie
 12:30 Anioł Pański - transmisja
 12:45 Między ziemią a niebem - magazyn
 13:25 Z pamięci - publicystyczny
 13:35 Macierzyństwo w świecie zwierząt odc. 2 - serial
 14:30 Sonda II odc. 80
 15:05 Komisarz Alex odc. 134, - serial
 15:55 Korona królów odc. 46 - serial
 16:20 Korona królów odc. 47 - serial
 17:00 Teleexpress
 17:20 Pogoda
 17:40 Program rozrywkowy
 18:40 Jaka to melodia?
 19:30 Wiadomości
 20:00 Pogoda
 20:05 Sport
 20:10 Wojenne dziewczyny odc. 14 - serial
 21:10 Zgadnij kto - komedia romantyczna
 23:05 W sercu oceanu odc. 4, - serial
 00:05 Z pamięci - publicystyczny

TVP 2

14:00 Familiada

05:40 Kolo fortuny
 06:15 Barwy szczęścia odc. 1828, - serial
 06:45 Barwy szczęścia odc. 1829, - serial
 07:20 Barwy szczęścia odc. 1830, - serial
 07:55 Pytanie na śniadanie Magazyn
 10:35 Impale i gazelopki z Serengeti - dokumentalny
 11:40 Makłowicz w podróży odc. 197 kulinarny
 12:20 Kocham Cię, Polsko! odc. 129, Quiz
 13:45 Kocham Cię, Polsko! - kulisy odc. 4, Quiz
 14:00 Familiada - teleturniej
 14:35 Kolo fortuny
 15:20 Bake off - Ale ciacho! odc. 36
 16:20 Bake off - Ale przepis odc. 36
 16:35 Na sygnale odc. 183, - serial
 17:10 Na dobre i na złe odc. 700, - serial
 18:00 Panorama
 18:20 Pogoda
 18:25 Sport-telegram
 18:35 Za marzenia odc. 4, - serial
 19:30 Zakupy pod kontrolą odc. 1 poradnikowy
 20:05 Big Music Quiz odc. 3
 21:05 - koncert 100-lecia ZAiKS-u - koncert
 22:00 RoboCop - science fiction
 00:05 Trishna. Pragnienie miłości - dramat

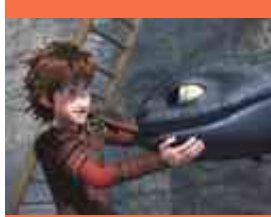
tvn

19:45 Uwaga!

05:45 Mango - Telezakupy
 08:00 Dzień Dobry TVN odc. 1062
 11:00 Efekt domina odc. 4 s. 5,
 11:30 Co za tydzień odc. 843
 11:55 Iron Majdan odc. 3
 12:55 Diagnoza odc. 5 s. 2, - serial
 13:55 Druga szansa odc. 3 s. 5, - serial
 14:55 Hipnoza odc. 4
 16:00 Odłot Film animowany
 18:00 Ugotowani odc. 5 s. 13
 19:00 Fakty
 19:30 Sport
 19:40 Pogoda
 19:43 Raport smogowy - wiem czym oddycham odc. 132
 19:45 Uwaga! odc. 5260,
 20:00 MasterChef Junior odc. 4 s. 3
 21:35 Robin Hood - przygodowy
 00:30 Ted II - komedia

POLSAT

08:15 Jeźdźcy smoków

06:00 Nowy dzień z Polsat News - informacyjny
 07:45 My3 odc. 32, - dla dzieci i młodzieży
 08:15 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 33 - serial
 08:45 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 34 - serial
 09:15 Kung Fu Panda: Sekrety Mistrzów - film animowany
 09:45 Mulan Film animowany
 11:40 Fantastyczna czwórka: Narodziny Srebrnego Surfera - science fiction
 13:40 Madagaskar III Film animowany
 15:45 Twoja twarz brzmi znajomo odc. 81
 17:50 Nasz nowy dom odc. 110
 18:50 Wydarzenia
 19:20 Sport
 19:25 Pogoda
 19:30 Państwo w państwie odc. 265, - publicystyczny
 20:00 W rytmie serca odc. 18, - serial
 21:05 Kabaret na żywo odc. 34 - kabaret
 23:10 The Story of My Life. Historia naszego życia odc. 3
 00:15 Pewnego razu w Meksyku: Desperado II - sensacyjny

7 tvn

08:50 Dwóch i pół

05:45 Ukryta prawda odc. 184, - serial
 06:45 Mango - Telezakupy
 08:50 Dwóch i pół odc. 14 s. 11 - serial
 09:20 Dwóch i pół odc. 15 s. 11 - serial
 09:50 Dwóch i pół odc. 16 s. 11 - serial
 10:20 Przyjaciele odc. 11 s. 1 - serial
 10:50 Przyjaciele odc. 12 s. 1 - serial
 11:20 Przyjaciele odc. 13 s. 1 - serial
 11:50 Przyjaciele odc. 14 s. 1 - serial
 12:20 Przepis na życie odc. 13, - serial
 13:20 Przepis na życie odc. 1 s. 2, - serial
 14:20 Goonies - przygodowy
 16:45 Głupi i głupszy - komedia
 19:00 Lucyfer odc. 4 s. 2 - serial
 20:00 Pearl Harbor - dramat wojenny
 23:50 Zawsze tylko ty - komedia

4

19:00 Galileo

06:00 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 16 - serial
 06:35 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 17 - serial
 07:05 Jeźdźcy smoków odc. 14 - serial
 07:35 Jeźdźcy smoków odc. 17 - serial
 08:05 Tom i Jerry Show odc. 23 - serial
 08:30 Garfield Show odc. 43 - serial
 08:45 Zakochany kundel II: Przygody Chapsa - film animowany
 10:10 Galileo odc. 669
 11:10 Galileo odc. 670
 12:10 Pokójówka na Manhattanie - komedia
 14:30 O krok od zagłady - film katastroficzny
 16:20 Za wszelką cenę - dramat
 19:00 Galileo odc. 671
 20:00 Cenny ładunek - sensacyjny
 21:55 Maszyna - thriller
 23:50 Rozjemca - sensacyjny

puls

15:55 Kłamca, kłamca

06:00 Skorpion odc. 24 s. 2 - serial
 06:50 Przygody Merlina odc. 7 s. 2 - serial
 07:50 Najśmieszniejsi odc. 4 - kabaret
 08:45 Co ludzie powiedzą? odc. 4 s. 4 - serial
 09:15 Wojciech Cejrowski. Boso - Ziemia Święta odc. 5,
 09:55 Wojciech Cejrowski. Boso - Ziemia Święta odc. 6,
 10:30 Powrót do przyszłości III - komedia
 12:55 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm - film fantastyczny
 14:20 Kamienne serce odc. 11, - obyczajowy
 15:55 Kłamca, kłamca - komedia
 17:50 Skok na kasę - komedia sensacyjna
 20:00 Umysł przestępcy - dramat kryminalny
 22:15 Krocząc wśród cieni - thriller
 00:25 Uwikłana odc. 3, - serial

TVP KULTURA

17:15 Studio Kultura - niedziela z...

08:00 W pustyni i w puszczy odc. 2 - serial
 09:00 Sol Gabetta - Część mojej duszy - dokumentalny
 10:10 Trzeci punkt widzenia odc. 229, - publicystyczny
 10:40 Uciekinier - psychologiczny
 13:00 Film fabularny Film fabularny
 13:15 Chuligan literacki odc. 75, - publicystyczny
 13:50 Nienasyceń odc. 35, - publicystyczny
 14:25 Jezioro Łabędzie Balet
 16:50 Rzecz Polska odc. 4,
 17:15 Studio Kultura - niedziela z... odc. 523 kulturalny
 18:15 Przez dotyk - obyczajowy
 20:00 Królewicz Olch Dramat
 21:50 Scena alternatywna odc. 54, - muzyczny
 22:25 Trzeci punkt widzenia odc. 229, - publicystyczny
 23:00 Mury - dokumentalny
 00:35 Imany plays Avo Session - koncert

TVP HISTORIA

09:10 Siedlisko

06:50 Był taki dzień odc. 512 - felieton
 06:55 Dziewczyna z ekranu - dokumentalny
 08:00 Cyryl i Metody. Apostołowie Słowian odc. 4 - serial
 09:10 Siedlisko odc. 2, - serial
 10:05 Wielki Tydzień w Jerozolimie odc. 1 - dokumentalny
 10:35 Dzikie Chiny odc. 4 - serial
 11:35 Rosja. Podróż z Jonathanem Dimbleby odc. 4 - dokumentalny
 12:50 Dziką Iberię odc. 4, - film przyrodniczy
 13:50 Szerokie tory odc. 58,
 14:25 Ty, co w Ostrej świecisz Bramie - dramat
 15:55 Wielka gra odc. 71, - teleturniej
 16:50 Parafia z sercem odc. 166 - reportaż
 17:10 Ex libris Magazyn
 17:35 Ile jest życia odc. 12, - serial
 18:35 Konwój: bitwa o Atlantyck odc. 1 - serial
 19:50 Ranczo Wilkowyje - komedia
 21:35 Wielki Test o Sienkiewiczu odc. 39, Quiz
 23:25 Tutanchamon odc. 5 - serial
 00:20 Tutanchamon odc. 6 - serial

TRWAM

08:00 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
 08:05 Polski punkt widzenia - publicystyczny
 08:25 Święty na każdy dzień
 08:30 Z Parlamentu Europejskiego - publicystyczny
 09:00 Myśląc ojczyzna Felieton
 09:10 Spotkanie z Magdą Buczek - dla dzieci
 09:15 Katecheza ks. bp. Antoniego Długosza
 09:30 100 cudownych miejsc na świecie - serial
 09:40 Aktywna zima odc. 10,
 10:00 Uroczystości Niedzieli Palmowej w Watykanie - transmisja
 12:00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Franciszkiem - transmisja
 12:20 Wieś - to też Polska Magazyn rolniczy
 13:30 Papież Polak do Rodaków - serial
 14:10 Dzieje Apostolskie odc. 3 - serial
 15:05 Na palmową niedzielę - dla dzieci
 15:30 Ziemia Święta - 5. Ewangelia
 15:45 Jerash - starożytne miasto Jordanii - reportaż
 16:00 Informacje dnia Wiadomości
 16:10 - koncert życzeń - muzyczny
 17:00 Gorzkie żale. Nabożeństwo pasyjne
 17:30 Okiem kamery
 17:55 40 dni z Duchem Świętym
 18:00 Anioł Pański
 18:05 Informacje dnia Wiadomości
 18:15 Rozmowy niedokończone - publicystyczny
 19:25 Retrospekcja - publicystyczny
 19:30 Jezus - królestwo bez granic odc. 19 - serial
 20:00 Informacje dnia Wiadomości
 20:20 Różaniec
 20:50 Myśląc ojczyzna Felieton
 21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze - transmisja
 21:20 Informacje dnia Wiadomości
 21:40 Cuda Jezusa odc. 1, - serial
 22:25 Grunt to droga odc. 4
 22:35 Karta z kalendarza - muzyczny
 22:40 Tydzień z Ziemi Świętej Magazyn
 22:50 Procesja dziejów - reportaż

HITY DNIA

„Madagaskar III”
(2012r.) Polsat 13:40

Lew Alex, zebra Marty, hipopotamica Gloria i żyrafa Melman próbują wrócić do nowojorskiego zoo. Przemierzają Europę ścigani przez kolekcjonerkę trofeów.

„Robin Hood”
(2010r.) TVN 21:35

Ostatni rok XII w. Po śmierci króla Ryszarda Lwie Serce łucznik Robin Longstride odchodzi z armii. Wraz z nim do Anglii wracają trzej kompani Mały John, Szkarłatny Will i Allan A'Dayle.

TVP 1

13:45 Elif

05:55 Elif odc. 210, - serial
06:55 Komisarjat odc. 42, - serial
07:20 Komisarjat odc. 43, - serial
07:50 Alarm!
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
- publicystyczny
08:40 Jaka to melodia?
09:35 Pensjonat nad rozlewiskiem
odc. 4, - serial
10:35 Jeden z dziesięciu - teleturniej
11:05 Zagadka hotelu Grand
odc. 47, - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes Magazyn rolniczy
12:25 Agropogoda Pogoda
12:30 Wójt Roku 2017 - relacja
12:50 Macierzynstwo w świecie
zwierząt odc. 2 - serial
13:45 Elif odc. 211, - serial
14:45 Okrasa łamie przepisy
odc. 176 kulinarny
15:15 Alarm!
15:30 Wiadomości
15:45 Pogoda
15:55 Leśniczówka odc. 7, - serial
16:15 Leśniczówka odc. 8, - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
18:00 Klan odc. 3284
18:30 Korona królów odc. 48 - serial
18:55 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:10 Sport
20:15 Alarm!
20:35 Wyzwolenie Spektakl teatralny
22:00 Warto rozmawiać -
publicystyczny
23:05 Tajemnice Doliny Krzemowej
odc. 2 - serial
00:10 Zgadnij kto - komedia
romantyczna

TVP 2

18:35 Rodzinka.pl

06:05 O mnie się nie martw
odc. 95 s. 8 - serial
07:00 Coś dla Ciebie odc. 133,
- publicystyczny
07:20 Na sygnale odc. 20, - serial
07:55 Pytanie na śniadanie Magazyn
11:00 Panorama
11:05 Pogoda - flesz Pogoda
11:25 Rodzinka.pl odc. 49 s. 2 - serial
11:55 Barwy szczęścia
odc. 1830, - serial
12:30 Kolo fortuny
13:05 Tylko z tobą odc. 102, - serial
14:00 Impale i gazelopki z Serengeti
- dokumentalny
14:55 O mnie się nie martw
odc. 95 s. 8 - serial
15:55 Familiada - teleturniej
16:30 Kolo fortuny
17:10 Meandry uczuć odc. 77, - serial
18:00 Panorama
18:25 Pogoda
18:30 Sport-telegram
18:35 Rodzinka.pl odc. 50 s. 2 - serial
19:05 Na sygnale odc. 21, - serial
19:35 Barwy szczęścia
odc. 1830, - serial
20:10 Barwy szczęścia
odc. 1831, - serial
20:40 Kulisy serialu „Barwy szczęścia”
odc. 30 - felieton
20:50 M jak miłość odc. 1362, - serial
21:40 Kulisy serialu „M jak miłość”
- dokumentalny
21:50 Za marzenia odc. 5, - serial
22:50 Zaginiona odc. 4, - serial
23:50 CSI: Kryminalne zagadki Las
Vegas odc. 283 s. 14, - serial
00:45 O mnie się nie martw
odc. 95 s. 8 - serial

tvn

15:30 Szkoła

06:15 Mango - Telezakupy
07:25 Nowa Maja w ogrodzie
odc. 4 s. 2 poradnikowy
07:55 Akademia ogrodnika
odc. 4 poradnikowy
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2214
10:55 Tu się gotuje!
odc. 2 s. 2 kulinarny
11:00 Ukryta prawda odc. 880, - serial
12:00 Szkoła odc. 532, - serial
13:00 19+ odc. 233, - serial
13:30 Szpital odc. 769, - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 6 s. 11
15:30 Szkoła odc. 533, - serial
16:30 19+ odc. 234, - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 881, - serial
18:00 Szpital odc. 770, - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:48 Raport smogowy - wiem czym
oddycham odc. 133
19:50 Uwaga! odc. 5261,
20:10 Doradca smaku
odc. 14 s. 8 kulinarny
20:15 Na Wspólnej odc. 2651, - serial
20:55 Milionerzy odc. 137, - teleturniej
21:30 Druga szansa odc. 4 s. 5, - serial
22:30 Iron Majdan odc. 4
23:35 Robin Hood - przygodowy

POLSAT

13:00 Trudne sprawy

06:00 Nowy dzień z Polsat News
- informacyjny
08:00 Trudne sprawy odc. 647, - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy
odc. 383, - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy
odc. 384, - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie
odc. 2, - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 735, - serial
12:00 Gliniarze odc. 126, - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 772, - serial
14:00 Pierwsza miłość
odc. 2659, - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 818,
- serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3600,
16:30 Na ratunek 112 odc. 201, - serial
17:00 Gliniarze odc. 191, - serial
18:00 Pierwsza miłość
odc. 2660, - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich
odc. 512 - serial
20:10 Plan ucieczki - sensacyjny
22:40 6 kul - sensacyjny
01:10 Niezniszczalni - sensacyjny

HITY DNIA

„Wasabi: Hubert zawodowiec”
(2001r.) TV Puls 20:00

Hubert, paryski policjant, wyjeżdża na urlop do Tokio, gdzie przed laty przeżył cudowne chwile z utraconą ukochaną. Teraz okazuje się, że jest ojcem 19-letniej Yumi. Oboje muszą uciekać przed yakuzą.

„Plan ucieczki”
(2013r.) Polsat 20:10

Autorytet w dziedzinie zabezpieczeń w więzieniach ma przetestować ośrodek dla szczególnie niebezpiecznych więźniów. Wkrótce okazuje się, że nigdy nie zostanie wypuszczony z placówki.

7 tvn

08:20 Przepis na życie

06:25 Szpital odc. 281, - serial
07:20 Sąd rodzinny odc. 214, - serial
08:20 Przepis na życie
odc. 1 s. 2, - serial
09:15 Agentka o stu twarzach
odc. 9 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 556, - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 1, - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska
odc. 455, - serial
14:55 Szpital odc. 282, - serial
15:55 Gotowe na wszystko
odc. 16 s. 4, - serial
16:55 Przepis na życie
odc. 2 s. 2, - serial
17:55 Agentka o stu twarzach
odc. 10 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 557, - serial
20:00 Książniczka na lodzie - dla dzieci
22:10 Hedy Lamarr: Genialna i piękna
- dokumentalny
00:00 Wyspa tajemnic - sensacyjny

4

21:05 Śmierć na 1000 sposobów

06:00 Detektywi w akcji odc. 36 - serial
07:05 Jeźdźcy smoków odc. 15 - serial
07:35 Jeźdźcy smoków odc. 18 - serial
08:00 Drużyna A odc. 22 s. 3 - serial
09:00 Detektyw Monk
odc. 15 s. 5, - serial
10:00 Sekrety sąsiadów odc. 73,
- serial
10:30 Sekrety sąsiadów odc. 74,
- serial
11:00 Drużyna A odc. 23 s. 3 - serial
12:00 Detektyw Monk
odc. 16 s. 5, - serial
13:00 Detektywi w akcji odc. 101
- serial
14:00 STOP Drogówka
odc. 171 policyjny
15:00 Detektywi w akcji
odc. 102 - serial
16:00 Nie igrają z aniołem odc. 64
17:00 Nie igrają z aniołem odc. 65
18:00 Policjantki i policjanci
odc. 379, - serial
19:00 Policjantki i policjanci
odc. 380, - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny
odc. 169, - serial
21:05 Śmierć na 1000 sposobów
odc. 14 - serial
21:35 Śmierć na 1000 sposobów
odc. 1 - serial
22:00 Galileo odc. 670
23:00 Galileo odc. 671
00:00 Bitwa o Sewastopol
- dramat wojenny

puls

18:00 Lombard. Życie pod zastaw

06:00 To moje życie! odc. 254 s. 3
07:00 Dziesięć przykazań
odc. 21 - serial
08:00 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 59 s. 2, - serial
09:00 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze
odc. 9 s. 2 - serial
10:00 Gliniarz i prokurator
odc. 5 s. 3, - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny
odc. 1 s. 22 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles
odc. 4 s. 4, - serial
12:55 Agenci NCIS: Los Angeles
odc. 8 s. 4, - serial
13:50 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 31, - serial
14:50 Kobra - oddział specjalny
odc. 2 s. 22 - serial
15:55 Gliniarz i prokurator
odc. 6 s. 3, - serial
16:55 Na wariackich papierach
odc. 1 - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 59 s. 2, - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 60 s. 2, - serial
20:00 Wasabi: Hubert zawodowiec
- komedia sensacyjna
21:55 Ryzykanci - sensacyjny
23:50 Resident Evil: Zagłada - horror
01:45 Taki jest świat Magazyn

TVP KULTURA

11:00 Lalka

08:00 Studio Kultura - rozmowy
08:15 Nienasyceń odc. 35,
- publicystyczny
08:40 Rzecz Polska odc. 4,
09:00 Drzazgi Komediodramat
11:00 Lalka odc. 7, - serial
12:30 Studio Kultura - rozmowy
- film kryminalny
14:05 Chłopiec na galopującym koniu
- psychologiczny
15:35 Diabeł - psychologiczny
16:05 Studio Kultura - niedziela z...
odc. 523 kulturalny
17:00 Ucieczka z kina „Wolność”
- dramat
18:40 Ikony muzyki odc. 4 - serial
19:40 Informacje kulturalne
- wiadomości
20:00 Graficy - dokumentalny
21:40 Dzień Babci
- film krótkometrażowy
22:15 Mini wykłady o maxi sprawach
odc. 1Filozofia
22:40 Którędy po sztukę odc. 41,
- publicystyczny
22:45 Videofan odc. 84
- program studyjny
23:10 Dziennik filozofa odc. 100
23:20 I Used to Be Darker - dramat

TVP

HISTORIA

18:50 Sensacje XX wieku

06:50 Był taki dzień odc. 513 - felieton
06:55 General polskich nadziei -
Władysław Anders
- dokumentalny
08:05 Wojciech Cejrowski - boso przez
świat odc. 52,
08:35 Misja Gryf odc. 14- przygoda
i podróże
09:10 Pogranicze w ogniu
odc. 10 - serial
10:20 Opowieść o Indiach
odc. 6 - dokumentalny
11:20 Niecała nieprawda czyli PRL
w DTV odc. 30 - - reportaż
11:50 Lekcja martwego języka
- psychologiczny
13:40 Sensacje XX wieku
odc. 151 - historyczny
14:10 Sensacje XX wieku
odc. 156 - historyczny
14:40 Encyklopedia II wojny światowej
odc. 46 - serial
15:10 Spór o historię odc. 171
- historyczny
15:50 Dzika Iberia Film przyrodniczy
16:55 Ex libris Magazyn
17:20 Flesz historii Magazyn
17:40 Kanclerz odc. 5 - serial
18:50 Sensacje XX wieku
odc. 126 - historyczny
19:20 Sensacje XX wieku
odc. 127 - historyczny
19:50 Było, nie minęło - kronika
zwiadowców historii - historyczny
20:30 Ścisłe tajne. Tajemnice zbrodni
wojennych odc. 1 - serial
21:25 Pogranicze w ogniu
odc. 11 - serial
22:35 W mniejszości siła
- publicystyczny
23:50 Błękitna Armia 1917-1919
- dokumentalny

TRAM

08:00 Informacje dnia Wiadomości
08:15 Wieś - to też Polska
- magazyn rolniczy
09:25 Słowo życia - rozważanie
Ewangelii dnia
09:30 Przypowieści Jezusa - serial
09:40 Tydzień z Ziemi Świętej Magazyn
10:00 Informacje dnia Wiadomości
10:15 Rozmowy niedokończone
- publicystyczny
11:25 Myśląc ojczyzna Felieton
11:35 20 lat dla świata
11:50 Retrospekcja - publicystyczny
11:55 Święty na każdy dzień
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia Wiadomości
12:20 Święty Franciszek i brat Bernard
- dokumentalny
12:55 Na palmową niedzielę - dla dzieci
13:20 - koncert życzeń
- program muzyczny
14:10 Ostateczne rozwiązanie - dramat
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia Wiadomości
16:10 Sanktuarium polskie
16:30 Zew natury - reportaż
16:55 Świadkowie - serial
17:25 Karta z kalendarza - muzyczny
17:30 Okiem kamery
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia Wiadomości
18:15 Rozmowy niedokończone
- publicystyczny
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Jay Jay Odrzutowiec - serial
19:45 Modlitwa z telefonicznym
udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia Wiadomości
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna Felieton
21:00 Apł Jasnogórski z kaplicy
Cudownego Obrazu Matki
Bożej Częstochowskiej
na Jasnej Górze - transmisja
21:20 Informacje dnia Wiadomości
21:40 Polski punkt widzenia
- publicystyczny
22:00 Stan bezpieczeństwa państwa
- publicystyczny
22:10 Dziesięć przykazań odc. 66
- serial
23:00 Nieznani bohaterowie
- dokumentalny
23:50 Lusaka Bauleni - reportaż

TVP 1

14:45 Korona królów

05:50 Elif odc. 211, - serial
06:45 Komisarjat odc. 44, - serial
07:15 Komisarjat odc. 45, - serial
07:45 Alarm!
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
- publicystyczny
08:40 Jaka to melodia?
09:15 The Wall. Wygraj marzenia
odc. 22, - teleturniej
10:10 Klan odc. 3284
10:35 Jeden z dziesięciu - teleturniej
11:05 Zagadka hotelu Grand
odc. 48, - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes Magazyn rolniczy
12:25 Agropogoda Pogoda
12:30 Wójt Roku 2017 - relacja
12:40 Dzika Iberia odc. 4 - serial
13:45 Elif odc. 212, - serial
14:45 Korona królów odc. 48 - serial
15:15 Alarm!
15:30 Wiadomości
15:40 Pogoda
15:50 Wszystko dla pań odc. 17,
- serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
18:00 Klan odc. 3285
18:30 Korona królów odc. 49 - serial
18:55 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:10 Sport
20:15 Alarm!
20:25 Polska - Korea Południowa
- piłka nożna
20:40 Polska - Korea Południowa
- piłka nożna
23:25 Krawcowa z Madrytu
odc. 3, - serial
00:25 Uwięzione odc. 13, - serial

TVP 2

11:25 Rodzinka.pl

06:05 M jak miłość odc. 1361, - serial
07:00 Srebrne dziękczynienie - reportaż
07:20 Na sygnale odc. 21, - serial
07:55 Pytanie na śniadanie
11:00 Panorama
11:05 Pogoda - fiesz Pogoda
11:15 Pytanie na śniadanie odc. 17
11:25 Rodzinka.pl odc. 50 - serial
11:55 Barwy szczęścia
odc. 1831, - serial
12:30 Kolo fortuny
13:05 Tylko z tobą odc. 103, - serial
14:00 Post i długie życie
- dokumentalny
14:55 M jak miłość odc. 1361, - serial
15:55 Familiada - teleturniej
16:30 Kolo fortuny
17:10 Meandry uczuć odc. 78, - serial
18:00 Panorama
18:25 Pogoda
18:30 Sport-telegram
18:35 Rodzinka.pl odc. 51 - serial
19:05 Na sygnale odc. 22, - serial
19:35 Barwy szczęścia
odc. 1831, - serial
20:10 Barwy szczęścia
odc. 1832, - serial
20:40 O północy w Paryżu
- komedia romantyczna
22:25 Magazyn Ekspresu Reporterów
- publicystyczny
23:25 Nieustępliwa - dokumentalny
00:10 Ludzik, czyli One Man Show
odc. 3

tvn

19:50 Uwaga!

05:40 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 1 s. 2
07:50 Doradca smaku
odc. 14 s. 8 kulinarny
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2215
10:55 Ukryta prawda odc. 881, - serial
12:00 Szkoła odc. 533, - serial
13:00 19+ odc. 234, - serial
13:30 Szpital odc. 770, - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 7 s. 11
15:30 Szkoła odc. 534, - serial
16:30 19+ odc. 235, - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 882, - serial
18:00 Szpital odc. 771, - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:48 Raport smogowy - wiem czym
oddycham odc. 134
19:50 Uwaga! odc. 5262,
20:10 Doradca smaku
odc. 15 s. 8 kulinarny
20:15 Na Wspólnej odc. 2652, - serial
20:55 Milionerzy odc. 138, - teleturniej
21:30 Diagnoza odc. 6 s. 2, - serial
22:30 Kuba Wojewódzki odc. 6 s. 12
23:30 Superwizjer odc. 1124,
00:05 Tu się gotuje!
odc. 2 s. 2 kulinarny

19:30 Świat według Kiepskich

06:00 Nowy dzień z Polsat News
- informacyjny
08:00 Trudne sprawy odc. 648, - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy
odc. 385, - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy
odc. 386, - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie
odc. 3, - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 736, - serial
12:00 Gliniarze odc. 127, - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 773, - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2660,
- serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 819, - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3601,
16:30 Na ratunek 112 odc. 202, - serial
17:00 Gliniarze odc. 192, - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2661,
- serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich
odc. 513 - serial
20:05 Niezniszczalni - sensacyjny
22:20 Blitz Film kryminalny
00:45 Za linią wroga IV - sensacyjny

12:55 Sąd rodzinny

05:35 W-11 - wydział śledczy
odc. 1118, - serial
06:25 Szpital odc. 282, - serial
07:20 Sąd rodzinny odc. 1, - serial
08:20 Przepis na życie
odc. 2 s. 2, - serial
09:15 Agentka o stu twarzach
odc. 10 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 557, - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 2, - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska
odc. 456, - serial
14:55 Szpital odc. 283, - serial
15:55 Gotowe na wszystko
odc. 17 s. 4, - serial
16:55 Przepis na życie
odc. 3 s. 2, - serial
17:55 Agentka o stu twarzach
odc. 11 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 558, - serial
20:00 Świadek - sensacyjny
22:30 Wykonać wyrok - sensacyjny
00:15 American - horror Story: Asylum
odc. 4 s. 2 - serial

13:00 Detektywi w akcji

06:00 Detektywi w akcji odc. 37 - serial
07:05 Jeźdźcy smoków odc. 16 - serial
07:35 Jeźdźcy smoków odc. 19 - serial
08:00 Drużyna A odc. 23 s. 3 - serial
09:00 Detektyw Monk
odc. 16 s. 5, - serial
10:00 Sekrety sąsiadów
odc. 75, - serial
10:30 Sekrety sąsiadów
odc. 76, - serial
11:00 Drużyna A odc. 24 s. 3 - serial
12:00 Detektyw Monk
odc. 1 s. 6, - serial
13:00 Detektywi w akcji
odc. 103 - serial
14:00 STOP Drogówka
odc. 83 policyjny
15:00 Detektywi w akcji
odc. 104 - serial
16:00 Nie igraj z aniołem odc. 66
17:00 Nie igraj z aniołem odc. 67
18:00 Policjantki i policjanci
odc. 380, - serial
19:00 Policjantki i policjanci
odc. 381, - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny
odc. 170, - serial
21:00 Zbaw nas ode złego - horror
23:35 Biali nie potrafili skakać
- komedia
01:55 STOP Drogówka
odc. 171 policyjny

HITY DNIA

„Niezniszczalni”
(2010r.) Polsat 20:05

Grupa najemników pod dowództwem Barneya Rossa wyrusza na niewielką wyspę, aby obalić krwawe rządy generała Garzy. Okazuje się, że Garza jest marionetką w rękach handlarza narkotyków.

„Świadek”
(1985r.) TVN 7 20:00

8-letni Samuel, członek społeczności amiszów, staje się przypadkowym świadkiem morderstwa. Policjant John Book otrzymuje polecenie przesłuchania i ochrony nieletniego świadka.

16:55 Na wariackich papierach

06:00 To moje życie! odc. 255 s. 3
07:00 Dziesięć przykazań
odc. 22 - serial
08:00 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 60 s. 2, - serial
09:00 Na wariackich papierach
odc. 1 - serial
10:45 Którędy po sztukę odc. 41,
- publicystyczny
11:00 Kobra - oddział specjalny
odc. 2 s. 22 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles
odc. 5 s. 4, - serial
12:55 Agenci NCIS: Los Angeles
odc. 9 s. 4, - serial
13:50 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 32, - serial
14:50 Kobra - oddział specjalny
odc. 3 s. 22 - serial
15:55 Gliniarz i prokurator
odc. 7 s. 3, - serial
16:55 Na wariackich papierach
odc. 2 - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 60 s. 2, - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 61 s. 2, - serial
20:00 Striptiz - sensacyjny
22:15 Showgirls - dramat
01:00 Twarda laska - komedia

16:45 Tygodnik kulturalny

08:00 Studio Kultura - rozmowy
08:10 Wydarzenie aktualne - reportaż
08:45 Informacje kulturalne
09:20 Pogranicze w ogniu
odc. 11 - serial
10:45 Którędy po sztukę
odc. 41, - publicystyczny
11:00 Lalka odc. 8, - serial
12:25 Studio Kultura - rozmowy
12:40 Bajki na dobranoc - obyczajowy
14:05 Przeraziłwe łozę Nowele filmowe
14:40 Ilo Ilo - dramat
16:25 Rzecz Polska odc. 4,
16:45 Tygodnik kulturalny
17:35 Hydrozagadka
- komedia sensacyjna
19:00 Dzieci dzwonią - dokumentalny
19:40 Informacje kulturalne
20:00 Do dna Spektakl teatralny
21:50 Dezerterzy
odc. 69, - publicystyczny
22:25 Dziennik filozofa odc. 101
22:40 Niespokojni - melodramat
00:20 Demakijaż - obyczajowy

08:15 Wojciech Cejrowski - boso przez świat

06:50 Był taki dzień odc. 514 - felieton
07:00 Sny stracone, sny odzyskane
- dokumentalny
07:35 Inka. Zachowałam się, jak trzeba
- dokumentalny
08:15 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 53,
08:45 Misja Gryf odc. 15 - felieton
09:20 Pogranicze w ogniu
odc. 11 - serial
10:30 Wszystkie kolory świata
odc. 22 - serial
11:30 Gонец historyczny IPN
- publicystyczny
12:05 Dzikie Chiny odc. 4 - serial
13:05 Było, nie minęło - kronika
związków historii - historyczny
13:35 Sensacje XX wieku
odc. 126 - historyczny
14:05 Sensacje XX wieku
odc. 127 - historyczny
14:35 Encyklopedia II wojny światowej
odc. 47 - serial
15:20 Łowcy odc. 6 - serial
16:20 Historia Kowalskich
- dokumentalny
17:30 Kryptonim „Muzeum” - Szlak Armii
Krajowej odc. 1 - dokumentalny
17:50 Czarne chmury odc. 1 - serial
18:50 Sensacje XX wieku
odc. 154 - historyczny
19:25 Sensacje XX wieku
odc. 155 - historyczny
19:55 Jak było? - publicystyczny
20:50 Było, nie minęło - kronika
związków historii - historyczny
21:30 Pogranicze w ogniu
odc. 12 - serial
22:40 Kulisy II wojny światowej
odc. 4, - serial

08:00 Informacje dnia Wiadomości
08:15 Polski punkt widzenia
- publicystyczny
08:35 Słowo życia - rozważanie
Ewangelii dnia
08:40 Świadkowie - serial
09:10 Papież Polak do Rodaków - serial
09:45 Owoce posługi misyjnej
- dokumentalny
10:00 Informacje dnia Wiadomości
10:15 Jak my to widzimy - z daleka
widać lepiej - publicystyczny
10:45 Zew natury - reportaż
11:05 Mocni w wierze
11:35 Myśląc ojczyzna Felieton
11:45 Młodzi Światu
12:03 Informacje dnia Wiadomości
12:20 Franciszkanie - droga do ubóstwa
- dokumentalny
13:05 Trzeci Testament - serial
14:00 Dziesięć przykazań
odc. 66 - serial
14:45 Nowe parki transgraniczne Afryki
Południowej - Park Narodowy
Krügera - dokumentalny
15:20 Moje leczenie wodą
- dokumentalny
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia Wiadomości
16:10 Jestem mamą Poradnik
16:30 Kalejdoskop młodych
- program edukacyjny
16:50 Express studencki Magazyn
17:00 Pocztówka z Indii - Dom Matki
Teresy z Kalkuty - dokumentalny
17:10 Prosto o gospodarce Magazyn
ekonomiczny
17:30 Okiem kamery
18:00 Aniol Pański
18:05 Informacje dnia Wiadomości
18:15 Rozmowy niedokończone
- publicystyczny
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Każdy maluch to potrafi
- dla dzieci
19:45 Modlitwa z telefonicznym
udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia Wiadomości
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna Felieton
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy
Cudownego Obrazu Matki
Bożej Częstochowskiej
na Jasnej Górze - transmisja
21:20 Informacje dnia Wiadomości
21:40 Polski punkt widzenia
- publicystyczny

HITY DNIA

**„Trzynasty wojownik”
(1999r.) TVN 22:30**

Wyniany z ojczyzny arabski poeta, Ahmed ibn Fahdlan, przyłącza się do napotkanej grupy wikingów. Wkrótce z przerażeniem odkrywa, że ma wziąć udział w wyprawie przeciwko legendarnemu potworowi.

**„Wyspa tajemnic”
(2010r.) TVN 7 20:00**

Dwajdetektywiprowadząśledztwowsprawiezniknięcia jednej z pacjentek zakładu psychiatrycznego dla kryminalistów mieszczącego się na wyspie. Wkrótce nadciąga huragan, a w więzieniu wybucha bunt.

TVP 1

18:00 Klan

05:55 Elif odc. 212, - serial
06:55 Komisarjat odc. 46, - serial
07:50 Alarm!
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
- publicystyczny
08:40 Jaka to melodia?
09:15 Wojenne dziewczyny odc. 14- serial
10:10 Klan odc. 3285
10:35 Jeden z dziesięciu - teleturniej
11:05 Doktor Quinn odc. 11 s. 4, - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes Magazyn rolniczy
12:30 Agropogoda Pogoda
12:35 Wójt Roku 2017 - relacja
12:45 Rusty, król kangurów
- dokumentalny
13:45 Elif odc. 213, - serial
14:45 Korona królów odc. 49 - serial
15:15 Alarm!
15:30 Wiadomości
15:40 Pogoda
15:50 Wszystko dla pań odc. 18, - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
18:00 Klan odc. 3286
18:30 Korona królów odc. 50 - serial
18:55 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:10 Sport
20:15 Alarm!
20:35 Wielki test. Giganci ducha Quiz
22:10 Stadion Śląski. W kotle czarownicy
- dokumentalny
23:15 Wolność - dramat
00:50 Uwięzione odc. 13, - serial

TVP 2

19:40 Barwy szczęścia

06:00 M jak miłość odc. 1362, - serial
06:55 Pozyteczni.pl - publicystyczny
07:20 Na sygnale odc. 22, - serial
07:55 Pytanie na śniadanie Magazyn
11:00 Panorama
11:05 Pogoda - flesz Pogoda
11:15 Pytanie na śniadanie odc. 18
11:25 Rodzinka.pl odc. 51 - serial
11:55 Barwy szczęścia odc. 1832, - serial
12:30 Kolo fortuny
13:05 Tylko z tobą odc. 104, - serial
14:00 Ziemia. Podwodny świat odc. 4 - serial
14:55 M jak miłość odc. 1362, - serial
15:55 Familiada - teleturniej
16:30 Kolo fortuny
17:10 Meandry uczuć odc. 79, - serial
18:00 Panorama
18:25 Pogoda
18:30 Sport-telegram
18:35 Rodzinka.pl odc. 52 - serial
19:05 Na sygnale odc. 23, - serial
19:40 Barwy szczęścia odc. 1832, - serial
20:10 Barwy szczęścia odc. 1833, - serial
20:45 Na dobre i na złe odc. 701, - serial
21:45 Na sygnale odc. 184, - serial
22:25 Dotyk miłości - melodramat
00:40 Rodzinka.pl odc. 229 - serial

tvn

13:00 19+

05:40 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 3 s. 2
07:50 Doradca smaku odc. 15 s. 8
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2216
10:55 Ukryta prawda odc. 882, - serial
12:00 Szkoła odc. 534, - serial
13:00 19+ odc. 235, - serial
13:30 Szpital odc. 771, - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 8 s. 11
15:30 Szkoła odc. 535, - serial
16:30 19+ odc. 236, - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 883, - serial
18:00 Szpital odc. 772, - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:48 Raport smogowy - wiem czym oddycham odc. 135
19:50 Uwaga! odc. 5263
20:10 Doradca smaku odc. 16 s. 8
20:15 Na Wspólnej odc. 2653, - serial
20:55 Milionerzy odc. 139, Teleturniej
21:30 Agent - gwiazdy odc. 6 s. 3
22:30 Trzynasty wojownik - przygodowy
00:45 Avengers - sensacyjny

POLSAT

18:00 Pierwsza Miłość

06:00 Nowy dzień z Polsat News
Magazyn informacyjny
08:00 Trudne sprawy odc. 649, - serial
09:00 Małanowski i Partnerzy odc. 387, - serial
09:30 Małanowski i Partnerzy odc. 389, - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie odc. 4, - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 737, - serial
12:00 Gliniarze odc. 128, - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 774, - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2661, - serial
14:50 Dlaczego ja? odc. 820, - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja odc. 3602
16:30 Na ratunek 112 odc. 203, - serial
17:00 Gliniarze odc. 193, - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2662, - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 172 - serial
20:00 Umów się ze mną. Take me out odc. 4, Show
21:25 Top chef odc. 72
23:00 Baby są jakieś inne - komediodramat
01:05 Sesje - komedia romantyczna

7 tvn

07:20 Sąd rodzinny

05:20 Ukryta prawda odc. 186, - serial
06:25 Szpital odc. 283, - serial
07:20 Sąd rodzinny odc. 2, - serial
08:20 Przepis na życie odc. 3 s. 2, - serial
09:15 Agentka o stu twarzach odc. 11- serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 558, - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 3, - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 457, - serial
14:55 Szpital odc. 284, - serial
15:55 Zaklinaczka duchów odc. 1, - serial fantastyczny
16:55 Przepis na życie odc. 4 s. 2, - serial
17:55 Agentka o stu twarzach odc. 12- serial
19:00 Ukryta prawda odc. 559, - serial
20:00 Wyspa tajemnic - sensacyjny
22:55 Mentalista odc. 8 s. 7 - serial
23:55 Szalone Halloween - komedia

4

19:00 Policjantki i policjanci

06:00 Detektywi w akcji odc. 38 - serial
07:05 Jeźdźcy smoków odc. 17 - serial
07:35 Jeźdźcy smoków odc. 20 - serial
08:00 Drużyna A odc. 24 s. 3- serial
09:00 Detektyw Monk odc. 1 s. 6 - serial
10:00 Sekrety sąsiadów odc. 77, - serial
10:30 Sekrety sąsiadów odc. 78, - serial
11:00 Drużyna A odc. 25 s. 3- serial
12:00 Detektyw Monk odc. 2 s. 6 - serial
13:00 Detektywi w akcji odc. 105 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 84
15:00 Detektywi w akcji odc. 106 - serial
16:00 Nie igraj z aniołem odc. 68
17:00 Nie igraj z aniołem odc. 69
18:00 Policjantki i policjanci odc. 381, - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 382, - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 171 - serial
21:00 Cenny ładunek - sensacyjny
23:00 Rywal Dramat

puls

18:00 Lombard. Życie pod zastaw

06:00 To moje życie! odc. 256 s. 3
07:00 Dziesięć przykazań odc. 23 - serial
08:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 61 s. 2, - serial
09:00 Na wariackich papierach odc. 2- serial
10:00 Gliniarz i prokurator odc. 7 s. 3 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 3 s. 22- serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 6 s. 4 - serial
12:55 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 10 s. 4 - serial
13:50 Lombard. Życie pod zastaw odc. 33, - serial
14:50 Kobra - oddział specjalny odc. 4 s. 22- serial
15:55 Gliniarz i prokurator odc. 8 s. 3 - serial
16:55 Na wariackich papierach odc. 3- serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 61 s. 2, - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 62 s. 2, - serial
20:00 Krytyczna decyzja - sensacyjny
22:30 Wpół do śmierci - sensacyjny
00:45 Krocząc wśród cieni Thriller

TVP KULTURA

11:00 Lalka

08:00 Studio Kultura - rozmowy
08:15 Dziką muzyką odc. 8
08:45 Informacje kulturalne Wiadomości
09:05 Monolog trębacza - krótkometrażowy
09:35 Hydrozagadka - komedia sensacyjna
11:00 Lalka odc. 9, - serial
12:30 Studio Kultura - rozmowy
12:45 Pograbek - dramat
14:10 Błękitny anioł - dramat
16:05 Rzecz Polska odc. 4, Cykl reportaży
16:20 Dranie w kinie odc. 21, Magazyn
17:00 Brzezina Dramat psychologiczny
18:45 Gintrowski Film dokumentalny
19:40 Informacje kulturalne Wiadomości
20:00 W objęciach węża - dramat
22:15 Pegaz odc. 66,
23:10 Dziennik filozofa odc. 102
23:25 Jedna scena o dc. 6,

TVP HISTORIA

13:40 Sensacje XX wieku

06:50 Był taki dzień odc. 515, Felieton
07:00 Historia Kowalskich
08:05 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 54, Cykl reportaży
08:40 Misja Gryf odc. 16, Felieton
09:10 Pogranicze w ogniu odc. 12- serial
10:20 W mniejszości siła
11:30 Spór o historię odc. 133,
12:15 Lowcy odc. 7, Serial dokumentalny
13:10 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii Film dokumentalny
13:40 Sensacje XX wieku odc. 154,
14:10 Sensacje XX wieku odc. 155,
14:40 Encyklopedia II wojny światowej odc. 95, Serial dokumentalny
15:20 Kulisy II wojny światowej odc. 4, - serial
16:20 Proces Szesnastu - dokumentalny
16:50 Elegia na śmierć Roja - dokumentalny
17:25 Śladami zbrodni i walki 1944-1956 odc. 14, Serial dokumentalny
17:55 Czarne chmury odc. 2, Serial przygodowy
19:00 Sensacje XX wieku odc. 135,
19:25 Sensacje XX wieku odc. 84,
19:50 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
20:25 Trzech kumpli Film dokumentalny
21:30 Pogranicze w ogniu odc. 13- serial
22:40 Idealne miasto Auschwitz - dokumentalny
23:25 Pożegnanie odc. 28, Reportaż
23:45 Wielki Tydzień - dramat

TRAM

08:00 Informacje dnia Wiadomości
08:15 Polski punkt widzenia
08:40 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:45 Każdy małuch to potrafi Program dla dzieci
09:00 Kalejdoskop młodych Program edukacyjny
09:20 Express studencki Magazyn
09:25 Sanktuania polskie Cykl reportaży
09:45 Święty na każdy dzień Program religijny
09:50 Opowieść wiecznie żywa Serial animowany
10:00 Audiencja Generalna Ojca Świętego Franciszka z Watykanu Transmisja
11:00 Świat na wyciągnięcie ręki odc. 47, Serial dokumentalny
11:25 Myśląc ojczyzna Felieton
11:40 Prosto o gospodarce Magazyn ekonomiczny
12:00 Anioł Pański Program religijny
12:03 Informacje dnia Wiadomości
12:20 Księga Ruth. Podróż wiary - obyczajowy
13:50 Lusaka City of Hope Film dokumentalny
14:00 Corrie Ten Boom - nieugięta wiara Film dokumentalny
15:00 Muzeum Diecezjalne w Tarnowie
15:40 Trzy wyspy - trzy światy Film dokumentalny
15:50 Ma się rozumieć Program religijny
16:00 Informacje dnia Wiadomości
16:10 Na zdrowie Magazyn poradnikowy
16:30 Drabina Jakubowa Serial przygodowy
17:00 Po stronie prawdy Reportaż
18:00 Anioł Pański Program religijny
18:05 Informacje dnia Wiadomości
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień Program religijny
19:30 Przypadki Mobilków Serial animowany
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci Program religijny
20:00 Informacje dnia Wiadomości
20:20 Różaniec Program religijny
20:50 Myśląc ojczyzna Felieton
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze Transmisja
21:20 Informacje dnia Wiadomości

Dobrze zjeść

Danie przygotowane na zajęciach praktycznych przez uczniów klasy III Technikum Żywnienia i Usług Gastronomicznych Zespołu Szkół we Wroniu

PASZTET MIĘSNO-WARZYWNY

Składniki:

500 g mięsa wołowego chudego
pół średniej cebuli
5-6 pieczarek
6 łyżek płatków owsianych
1 średnia cukinia
2 małe marchewki
pół szklanki groszku mrożonego
1 jajko
1 łyżka oleju roślinnego
zioła: bazylia, tymianek,
oregano, natka pietruszki

Sposób wykonania:

Cebulę oraz cukinię obierz i pokrój w kostkę. Marchewki obierz, zetrzyj na tarce, pieczarki obierz i pokrój w plasterki. Rozgrzej olej na patelni, dodaj cebulę i podsmaż, dodaj pieczarki, a potem cukinię. Duś przez ok. 5 min. Zmiel wołowinę. Do mięsa dodaj jajo, płatki owsiane, marchewkę i groszek. Wymieszaj. Dodaj cebulę z pieczarkami i cukinią, zioła, sól do smaku i dokładnie wymieszaj. Formę keksową wysmaruj olejem, wypełnij masą mięsną i wyrównaj powierzchnię. Przykryj folią aluminiową. Wstaw do piekarnika rozgrzanego do 200 stopni C i piecz ok. 1 godz.

Smacznego!

Emilia Górka

8			1				9	5
9		3		5		6		
		1		7		2	8	
6		5	3			4		9
	4						2	
2		8			7	5		6
	8	9		2		3		
		4		9		8		2
7	2				5			1

1	6	4		2				
	8		5		1			6
	7	3	6				2	
	3	6	9					1
8								9
9					3	4	8	
	4				7	8	6	
6			8		4		1	
				3		9	5	4

P O G O D A

CZW. 22.03.2018	DZIEŃ	NOC	
	temperatura: 10	1	°C
	opady: 0	0	mm
	ciśnienie: 1022	1019	hPa
	wiatr: 27	25	km/h
PT. 23.03.2018	DZIEŃ	NOC	
	temperatura: 11	1	°C
	opady: 0	0	mm
	ciśnienie: 1018	1016	hPa
	wiatr: 24	16	km/h
SB. 24.03.2018	DZIEŃ	NOC	
	temperatura: 12	4	°C
	opady: 0	0	mm
	ciśnienie: 1015	1012	hPa
	wiatr: 9	18	km/h
ND. 25.03.2018	DZIEŃ	NOC	
	temperatura: 15	6	°C
	opady: 0	0,6	mm
	ciśnienie: 1010	1009	hPa
	wiatr: 23	28	km/h
PN. 26.03.2018	DZIEŃ	NOC	
	temperatura: 11	6	°C
	opady: 0,9	0	mm
	ciśnienie: 1009	1011	hPa
	wiatr: 32	24	km/h
WT. 27.03.2018	DZIEŃ	NOC	
	temperatura: 6	2	°C
	opady: 0	0,1	mm
	ciśnienie: 1015	1018	hPa
	wiatr: 18	19	km/h
ŚR. 28.03.2018	DZIEŃ	NOC	
	temperatura: 4	-2	°C
	opady: 0,1	0	mm
	ciśnienie: 1021	1024	hPa
	wiatr: 19	21	km/h

KRZYŻÓWKA PANORAMICZNA

Jeden z ludzkich pasożytów	Objaw, symptom	Powolne tempo w muzyce	Tło filmu	Wysoki słup na statku	Ruchome połączenie dwu lub więcej kości	Początek dziejów
Tlenek wodoru		Owoc uprawiany w krajach zwrotnikowych	Część jachtu	Osada, miejscowość	11	
Wokalista, chórzysta, pieśniarz, piosenkarz kabaretowy		Sznurowany but z cholewką	5			9
			Niby gwiazda w kosmosie			
Imię żeńskie			Zdobycz, łup, pokarm, żer			
Zabił swojego brata Abła					4	
Przepływa przez Bory Tucholskie	ostronos rudy			Choleryk	... electra, aktorka	Zb. przeznaczony na zbieranie odchodów
	Skomponował "Rusalkę"	8		6		
		To, co pomaga komuś, ratunek, zasilek	Lew Lenina			
Pieszczołtowie: małe dziecko, zwykle niemowlę	Stolica Azerbejdżanu			Stolica Indii	Mocne piwo angielskie	
		Model daewo			Waluta europejska	
						Cyrk lodowcowy
1	3				7	
Niedoleżny męczyzna				Nadrzewny drapieżnik z rodziny fasicowatych		2
			Błędnie: eureka			
					10	
Rodzaj skóry				Bada dno morza		
Przysiad na zgitych nogach						

1	2	3	4	5	6
---	---	---	---	---	---

7	8	9	10	11
---	---	---	----	----

Kilka pytań o... alimenty dla rodzica

PRAWO ➤ W tym numerze omawiamy kwestię alimentów od dzieci na rzecz rodziców, którzy pozostają w niedostatku

Adwokat Anna Krawczyk-Koźmińska, prowadząca Kancelarię Adwokacką w Wąbrzeźnie (ulica Wolności 4, tel. 663-018-891), w formie przystępnych pytań i odpowiedzi przybliża Czytelnikom zawiloci prawa.

– Kto może starać się o uzyskanie alimentów od dzieci?

– Rodzic, który pozostaje w niedostatku. Kwestią problematyczną jest jednak samo zagadnienie niedostatku i jego interpretacja.

– Kiedy zatem mamy do czynienia z niedostatkiem?

– Pojęcie niedostatku należy utożsamiać ze stanem, w którym dana osoba nie jest w stanie

zaspokoić wszystkich, lub nawet części, swoich uzasadnionych potrzeb. O takiej sytuacji możemy mówić na przykład wtedy, kiedy rodzicowi wystarcza co prawda na opłacenie rachunków i skromne wyżywienie, ale nie jest już w stanie sam wykupić leków czy opłacić rehabilitacji. Sąd Najwyższy uściślił to po-

jęcie tłumacząc, że „niedostatek występuje wtedy, gdy uprawniony nie może w pełni własnymi siłami, z własnych środków, zaspokoić swych usprawiedliwionych potrzeb”. Dlatego za każdym razem, kiedy otrzymywana emerytura lub renta jest niewystarczająca na normalną egzystencję, warto zastanowić się czy nie zwrócić się o pomoc do dzieci, jeżeli same się one do tego nie poczuwają.

– Czy poza niedostatkiem musi istnieć jeszcze jakaś inna przesłanka, aby takie alimenty otrzymać?

– Tak. Drugą przesłanką są możliwości zarobkowe i finansowe dzieci. Sąd bierze pod uwagę przede wszystkim wysokość wynagrodzenia, emerytury lub renty, premie i inne dochody.

– Są jeszcze jakieś inne czynniki determinujące możliwość otrzymania przez rodzica alimentów od dziecka?

– Ważną kwestią jest to, czy rodzic interesował się dzieckiem. Czy dbał o nie, o jego wychowanie, zdrowie, edukację? Czy zapewniał mu środki do życia? Jeżeli tego nie robił, wówczas obowiązane dziecko może powołać się w sądzie na zasady współżycia społecznego. Najczęściej w takich przypadkach sąd nie zasądzi alimentów i oddali powództwo.

– Jaką kwotę alimentów możemy otrzymać?

– Z mojego doświadczenia wynika, że zazwyczaj są to kwoty rzędu kilkuset złotych, które są wypłacane co miesiąc na rachunek bankowy rodzica. Ostateczna kwota zależy jednak zawsze od indywidualnego przypadku, sytuacji, w której znajduje się rodzic i możliwości zarobkowych dziecka.

– Ile kosztuje wniesienie takiej sprawy do sądu?

– Osoba, która stara się o ustalenie obowiązku alimentacyjnego, zwolniona jest od ponoszenia opłaty od pozwu. Mówiąc kolokwialnie, jeżeli działamy sami, założenie takiej sprawy nic nas nie kosztuje. Jeżeli natomiast chcemy skorzystać z pomocy adwokata, musimy liczyć się z wydatkiem na jego honorarium. Co ważne, w sytuacji kiedy sąd oddali nasze powództwo, wówczas należy być przygotowanym, że obciążą nas kosztami procesu, czyli opłatą od pozwu lub innymi wydatkami związanymi z prowadzonym postępowaniem, np. kosztami zastępstwa procesowego.

adwokat

Anna Krawczyk-Koźmińska
fot. pixabay

f ak.adwokat.torun

Zdrowie

Bezpłatnie zaszczep dziecko

Jeżeli twoje dziecko urodziło się w latach 2013-2016 i nie było zaszczepione przeciwko pneumokokom – możesz to zrobić bezpłatnie. Zgłoś się do lekarza do 20 kwietnia. Szczepionkę otrzymają dzieci w wieku do 5 lat.

Jeśli chcesz, by twoje dziecko zostało zaszczepione, umów się na wizytę szczepienną i zgłoś do lekarza podstawowej opieki zdrowotnej do 20 kwietnia. Jest to ostateczny termin kwalifikacji dziecka do tego szczepienia.

– Zakażenie pneumokokiem przenosi się poprzez wdychanie drobnych kropelek wydzieliny dróg oddechowych i śliny unoszących się w powietrzu oraz przez kontakt bezpośredni z chorym lub nosicielem – wyjaśnia prof. nadzw. CMKP, dr hab. n. med. Teresa Jackowska, krajowy konsultant w dziedzinie pediatrii. – Ryzyko zakażenia znacznie się zwiększa, gdy dziecko przebywa w żłobku, przedszkolu lub innej większej grupie dzieci. Na poważne choroby wywołane

przez pneumokoki chorują najczęściej dzieci do 5. roku życia, ale najczęściej powikłań i ciężkich zakażeń inwazyjnych występuje w pierwszych z lat życia.

Jedyną skuteczną metodą zapobiegania zakażeniom pneumokokowym jest szczepienie ochronne. Szczepionki przeciwko pneumokokom zawierają jedynie mały fragment komórki bakteryjnej.

W Polsce dostępne są dwie szczepionki skoniugowane (10-walentna, 13-walentna), które stosuje się u dzieci od ukończenia 6. tygodnia życia. Obie szczepionki są bezpieczne, skuteczne i immunogenne w stosunku do antygenów pneumokoka zawartych w szczepionce. Szczepionki stymulują niedojrzały układ

odpornościowy niemowlęcia i małego dziecka i chronią przed zakażeniami typami pneumokoków, które najczęściej wywołują choroby inwazyjne. Szczepionkę podaje się w postaci zastrzyku domięśniowego.

Pneumokoki mogą powodować zakażenia inwazyjne, charakteryzujące się obecnością bakterii w krwi oraz zakażenia zlokalizowane – bez uogólnione go zakażenia.

Główne postaci zakażenia to:

- zapalenie ucha środkowego – prawie każde dziecko do 5. roku życia ma za sobą przebyte zapalenie ucha środkowego wywołane przez pneumokoki;
- zapalenie zatok obocznych nosa;

- zapalenie płuc – czynnikami sprzyjającymi są przewlekłe choroby płuc oraz jako powikłanie grypy;
- zapalenie spojówek.

Zakażenia mogą przebiegać w sposób inwazyjny, wywołując:

- zapalenie płuc z bakteriecią (obecność bakterii w krwi) – w ok. 25-30 proc. przypadków zapalenia płuc występuje bakteriecią;
- zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych – w tym przypadku obserwuje się bardzo poważne powikłania (np. śmierć lub głębokie upośledzenie intelektualne i częste nawroty choroby);
- posocznice – najczęściej jest następstwem ciężkiego zapalenia płuc, jednak może rozwinąć się jako choroba podstawowa bez wcześniejszego ogniska zapalnego;
- zapalenie wsierdza;
- zapalenie otrzewnej;
- zapalenie kości i szpiku;
- zapalenie stawów.

Dowodem na to, że szczepienia przeciw pneumokokom przynoszą korzyści, są Kiel-

ce. W 2006 r. prowadzono tam bezpłatne szczepienia przeciw pneumokokom dla dzieci. Zapadalność na pneumokokowe zapalenie płuc u dzieci poniżej 2. roku życia zmniejszyła się o blisko 97 proc., liczba hospitalizacji z powodu zapalenia płuc wśród dzieci do 2 lat – o 60 proc., a liczba przypadków zapalenia ucha środkowego – o 85 proc. Dodatkowo zaobserwowano efekt odporności zbiorowej. Liczba zachorowań zmniejszyła się o ponad 50 proc. wśród dorosłych, którzy często komunikują się z najmłodszymi (chodzi głównie o osoby starsze-seniorów, którzy – poza dziećmi – należą do grupy ryzyka zachorowania na zapalenie płuc wywołane przez pneumokoki).

Zmniejszyła się także częstotliwość występowania szczepów pneumokoków opornych na penicylinę u dzieci poniżej 5 lat – do 6,5 proc. Dla porównania w populacji nieszczepionej częstotliwość ta wynosi 50,5 proc.

źródło:

Ministerstwo Zdrowia

Joga: oczyszczający oddech

STYL ŻYCIA ▶ Czy powietrze może szkodzić? Może, zwłaszcza w dzisiejszych czasach. Ale może też oczyszczać

O tej porze roku jakość powietrza, łagodnie rzecz ujmując, nie jest najlepsza. Smog daje się nam we znaki. By doświadczyć oczyszczającej mocy oddychania, dobrze jest wybrać się nad morze.

W jodze prawidłowy oddech (Pranayama) ma duże znaczenie. Oprócz tego, że uspokaja, to również stymuluje procesy chemiczne w mózgu, wpływając na zwiększone wydzielanie endorfin; wspomaga działanie przysadki mózgowej; oczyszcza krew; pozwala pozbyć się toksyn z płuc; zapewnia vitalność. Pranayama zapewnia odpowiednie krążenie energii w organizmie.

Prezentowana metoda polega głównie na intensywnym wydychaniu powietrza. Dzięki temu lepiej pracują mięśnie, rozkurczają się, a człowiek staje się zrelaksowany.

Jak to zrobić? Siadamy w siadzie skrzyżnym, plecy proste. Zamykamy oczy i spokojnie oddychamy. Gdy oddech się uspokoi, staramy się wypychać z płuc całe powietrze przez nos. Usta mamy zamknięte. Robimy to spokojnie, bez pośpiechu. Na pewno się nie udusimy. Skupiamy się na brzuchu. Zauważymy wtedy, jak brzuch się zapada do środka, czyli nasza przepona podnosi się do góry i wypycha powietrze. Po zakończeniu wydechu rozluźniamy brzuch, przepona lekko się obniży i świeże powietrze zacznie wpływać z powrotem do płuc. Oddech przyspieszamy do takiego tempa, aby osiągnąć jeden na sekundę. Na początku może to sprawiać pewien problem, ale przy pełnej synchronizacji jest łatwe. Powtarzamy takie oddychanie 30 razy. Na koniec takiej sesji oddechowej spowalniamy oddech i zaczynamy oddychać w sposób naturalny.

Im częściej będziemy robili to ćwiczenie, tym bardziej będziemy oczyszczali swoje płuca. Prezentujemy kolejne asany.

Pozycja 1: Kot (Bidalasana)

Jedna z podstawowych pozycji w jodze. Klękamy, kolana na szerokość bioder. Dłonie są tak ułożone, by ręce i uda tworzyły kąt prosty. Podczas wdechu wciągamy do góry szyję, jednocześnie opuszczamy przód ciała, aż do pępka. Pośladki wypychamy do góry. Następnie wydychamy powietrze, opuszczając głowę jak najniżej i wyginamy grzbiet do góry, rozciągając w ten sposób kręgosłup. Pozycja ta wymaga synchronizacji ruchów. Wykonujemy je powoli, koncentrując się na prawidłowym, powolnym oddechu.

Co daje nam te ćwiczenie? Zwiększa giętkość kręgosłupa, otwiera dolne plecy i jamę brzuszną. Pobudza działanie tarczycy i gruczołów przytarczycznych. Łagodzi bóle rwy kulszowej i urazu dolnego odcinka kręgosłupa. Ponadto jest polecana w zwalczaniu stresu i depresji. Łagodnie energetyzuje umysł.

Pozycja 2: Rozciągania przodu ciała (Purvottanasana)

Siadamy z wyprostowanymi nogami. Następnie dłonie ustawiamy z tyłu, za plecami. Ręce wyprostowane. Robimy wdech, a następnie z powolnym wydechem podnosimy biodra i cały tułów do góry. Staramy się trzymać biodra u góry. Dążymy do tego, by w tej pozycji utrzymać cały tułów w linii prostej. Nie dopuszczamy, by się on załamywał. Powoli robimy kilka wdechów i wydechów. Wraz z ostatnim wdechem powoli opuszczamy biodra w dół. Po-

zycja wymaga pewnej stabilności i dłuższe wytrwanie w niej początkowo będzie sprawiało trudności.

Pozycja ta to źródło ener-

gii. Jednocześnie przynosi ulgę w zmęczeniu i relaksuje. Wzmacnia nadgarstki i stawy skokowe. Równocześnie otwiera klatkę piersiową, odciąża biodra

i dół pleców. Poprawia również koncentrację.

(Maw)
fot. archiwum
K.P. Sulikowskich

Ta asana to znany nam z lekcji wychowania fizycznego „koci grzbiet”

Bidalasana poprawia giętkość kręgosłupa

Rozciąganie przodu ciała, choć początkowo może sprawiać trudności, relaksuje i zmniejsza uczucie zmęczenia

Infolinia

Masz pytania dotyczące zdrowia? Dzwon!

W ramach akcji „Łączy nas pacjent” pod numerem infolinii Rzecznika Praw Pacjenta 800 190 590, pacjenci bezpłatnie otrzymają porady, informacje oraz wsparcie dotyczące określonych chorób.

Specjaliści z różnych dziedzin, zrzeszeni w największych w Polsce organizacjach pacjentów, wraz z ekspertami rzecz-

nika udzielają telefonicznych porad oraz wsparcia dla dobra pacjentów. Szczegółowe informacje o dyżurach znajdują się

na stronie internetowej Rzecznika Praw Pacjenta. Są tam opisane zarówno zakresy udzielanych porad oraz informacje

o osobach dyżurujących i fundacjach, które reprezentują.

Na przykład 21 marca dyżurował ekspert Fundacji Małgosi Braunek „Bądź”. Odpowiadał na pytania, czym jest integralne podejście do zdrowia, na czym polega medycyna integralna, jakie terapie możemy nazwać komplementarnymi, jakich specjalistów z zakresu metod i terapii komplementarnych i jakie placówki można polecić.

Integralne podejście do zdrowia łączy ze sobą różne obszary pracy nad zdrowiem w harmonijną całość. Zakłada,

że zdrowie zależy od czynników zarówno fizycznych – dieta, środowisko, tryb życia, umysłowych – nastawienie do życia, jasność myślenia i kojarzenia, spokój i harmonia wewnętrzna, pozytywny obraz siebie, a także duchowych.

Kolejny dyżur odbędzie się 29 marca w godz. 14.00-16.00. Tym razem po drugiej stronie słuchawki zasiądzie szefowa Fundacji Onkokafe – Razem Lepiej. Zakres prowadzonych porad to psychoedukacja i konsultacje z zakresu leczenia onkologicznego.

HOROSKOP

Koziorożec
(22.12-19.01)

Nagle wszyscy zaczną zwracać ci głowę i wmawiać, że są zadania, które tylko ty umiesz wykonać, a na dodatek trzeba to zrobić zaraz. Zachowaj spokój, za kilka dni okaże się, że z części pomysłów szef się wycofał. Bądź ostrożny w sprawach uczuć, ktoś będzie chciał cię naciągnąć. Podczas rodzinnych spotkań unikaj jak ognia dyskusji o polityce albo pieniądzech.

Wodnik
(20.01-18.02)

Planety sprzyjają nawiązywaniu nowych znajomości. Masz też szansę na uciechę świetnego interesu. Wykorzystaj swoją docieklivość i spostrzegawczość. Odezwie się ktoś, komu dawniej coś obiecałeś. Pamiętaj, żeby dotrzymać słowa, choć będzie to kolidować z twoimi planami. Za kilka dni wejdiesz w posiadanie informacji ważnych dla życia zawodowego.

Ryby
(19.02-20.03)

Dni zaczną mijać tak szybko, że ze zdumieniem będziesz patrzeć w kalendarz. To wszystko za sprawą licznych zaproszeń na imprezy towarzyskie. Do pracy, z pracy w odwiedziny, potem znów do pracy – i zanim się zorientujesz, będzie koniec miesiąca. Dzięki tej aktywności poznasz kogoś, z kim na pewno nie będziesz się nudzić. Póki co, baw się.

Baran
(21.03-20.04)

Gorąco w sprawach zawodowych. Nie bądź zbyt ambitny, niech inni wykażą się inicjatywą i ryzykują. Ty spokojnie przeczekaj gorszy czas. Po prostu rób swoje. Nie unikaj spotkań towarzyskich. Podczas jednego z nich spotkasz osobę, która uzmysłowi ci, że problemy w pracy nie są tak poważne, na jakie wyglądają. Zadbaj o relacje z partnerem.

Byk
(21.04-21.05)

Będziesz musiał wykazać się wyjątkową cierpliwością, co nie leży w twojej naturze. Ale przez pochopne działanie możesz wiele stracić. Podejmij decyzję dopiero, kiedy będziesz całkowicie pewny swoich racji. Przeżyjesz rozczarowanie, bo osoba z twojego otoczenia, którą uważałeś za sympatyczną, okaże się fałszywa. Nie miej oporów, zakończ tę znajomość.

Bliźnięta
(22.05-20.06)

Będziesz wyjątkowo optymistycznie nastawiony do świata, a twój świetny nastrój udzieli się nawet największym ponurakom. W pracy postawisz na wdrożenie nowego rozwiązania, które wszystkim ułatwi realizację obowiązków. Twój dom będzie otwarty dla gości, a towarzystwo chętnie skorzysta z zaproszenia na imprezę. Dobra energia będzie od ciebie bić.

Rak
(21.06-22.07)

Układ planet gwarantuje powodzenie w życiu towarzyskim, biznesowym i w sferze finansów. Jeśli nie wybierasz się na urlop, możesz śmiało inwestować i negocjować ważne kontrakty. Wszystko będzie szło jak z płatka. Nie zapomnij o zacieśnianiu więzi rodzinnych. Może zorganizujesz przyjęcie w ogrodzie i zaprosisz dalszych krewnych?

Lew
(23.07-22.08)

Ścieżka zawodowa przestaje spełniać twoje oczekiwania. Zatrzymaj się, poświęć czas na zastanowienie się, co dalej, dokąd zmierzasz. Po przeanalizowaniu działań, wyciągnij wnioski i przystąp do wprowadzania zmian. W miłości bądź romantyczny i delikatny, to bardzo spodoba się partnerowi. Samotne Lwy będą teraz czarujące, z łatwością znajdą partnera.

Panna
(23.08-22.09)

Zapowiadają się spokojne dni. Spraw do załatwienia ubędzie, możesz skupić się na relacjach rodzinnych i kontaktach towarzyskich. Zagraj z dziećmi w planszówki, wybierz się na wycieczkę rowerową, zaprosz znajomych na grilla. Dobrze ci to zrobi.

Waga
(23.09-23.10)

Masz szansę osiągnąć sukces finansowy, ale pamiętaj, że nic samo nie spada z nieba. Trzeba będzie się wysilić. W stałych związkach spokój i harmonia, będziecie cieszyć się ze wspólnie spędzanych chwil. Wolne Wagi będą brylować w towarzystwie i przyciągać pleć przeciwną.

Skorpion
(24.10-21.11)

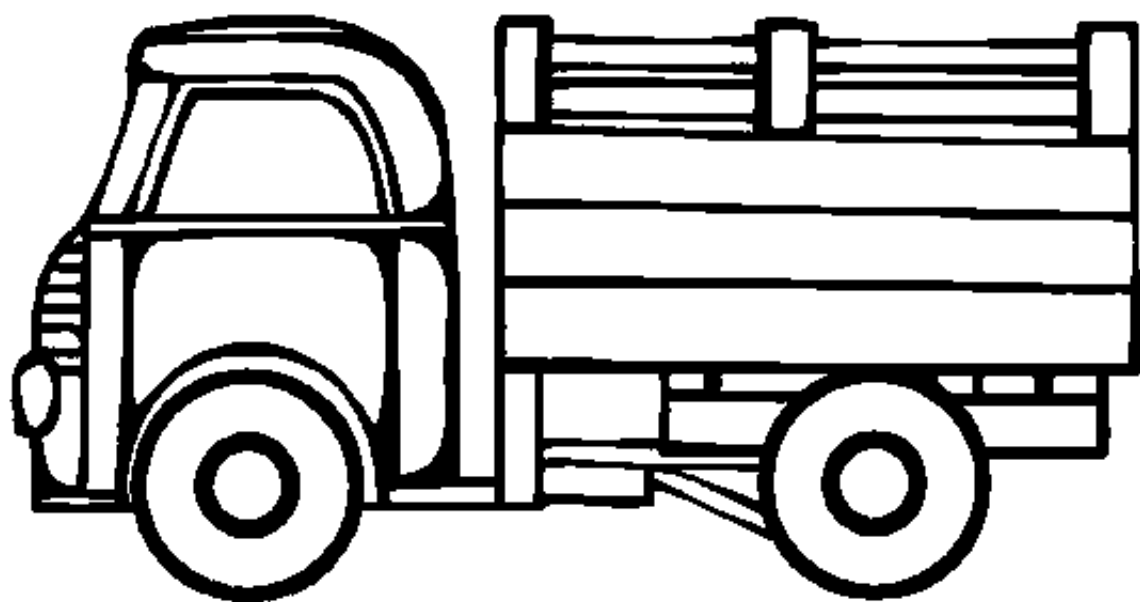
Ktoś próbuje podkopać twoją pozycję zawodową. W najbliższym czasie czeka cię walka o udowodnienie, że jesteś właściwą osobą na właściwym miejscu. Nie obawiaj się podejmowania ryzykownych działań, wyjdą ci na dobre. Masz oparcie w bliskich.

Strzelec
(22.11-21.12)

Jeśli czegoś dotąd nie uporządkowałeś, teraz będzie taka konieczność. Na dodatek na szybko musisz uporać się z zaległościami. Złe wpłynie to na twoje samopoczucie. Będziesz rozdrażniony i zdenerwowany. Także sytuacja finansowa przysporzy ci kłopotów.

Kolorowanki dla dzieci

Kreatywna „osiemnastka”

GMINA RYŃSK ➤ Kreatywny weekend we Wroniu w ubiegłym tygodniu obchodził swoją osiemnastą odsłonę. Pomysłodawcy spotkań w internacie Zespołu Szkół, czyli Zbigniew Izdebski oraz Paulina Dettlaff-Kiwała, cały czas zaskakują pomysłami i niewyczerpanymi pokładami pozytywnej energii. Młodzież chętnie uczestniczy w weekendowych warsztatach, dzięki którym lepiej poznaje siebie i łatwiej nawiązuje trwałe relacje z innymi ludźmi

Uczestnicy 18. Kreatywnego weekendu we Wroniu

„Twarze twarze / A na twarzach makijaże / Dużo pudru na policzkach / Żeby nie zdradzały twarzy / Jak do twarzy z takim blichтром / Uczciwości brakiem na niej / Masek tysięcy albo dwa / W maskach strojnie i wygodnie / I bezpiecznie i bezpiecznie (...)” – słowa tej piosenki autorstwa Zbigniewa Izdebskiego przewijały się podczas marcowego Kreatywnego weekendu we Wroniu.

– Przygotowujemy się do realizacji kolejnego filmu pt. „Za maską twarzy” (pierwszy nosił tytuł „Młodzi bezgwieźni” – przyp. red.). Ostatnie warsztaty były z jednej strony wprowadzeniem do jego tematyki, zaś z drugiej poświęciliśmy je dość szeroko rozumianemu kryzysowi – osobistemu, grupowemu – wyjaśnia Izdebski. – W filmie chcielibyśmy pokazać problemy młodzieży. Głównym motywem jest podróż pociągiem, podczas której bohater przedstawia swoje refleksje, spostrzeżenia, zastanawia się nad sensem życia, wartościami – wylicza Zbigniew Izdebski.

Reżyser podkreśla, iż tak jak

w przypadku pierwszego filmu, ogromne znaczenie ma zaangażowanie i pomysłowość młodzieży.

– Ponadto podczas tej edycji Kreatywnego weekendu odbyło się m.in. spotkanie z panią psycholog Marleną Lewalską, wprowadzaliśmy elementy warsztatu teatralnego, ćwiczenia oddechowe, integrujące itp. – wyjaśnia Zbigniew Izdebski.

Oprócz młodzieży uczącej się w szkołach ponadgimnazjalnych naszego powiatu, w warsztatach nie po raz pierwszy uczestniczyli goście z młodzieżowego ośrodka socjoterapii w Olsztynie.

– Tego rodzaju warsztaty pozwalają przezwyciężyć rutynę, zyskać nowe spojrzenie na wiele spraw. Nie tylko nam, wychowawcom, ale także młodym uczestnikom spotkań. Dlatego nie sposób ich przecenić – podkreśla pan Maciej, opiekun olsztyńskiej grupy.

Weteranką Kreatywnych weekendów jest Julia Przybyłowska, która uczestniczyła w spotkaniu po raz piętnasty.

– Za każdym razem panuje tu niezwykła atmosfera, a prowa-

dzący inspirują nas bardzo ciekawymi pomysłami – ocenia Julia.

Mnóstwo pozytywnych wrażeń wyniosły także debutantki – Ola i Karolina.

– Jesteśmy tu po raz pierwszy, ale na pewno nie ostatni – twierdzą zgodnie. – Co nam się spodobało? Przede wszystkim szczerość i autentyczność wszystkich uczestników. Możemy swobodnie porozmawiać na wszystkie tematy, również te z gatunku poważnych, bez obawy, że ktoś będzie się np. śmiał czy kwestionował nasze zdanie – dodają dziewczyny.

„Kto rozpozna w nas człowieka / I człowiekiem stanie się / Bo człowiekiem się nie bywa / Albo jest się albo nie” – tak brzmi inny fragment piosenki towarzyszącej uczestnikom spotkania we Wroniu. Oni z pewnością odnaleźli odpowiedzi na wiele pytań towarzyszących każdemu młodym człowiekowi. I zapewne będą ich też szukać podczas kolejnych kreatywnych spotkań.

Tekst i fot.
(krzan)

Wspólne śpiewanie zbliża ludzi

Ćwiczenia oddechowe

Więcej zdjęć na naszej stronie:
WABRZEZNO-CWA.PL

Twarze twarze / A na twarzach makijaże...

Tajniki warsztatu teatralnego odkrywał przed młodzieżą Zbigniew Izdebski

Losy biednej Greczynki

POSTAĆ ➤ Zofia przymierzyła drogę od biednej Greczynki sprzedanej przez matkę, by zostać członkinią jednego z najpotężniejszych rodów Rzeczypospolitej. Mówiono o niej, że „była piękna jak sen, a każdy z mężczyzn podziwiał ją, zaś każda kobieta darzyła szczerą niechęcią”

Zofia urodziła się w 1760 roku. Była Greczynką, która zamieszkiwała leżące w Imperium Osmańskim miasto Bursa. Jej ojciec Konstantyn był drobnym kupcem. W 1772 roku, gdy Polska przeżywała swój pierwszy rozbiór, życie Zofii przybrało jeszcze gorszy obrót. Zmarł jej ojciec, a ona wraz z matką i siostrami przeniosła się do greckiej dzielnicy w Stambule. Miała wówczas zaledwie 12 lat.

Matka wyszła za mąż ponownie za ormiańskiego kupca, który wkrótce potem zmarł. Kolejną rodzinną tragedią był wielki pożar Stambułu, który strawił także dom Zofii. W maju 1777 roku 17-letnia Zofia została sprzedana wraz z siostrą ambasadorowi Polski w Imperium Osmańskim – Karolowi Boscamp-Lasopolskiemu. Nie był to z pewnością człowiek o nieposzlakowanej opinii. Sprzedawał informacje

o Polsce Rosjanom. W końcu zawisł powieszony przez warszawski lud w 1794 roku. Zofia została przyjęta w ambasadzie dobrze. Przyuczono ją języka francuskiego. Miała trafić do Warszawy, na dwór króla. Aby stało się to możliwe, dodano jej piękną historię rodzinną. Wmawiano, że należy do rodu Pantalisa, wywodzącego się od cesarza Bizancjum. Była także kurtyzaną. W ten sposób mogła rozwiązywać języki obcym dyplomatom i uzyskiwać od nich ważne informacje.

Do Stambułu przybył z misją jeden z polskich oficerów – Józef Witt. Zakochał się w Greczynce i wykupił ją od ambasadora Boscampa. Para pobrała się w 1779 roku i osiadła w Kamieńcu Podolskim, gdzie służył Witt. Wkrótce ruszyła na podbój Europy. Oczarowała dwory we Wiedniu, Berlinie i Paryżu. Szybko przyznano jej tytuł najpiękniejszej kobiety Europy. Nawiązywała bliskie relacje z najważniejszymi personami ówczesnej Europy. W tym czasie każdy ministerialny gabinet w dowolnym kraju stał przed nią otworem.

W 1781 roku poznała także króla Stanisława Augusta Poniatowskiego. Następnie odwiedził Berlin

i poznał króla Prus – Fryderyka II. W mieście Spa poznała cesarza Austrii – Józefa II. Ten był nią do tego stopnia oczarowany, że zamówił u samego Mozarta utwór muzyczny na jej cześć. Cesarz zaawizował także Zofię i jej męża u swojej siostry – Marii Antoniny, która była żoną króla Francji Ludwika XVI. Zofia poznała królową Francji podczas pobytu w pałacu w Trianon pod Paryżem. W tym czasie trwały tam prace nad pięknym parkiem. Zofia po latach sięgnęła po wiele pomysłów z tej wizyty, by wdrożyć je w swoim majątku. Krótki pobyt w Paryżu doprowadził do romansu Zofii z oboma braćmi króla Francji. W 1781 roku przyszedł na świat syn Zofii. Ojcem chrzestnym został sam Stanisław August Poniatowski.

W 1782 roku para wróciła do Kamieńca. Niedługo później mąż Zofii został komendantem twierdzy w Kamieńcu. Zofia została zatem pierwszą damą Podola. W 1787 roku wybuchła wojna rosyjsko-turecka. W okolicach Podolca przebywali Rosjanie. Jednym z nich był Grigorij Potiomkin – kochanek carycy Katarzyny. Zofia zdołała oczarować i jego. Została jedną z jego

agentek. Zdobywała informacje i dbała o relacje z Turkami, których doskonale знаła. Miała także dobre relacje z paszą tureckim, który dowodził twierdzą Chocim. Jego żoną była siostra Zofii sprzedana wiele lat wcześniej w Stambule. W uznaniu Potiomkin zaprosił ją na dwór carycy do Sankt Petersburga. W 1796 roku Zofia osiadła w Umaniu. Tu opublikowała informację o rozwodzie z mężem. Wyszła za mąż za owianego złą sławą magnata Stanisława Szczęsnego Potockiego. Z lekcji historii znamy go jako jednego z przeciwników reform i Konstytucji 3 maja. Z tego małżeństwa przyszło na świat trzech synów i dwie córki. Pikanterii dodaje fakt, że Zofię podejrzewano o romans ze swoim pasierbem Jerzym Potockim. Jej kochankiem był również rosyjski gubernator Nowosilcow.

Od 1805 roku Zofia była wdową. Nie oznaczało to dla niej nic dobrego. Wdowy w tamtym czasie zazwyczaj pozostawały na utrzymaniu dzieci. Dzięki swoim wpływom utrzymała jednak potężny majątek. Zmarła w 1822 roku w wieku 62 lat.

(pw)

Postać

Losy Zawieji

Stanisław Kiwała był nastolatkiem związanym z wsią. W momencie wybuchu wojny miał zaledwie 14 lat. Podobnie jak inni jego koledzy, tak i on uczęszczał do szkoły powszechnej. Ukończył jej sześć klas. Mieszkał w Książkach. Na jego przykładzie można poznać jak skomplikowana może być historia.

Po wojnie Kiwała wstąpił do milicji. W lutym 1945 roku skierowano go na kurs do Bydgoszczy. Miał zostać członkiem Korpusu Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Były to jednostki owiane bardzo złą sławą. Kiwała na szkoleniu wyróżniał się i zaoferowano mu awans na porucznika. Miał trafić do kontrwywiadu na powiat Grudziądz, Wąbrzeźno i Chełmno. Wybrał Wąbrzeźno i nie był to przypadek. Tak naprawdę był on „wtyczką” Armii Krajowej w organach bezpieczeństwa. W AK nosił pseudonim Zawieja. Dzięki temu mógł ostrzegać o tym co planują i kogo chcą aresztować.

Problem pojawił się w czerwcu 1946 roku, gdy roz-

pracowywano jednostki AK w Książkach i Dębowej Łące. Kiwała zorientował się, że na liście jest i on. Postanowił uciec z KBW i ukrywać się. Przebywał m.in. w Brudzawkach. Tu został ostrzeżony, że urząd bezpieczeństwa wpadł na trop jego i innych ukrywających się min. dowódcy ps. Ruczaj. 10 osobom udało się przedostać do Konojad w powiecie brodnickim. Ukrywały się u miejscowych gospodarzy. I tam doszło do obławy urzędu bezpieczeństwa. Ponownie podjęto próbę przebicia się przez wawóz. Miejsce było także obstawione.

Dowódca oddziału „Ruczaj”, nie widząc szans na powodzenie popełnił samobójstwo. Kiwała wraz kolegą doczekał

w ukryciu do wieczora i udał do powiatu nowomiejskiego. Tam ukrywali się u jednego z gospodarzy. Kolejnym miejscem pobytu były okolice Elbląga, gdzie mieszkał członek AK pełniący funkcję kierownika miejscowej mleczarni. Po dwóch tygodniach Kiwała zdecydował się na ryzykowny ruch. Postanowił wrócić do Dębowej Łąki, by wystarać się o dokumenty. Bez nich mógł zostać rozstrzelany na miejscu. Podróż przerwała rutynowa kontrola i legitymowanie pasażerów kolejki wąskotorowej.

Kiwałe udało się uciec i wrócić do mleczarni. Jej kierownik postanowił wystarać się o dowód osobisty dla ukrywających się. Kiwała otrzymał dokument na nazwisko Stanisław Wesołowski. Z mniejszymi obawami Kiwała/ Wesołowski wyruszył do swojego kuzyna pod Kołobrzegiem. Był on weteranem, który przeszedł szlak bojowy od Lenina aż po Berlin. Wybawienie od ciągłego ukrywania się przyniosła amnestia ogłoszona w 1947 roku. Kiwała ujawnił się i oddał broń.

(pw)

XX wiek

Napad dobry. Gorzej z drogą ucieczki.

W 1921 roku wąbrzeski sklep Gwiazdowskiego został obrabowany. Złodziej przyjechał „na gościnne występy” z Kongresówki.

Po przyłączeniu Pomorza do Polski w 1920 roku w obu kierunkach ruszyła wymiana ludności. Na Pomorze przybywali m.in. przestępcy z dawnego zaboru rosyjskiego. Jeden z nich wziął na cel sklep odzieżowy Gwiazdowskiego w Wąbrzeźnie. Jego łupem padły przedmioty o wartości 250 tys. marek polskich. Złodziej nie przewidział jednak jak dobrze zorganizowane są służby na Pomorzu.

Usiadł wygodnie na ławce dworca kolejowego. Tu dostrzegł go jeden z kolejarzy i wykonał telefon na komendę policji informując, tym, że na dworcu siedzi sobie ktoś wygalaający na kryminalistę.

Policjanci przybyli na dworzec i aresztowali podejrzanego. Ten oczekiwał na pociąg do Torunia. Kupiec Gwiazdowski otrzymał stracony towar.

(pw)

Pierwsi studenci

EDUKACJA ▶ Pochodząca z Dobrzynia nad Wisłą Nawojka była pierwszą Polką – kobietą na studiach. Pierwsi studenci z naszego regionu pojawili się pod koniec XVI wieku

Starania o utworzenie w Polsce uniwersytetu podjął król Kazimierz III Wielki. W 1363 roku papież pozytywnie odpowiedział na królewską prośbę i rok później, 12 maja 1364, kancelaria królewska wy-

stawiła dokument fundacyjny dla uniwersytetu. W tym samym dniu odpowiedni dokument wydały również władze miejskie Krakowa. 1 września 1364 Urban V erygował krakowski uniwersytet i nadał

mu takie same przywileje i uprawnienia, jakie posiadały inne europejskie społeczności uniwersyteckie.

Choć nie wiadomo dokładnie, kiedy uczelnia zaczęła funkcjonować, to przypuszcza

się, że nastąpiło to jeszcze za życia fundatora, tj. do 1370. Pierwsze zajęcia odbywały się zapewne w domach profesorów, mieszkających na wzgórzu wawelskim. Po śmierci Kazimierza III Wielkiego uczelnia przestała działać. Funkcjonowanie wznowiła w 1390 roku, dzięki staraniom króla Władysława II Jagiełły i królowej Jadwigi.

W średniowieczu na studia wybierali się tylko mężczyźni. Byli to najczęściej synowie możnych oraz bogaci mieszczaństwo. W 1414 roku studia w Akademii Krakowskiej rozpoczął piętnastoletni Jakub. W rzeczywistości była to przebrana za chłopca Nawojka, według legendy córka burmistrza Dobrzynia nad Wisłą lub, według innych źródeł, córka rektora gnieźnieńskiej szkoły parafialnej.

Naukę czytania i pisania po polsku i po łacinie wyniosła z rodzinnego domu. Dalsze kształcenie uniemożliwiały jej ówczesne zwyczaje zabraniające przyjmowania kobiet w poczet studentów. Nie wiząc innej możliwości, Nawojka posunęła się do podstępu. Legenda dobrzyńska głosi, iż Nawojka w 1407 roku uciekła po kryjomu z Dobrzynia w dniu jej planowanego ślubu. Kiedy w 1417 roku po trzech latach studiów przygotowywała się do złożenia końcowych egzaminów bakalarskich, została zdemaskowana przez

syna wójta z Gniezna, rozpoczynającego w tym czasie naukę w Akademii Krakowskiej. Według innej wersji Nawojka zachorowała i lekarz, który ją badał ujawnił mistyfikację. Istnieje też wersja głosząca, iż Nawojka została zdemaskowana podczas polewania się wodą podczas Lanego Poniedziałku.

Nawojkę postawiono przed sądem biskupim. Stosu uniknęła dzięki znakomitym świadectwom nauki i moralności wystawionym przez profesorów. Zaraz potem poszła do zakonu, gdzie prowadziła szkołę nowicjatu.

Na podstawie najnowszej publikacji dotyczącej historii regionu („Dzieje Regionu Kujawsko-Pomorskiego, red. A. Radzyński”) wiemy, że od końca XV wieku do XVIII wieku z naszego regionu na studia wybrało się prawie 1000 studentów. Najwięcej z nich pochodziło z Torunia, Grudziądza, Brodnicy (36 osób) oraz Chełmna (26 osób).

W gronie studentów znaleźli się także mieszkańcy Wąbrzeźna, Golubia i Radzyna. Wiemy, że z pierwszego miasteczka na studia w latach 1551 – 1560 trafiła jedna osoba. Z Golubia na początku XVII wieku studiowała także jedna osoba. Co ciekawe z Radzyna studentów było więcej, bo aż 5 osób.

(szyw)

Militaria

W pruskiej armii

Państwo pruskie, do którego w wyniku rozbiorów należały między innymi Pomorze oraz Ziemia Chełmińska, słynęło z dobrze wyszkolonej, uzbrojonej oraz funkcjonującej armii.

Pobór do armii pruskiej wprowadzono ustawą o obowiązku służby wojskowej z 1814 roku. Służba w jednostkach liniowych piechoty trwała 3 lata. W 1900 roku została skrócona do 2 lat z wyjątkiem konnicy i marynarki.

Służbie wojskowej podlegał każdy poddany Rzeszy Niemieckiej pomiędzy 17 a 45 rokiem życia. Każdy dwudziestolatek miał obowiązek stawić się przed komisją poborową. Kandydat uznany za zdolnego do służby losował przydział pułku. Nato-

miast osoby niezdadne z powodu niedostatecznych kwalifikacji fizycznych były zwalniane do rezerwy. Z ważnych przyczyn można było odroczyć służbę na rok lub dwa.

Dyskwalifikował kandydatów wzrost poniżej 157 centymetrów. Natomiast do gwardii rekrutowano mężczyzn o proporcjonalnej budowie ciała i wzroście powyżej 170 centymetrów, ze zdolnościami przywódczymi, o odpowiednich walorach psychicznych i fizycznych. W oddziałach gwardyj-

skich huzarów rekruci musieli mieć co najmniej 167 cm, natomiast jęgrzy (zwiad) i strzelcy od 154 do 175 cm. Z kolei od kandydatów na kawalerzystów wymagano umiejętności obchodzenia się z końmi, lekkiej budowy ciała oraz wzrostu między 157 cm (huzarzy) a 175 cm dla pozostałej jazdy. Do taborów przyjmowano natomiast mężczyzn silnych, obeznanych z opieką nad końmi, z cechami przywódczymi i potrafiących logicznie myśleć.

Artyleria potrzebowała mężczyzn zdolnych do obsługi broni o wzroście pomiędzy 162 a 175 cm. Pionierzy (saperzy) musieli wykazać się cechami umożliwiającymi im wytrzymałą pracę w różnych warunkach zewnętrznych oraz zaliczyć wstępne szkolenie, wzrostu co najmniej 157 cm. Do szwadronów kolejowych przyjmowano rekrutów, którzy nie byli daltonistami, a szczególnie potrafili

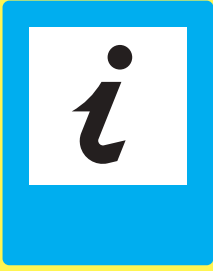
rozróżnić kolor: czerwony, zielony i biały. Jęgrzy na koniach byli rekrutowani spośród wyróżniających się żołnierzy z kawalerii.

W okresie zaborów w naszym regionie – w Toruniu, Grudziądzu, Chełmnie stacjonowała 35 Dywizja Cesarstwa Niemieckiego. Jej sztab znajdował się początkowo w Grudziądzu, a następnie w Toruniu.

Jednostki: 70. Brygada Piechoty (70. Infanterie-Brigade) – w Toruniu, w składzie: 21. Pułk Piechoty im. von Borcke (4 Pomorski) (Infanterie-Regiment von Brocke (4. Pommersches) Nr. 21) – w Toruniu; 61. Pułk Piechoty im. von der Marwitz (8 Pomorski) (Infanterie-Regiment von der Marwitz (8. Pommersches) Nr. 61) – w Toruniu; 87. Brygada Piechoty (87. Infanterie-Brigade) – w Toruniu (Thorn) w składzie: 141. Chełmiński Pułk Piechoty (Kulmer Infanterie-Regiment Nr. 141)

– w Grudziądzu i w Brodnicy, 176. Pułk Piechoty (9 Zachodniopruski) (9. Westpreussisches Infanterie-Regiment Nr. 176) w Chełmnie i w Toruniu; 35 Brygada Kawalerii (35. Kavallerie-Brigade) – w Grudziądzu w składzie: 5. Pułk Huzarów im. Księcia Blüchera von Wahlstatt (Pomorski) (Husaren-Regiment Fürst Blücher von Wahlstatt (Pommersches) Nr. 5) w Słupsku, 4. Pułk Strzelców Konnych (Jäger-Regiment zu Pferde Nr. 4) – w Grudziądzu; 35. Brygada Artylerii Polowej (35. Feldartillerie-Brigade) – w Grudziądzu w składzie: 71. Pułk Artylerii Polowej Groß-Komtur (Feldartillerie-Regiment Nr. 71 Groß-Komtur) – w Grudziądzu, 81. Toruński Pułk Artylerii Polowej (Thorner Feldartillerie-Regiment Nr. 81) – w Toruniu i w Czarnem; Landwehr-Inspektion Graudenz (Inspekcja Ladwery).

oprac. (szyw)

INFORMATOR

DLA MIESZKAŃCÓW

POWIATU WĄBRZESKIEGO

tel. 662 061 331, 56 493 41 50

Szukasz...? Tylko u nas znajdziesz wszystko w jednym miejscu

Auto Moto

auto handel / komisy

Auto Handel-Komis skup i zamiana, Marek Wiśniewski, ul. Lidzbarska 10B, Brodnica, kontakt pod nr. tel. 603 858 933

części i akcesoria

mamAUTO – sprawdzone części używane do wszystkich aut – GWARANCJA 1 MIESIĄC! 54 280 2990

MKF Auto części i akcesoria samochodowe, ul. Wolności 48 Wąbrzeźno, tel. 731 600 310

motocykle / skutery

Hel-Trans - części i akcesoria do jednośladów, quadów i rowerów, Ostrowite 2, tel. 697 534 038

MKF Auto części i akcesoria do motocykli, skuterów i quadów 2T i 4T, ul. Wolności 48 Wąbrzeźno, tel. 731 600 310

serwisy

Naprawa i serwis samochodów ciężarowych - Gabar Wrocki, tel. 601 656 616

Wulkanizacja kompleksowo - Gabar Wrocki, kontakt pod nr. tel. 601 707 951

skup aut / demontaż

mamAUTO – złomowanie/auto-kasacja – PŁA-CIMY NAJWIĘCEJ – Odbiór gratis, gotówka! kontakt pod nr. tel. 54 280 2990

Bigum - skup aut gotówka, tel. 601 917 253

stacje paliw

Stacja paliw Lotos - Gabar Wrocki, kontakt pod nr. tel. 56 683 69 66

usługi

Pomoc drogowa, autoholowanie - Gabar Wrocki, tel. 663 007 096

Transport, usługi ładowarką - Gabar Wrocki, tel. 601 656 616

Budownictwo

usługi

Ogrodzenia sprzedaż i montaż, tel. 668 282 610

Dom

wyposażenie wnętrz

FHU Olek sprzedaż dywanów, wykładzin, chodników, Ostrowite 22, tel. 501 621 145

Domy weselne / sale

Dom weselny Kardamon - wesela, imprezy okolicznościowe, Małe Pułkowo 36, tel. 884 885 090

Zajazd Złota Podkowa Wrocki - sala weselna, imprezy okolicznościowe, tel. 601 913 928

Bar Janosik imprezy okolicznościowe do 30 osób, Frydrychowo, tel. 730 201 309

Półwysp Wądzyn - Sala weselna, imprezy okolicznościowe, tel. 667 652 205

Edukacja

szkoły językowe

Szkoła języków obcych SPARROW, ul. Rynek 17, Golub-Dobrzyń, tel. 519 844 525

Finanse i bankowość

Kredyty i pożyczki

FINAN pożyczki gotówkowe, szybka decyzja kredytowa, proste zasady, wakacje kedytowe, pakiet ubezpieczeń, tel. 784 910 112

Fotografia

Kocimski Film-studio fotograficzne. Zdjęcia do

dokumentów, odbitki zdjęć, sesje dziecięce, z VHS na DVD. Ul.O.Bernarda 3, tel. 516122298

Gabinety weterynaryjne

Gabinet weterynaryjny lek. wet. K. Szarowska, M. Raś, dyżur całodobowy, Małe Pułkowo 42, kontakt pod nr. tel. 608 156 833, 509 954 828

Hotele

Zajazd Złota Podkowa Wrocki - hotel, restauracja, sala weselna, imprezy okolicznościowe, kontakt pod nr. tel. 601 913 928

Półwysp Wądzyn - Hotel, restauracja, kontakt pod nr. tel. 667 652 205

Nieruchomości

NSP-Nieruchomości Biuro pośrednictwa w obrocie nieruchomościami. Oferujemy profesjonalne przeprowadzenie każdego rodzaju transakcji w nieruchomościach. Golub-Dobrzyń ul. Pod Arkadami 11 tel. 531 795 462

Rolnictwo / leśnictwo

maszyny

Importer maszyn i urządzeń rolniczych Krzysztof Jabłoński, Obręb 25, tel. 604 849 435

nawozy

Agromax - Hurtownia nawozów i węgla, Brodnica, tel. 56 498 23 39

usługi

Dampol transport wapna tel. 694 498 284

Składy opału

Dampol skład opału, Wąbrzeźno, ul. Budowlana 1, tel. 508 173 764

FHU Olek Skład węgla, tel. 501 621 145

Olejek opałowy z dowozem do klienta - Gabar Wrocki, tel. 601 659 654

Inter-Pal ekogroszek, pelet, brykiet, kontakt pod nr. tel. 531 132 203

Agromax - Autoryzowany sprzedawca katowickiego holdingu węglowego, Brodnica, kontakt pod nr. tel. 56 498 23 39

Sport i rekreacja

rowery

STELA-MAR Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria serwis. Artykuły sportowe, Wąbrzeźno ul. Kopernika 7, tel.608 516 205

Hurtownia rowerów w Zieleniu - Sprzedaż, serwis, naprawa, tel. 605 418 026

STELA-MAR Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria serwis. Artykuły sportowe, Wąbrzeźno, ul. Gen. Sikorskiego 8, kontakt pod nr. tel. 660 522 872

usługi

Festyny, Uroczystości rodzinne, wynajem: zjeżdżalnia, zamek, euro bungee, wata, popcorn, balony, tel. 507 705 260

Surowce / skupy

FHU Olek Skup złomu i met. kolor., kontakt pod nr. tel. 501 621 145

Hurtowe dostawy oleju napędowego - Gabar Wrocki, tel. 601 205 759

Inter-Pal skup-sprzedaż palet, tel. 531 132 203

Zdrowie

REHABILITACJA WĄBRZEŹNO UL.WOLNOŚCI 2/2 TEL. 606125581

Administracja

Urząd Miejski w Wąbrzeźnie ul. Wolności 18 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 45 00

Urząd Skarbowy w Wąbrzeźnie ul. Macieja Rataja 2 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 687 17 77

Powiatowy Urząd Pracy ul. Wolności 44 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 28 00

Urząd Gminy Ryński ul. Mickiewicza 21 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 687 75 00

Powiatowy Urząd Pracy ul. Wolności 44 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 28 00 fax: 56 690 04 29

Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Wąbrzeźnie ul. Wolności 38 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 18 21

Numery alarmowe

Państwowa Straż Pożarna. Komenda Powiatowa ul. Św. Floriana 6 87-200 Wąbrzeźno kontakt pod nr. tel. 56 689 09 00

Komenda Powiatowej Policji ul. Wolności 28 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 687 72 00

Pogotowie energetyczne 991, Pogotowie gazowe 992, Pogotowie ciepłownicze 993, Pogotowie Wodno-kanalizacyjne 994

Oświata

Zespół Szkół Ogólnokształcących ul. Wolności 35 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 22 85

Szkoła Podstawowa nr 3 ul. Tysiąclecia 1 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 20 19

Szkoła Podstawowa nr 2 im. Jana Pawła II ul. Wolności 30 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 18 23

Akademia Wiedzy. Policealna Szkoła dla Dorosłych. Mazur M. ul. Tysiąclecia 1 87-200 Wąbrzeźno tel. 663 860 005

Gimnazjum nr 1 w Wąbrzeźnie ul. Wolności 11 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 20 97

Pomoc społeczna

Dom Pomocy Społecznej ul. Pod Młynik 4a 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 03 71

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ul. Wolności 44 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 24 52

Przedsiębiorstwa komunalne

Miejski Zakład Energetyki Ciepłej Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. ul. Tysiąclecia 8 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 688 14 27

OGŁOSZENIA DROBNE

Węgiel/drewno

Drewno kominkowe, trociny 5,00 zł worek, ekogroszek i orzech (worki 25 kg). OBLADREX Golub-Dobrzyń, tel. 604 517 964

Nowo otwarty skład opału, Kowalewo Pomorskie, ul. Dworcowa 2, kontakt pod nr. Tel. 530 170 270

Drewno opałowe mieszane, suche, pocięte 90zł /mp .Możliwy dowóz. Tel. 783 812 584

Kupię/Sprzedam

Skupuję złomowe schładzalniki od mleka, chłodziarki, silniki, skrzynie samochodowe, silniki elektryczne 10zł/kw i inne. Tel. 669 317 943

Nieruchomości

Sprzedam działkę 1397 m, ul. Kętrzyńskiego, tel. 660 771 724

Dom parterowy z poddaszem do wykończenia, osiedle leśne Wałycz. Tel. 506 141 913

Sprzedam działki budowlane, Jaworze koło Wąbrzeźna. Tel. 668 665 232

Praca

ZATRUDNIE KIEROWCE W TRANSPORCIE MIĘDZYNARODOWYM C , E MILE WIDZIANE DOŚWIADCZENIE W TRANS. NIENORMATYWNYM TEL . 604-133-298

Praca dla Opiekunów Seniorów i bezpłatne kursy języka niemieckiego. Duża baza ofert i atrakcyjne zarobki. Spotkanie informacyjne: 21.03, godz. 11:00. MGOK, pl.Wolności 13 w Kowalewie Pom. Zadzwoń 519 690 440, 516 051

NIEMCY-HOLANDIA PRZEWÓZ OSÓB

tel. 698 239 698
Szymański Express Brodnica

ZAKŁAD POGRZEBOWY „HADES”

Krzysztof Czerwiński
ul. Kopernika 13
WĄBRZEŹNO
Jesteśmy do Państwa dyspozycji przez CAŁĄ DOBĘ
tel. 605 767 495
www.hades-wabrzezno.manifo.com

848. Promedica24

Zatrudnię: do gospodarstwa rolnego pracownika (produkcja paszy i prace porządkowe). Zapewniam zakwaterowanie. Miłe widziane prawo jazdy. Tel. 660 734 297 lub 531 734 298

Poszukujemy chętnych do pracy przy montażu/demontażu sprzętu RTV. Wymagamy tylko chęci do pracy i podstawowej znajomości obsługi komputera. Umowa o pracę i darmowy dowóz. 608 549 221

Pilnie poszukuję opiekunki dla starszej osoby, niepaląca, w wieku 30-55 lat. Z Wąbrzeźna. Tel. 783 181 405

Rolnictwo

Knury, maciory kupię odbiór z gospodarstwa waga płatne gotówka lub przelew 725 804 742

Sprzedaż kurek 17tyg. 17zł.dostawa gratis. Tel. 503 508 148

Różne

POŻYCZKA na RATY miesięczne. Dogodne warunki i raty dostosowane do możliwości klienta. 572 148 143 lub 508 055 036 Dachy, okna, drzwi, płyta warstwowa, garaże (blaszaki). Zadzwoń 514 866 203 lub pod nr 56 474 09 20

Usługi

Pomoc drogowa, tel. 600 990 042

Przewóz maszyn rolniczych do 10 ton, tel 600 990 042

Przewóz osób busy 8 lub 19 miejsc, tel 600 990 042

Transport koni, krów i innych zwierząt na terenie całej Polski. Atrakcyjne stawki i fachowe podejście. Tel 669 450 043

WYNAJEM NOWYCH CAMPERÓW

tel.: 601 917 253

www.januczek-nieruchomosci.pl
Tel.784 595 367, 56 688 82 10

POSZUKUJEMY MIESZKAŃ, DOMÓW ORAZ DZIAŁEK ZAPRASZAMY DO WSPÓŁPRACY

w ofercie m.in.: **MIESZKANIA WRONIE:** •48 m2-105tys. zł •WĄBRZEŹNO: •os. Marysieńka 79m2 , III p.-187 tys. zł **betonowe po remoncie:** •48m2-150tys. zł•83m2-165tys. zł **DOMY:** •Wąbrzeźno Os.Ptasie 183 m2 -380 tys. zł •Łopatkul100 m2-195 tys. zł•Wałycz 103 m2-315tys. zł•Jurantowice 100 m2-95 tys. zł •Książki 160 m2-365 tys. zł 140m2-250tys. zł **DZIAŁKI:** •Mysłiwiec 2800m2 -38tys. zł •Ul. Sowiła 755 m2 •Wałycz 800m2 •Wąbrzeźno 2154 m2 **LOKALE:** •Wąbrzeźno 80 m2 – 135 tys. zł **KAMIENICA:** Wąbrzeźno 260m2

OGŁOSZENIA DROBNE

	ilość emisji			
	1	2	3	4
2 linie	4,92	9,84	14,76	19,68 zł
3 linie	7,38	14,76	22,14	29,52 zł
4 linie	9,84	19,68	29,52	39,36 zł

Kwota do zapłaty, ilość powtórzeń, data podpis:

Informujemy, że Państwa dane osobowe nie będą udostępniane, a jedynie przetwarzane przez nas na potrzeby niniejszego ogłoszenia.

Biuro przyjmowania ogłoszeń znajduje się przy ulicy Rynek 22w Golubiu-Dobrzyniu, czynne jest od poniedziałku do piątku w godzinach 8:00-15:00. Maksymalna liczba emisji jednego ogłoszenia to cztery wydania.

Redakcja zastrzega sobie prawo odmowy zamieszczenia ogłoszenia bez podania przyczyny.

Prosimy: wpisz treść ogłoszenia oraz dane teled adresowe. Uwaga: każda litera, kropka, myślnik itp. to jeden znak. Każda linia mieści 30 znaków graficznych.

„Dwójka” matematyką stoi

WĄBRZEŹNO ➤ 17 marca w Szkole Podstawowej nr 2 w Wąbrzeźnie odbyły dwa konkursy matematyczne. Pierwszy z nich to etap rejonowy IV Wojewódzkiego Konkursu Matematycznego Mała Liga Zadaniowa dla uczniów klas trzecich, natomiast drugi – III Powiatowy Konkurs Matematyczny dla uczniów klas drugich. Trzecioklasiści, którzy uzyskali najwyższe wyniki, wezmą udział w IV Wojewódzkim Konkursie Matematycznym. Odbędzie się on 21 kwietnia, także w Szkole Podstawowej nr 2

Laureaci etapu powiatowego Małej Ligi Zadaniowej klas 2

Wśród uczniów klas trzecich laureatami zostali: 1. Mikołaj Jaworski (SP 2), 2. ex aequo Oliwia Iwcińska (SP Ryńsk) i Adam Zimnowłodziński (SP Książki), 3. Piotr Grykier (SP Płużnica). Natomiast wśród drugoklasistów zwyciężyli: 1. Piotr Lorek (SP 2), 2. Zuzanna Świtajska (SP 3), 3. Marcel Jakielaszek (SP 2).

Konkursy matematyczne w „dwójce” cieszą się zainteresowaniem nie tylko na terenie naszego powiatu, ale też w województwie. Na finałowe spotkanie Małej Ligi Zadaniowej przyjeżdżają uczniowie m.in. z Bydgoszczy, Torunia, Osieka czy Kowalewa Pomorskiego.

– W dzisiejszym etapie rejonowym Małej Ligi Zadaniowej dla uczniów klas trzecich uczestniczą dzieci z ośmiu szkół naszego powiatu. Uczniowie wcześniej musieli przejść przez etap szkolny w swoich placówkach. Ponadto szkoły z innych powiatów, np. Toruń, Bydgoszcz, samodzielnie organizują swoje etapy rejonowe. Laureaci wszystkich spotkają się pod koniec

kwietnia w naszej szkole podczas etapu wojewódzkiego – mówi Dorota Rasielewska. – W poprzednich edycjach regulamin przewidywał m.in. rozwiązywanie części zadań przez internet, ale obecnie wszystkie zadania rozwiązywane są na miejscu – dodaje.

Koordinatorami Małej Ligi Zadaniowej dla uczniów klas trzecich są Dorota Rasielewska i Anna Brzezińska, ale jak podkreślają, w organizację konkursu aktywnie włącza się cała szkoła.

Swoją wiedzę matematyczną sprawdzali również uczniowie klas drugich. Ich konkurs stanowi jakby preludium do konkursu wojewódzkiego. Za rok wielu z nich przystąpi do rywalizacji w większym gronie szkół. Nad przygotowaniem i przebiegiem konkursu powiatowego czuwały Anna Lubocka i Marlena Sadowska.

– W naszym konkursie uczestniczy czternaścioro uczniów ze szkół powiatu wąbrzeskiego. To już ostatni etap ich zmagania z królową

nauk – wyjaśnia Anna Lubocka. – Młodsze dzieci mają okazję przygotować się do konkursów o szerszym zasięgu, w których mogą uczestniczyć w klasach wyższych. Poznają zasady organizacji, sprawdzają swoją wiedzę nie tylko w gronie swoich kolegów ze szkoły, ale także z innych szkół. To może zapracować w przyszłości – dodaje.

IV Wojewódzki Konkurs Matematyczny „Mała Liga Zadaniowa” dla uczniów klas trzecich objęty jest Honorowym Patronatem: marszałka województwa kujawsko-pomorskiego Piotra Całbeckiego, kujawsko-pomorskiego kuratora oświaty Marka Gralika, Centrum Kształcenia Ustawicznego w Toruniu – Toruński Ośrodek Doradztwa Metodycznego i Doskonalenia Nauczycieli, burmistrza Wąbrzeźna Leszka Kawskiego, starosty powiatu Wąbrzeskiego Krzysztofa Maćkiewicza oraz wójta gminy Dębowa Łąka Stanisława Szarowskiego.

Tekst i fot.
(krzan)

OGŁOSZENIE

GB.6845.3-5.2018.J.G-K

INFORMUJE

iż zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2018 r., poz. 121 z późn.zm.) **został wywieszony** na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Wąbrzeźno przy ulicy Wolności nr 18 oraz zamieszczony na stronie internetowej miasta www.bip.wabrzezno.com w zakładce „ogłoszenia, informacje” w dniu 22 marca 2018 r. **wykaz nieruchomości przeznaczonych do wydzierżawienia na okres 3 lat:**

1. części działki ewidencyjnej nr 386/2 o powierzchni 414 m² położonej w obrębie 2 miasta Wąbrzeźna przy ulicy Żwirki i Wigury, zapisanej w księdze wieczystej KW nr TO1W/00030210/6 z przeznaczeniem pod użytkowanie rolnicze,

2. części działki ewidencyjnej nr 411/1 o powierzchni 116 m² położonej w obrębie 1 miasta Wąbrzeźna przy ulicy 1 Maja, zapisanej w księdze wieczystej KW nr TO1W/00030744/8 z przeznaczeniem pod drobne uprawy,

3. części działki ewidencyjnej nr 483/30 o powierzchni 20 m² położonej w obrębie 1 miasta Wąbrzeźna przy ulicy Matejki, zapisanej w księdze wieczystej KW nr TO1W/00005085/6 z przeznaczeniem pod boks garażowy.

Burmistrz Wąbrzeźna
mgr Leszek Kawski

Po intelektualnym wysiłku czas na słodką przekąskę

(od prawej) Małgorzata Brzósiewicz i Katarzyna Kornacka wypisują dyplomy

Rodzice także w napięciu oczekiwali na podanie wyników

Laureaci etapu rejonowego Małej Ligi Zadaniowej klas 3

Emocje przy zielonym stoliku

WĄBRZEŹNO ➤ 16 marca podczas siódmego turnieju Grand Prix Wąbrzeźna sezonu 2017/2018 zwycięstwo wywalczył duet Leszek Kawski - Aleksander Czarnecki. To już kolejny triumf pary brydżystów w tym sezonie

Para Kawski-Czarnecki podczas mistrzostw w Grudziądzu wywalczyła trzecie miejsce

– W turnieju wystartowało siedem par i rozegrano 21 rozdań – informuje Marek Niemir.

Kolejny raz zwyciężyła para L. Kawski-A. Czarnecki, która uzyskała wynik 65,71 proc. Na drugim miejscu ex aequo znalazły się trzy pary z wynikiem 56,19 proc.: Anna Borowska-Gaja

Osińska, Józef Molczyński-Marek Niemir oraz Stefan Szczygłowski -Andrzej Majewski.

– Wszystkie te drużyny uzyskały awans do Okręgowego Finału Eliminacji do Mistrzostw Polski Par 2018, który rozegrany zostanie 15 kwietnia br. Natomiast w dotychczasowych tur-

niejach udział wzięło 34 brydżystów – dodaje Marek Niemir.

Dzień później w Grudziądzu rozegrane zostały brydżowe XIX Mistrzostwa Okręgu Kujawsko-Pomorskiego pracowników edukacji. Reprezentacja Wąbrzeźna znalazła się w czołówce nauczycielskiego brydża.

– Do zawodów zgłosili się brydżyści z Bydgoszczy, Brodnicy, Wąbrzeźna, Jabłonowa Pomorskiego oraz oczywiście z Grudziądza – informuje Marek Niemir. – Po powitaniu graczy przez władze ZNP w Grudziądzu, minutą ciszy uczciliśmy pamięć zmarłego niedawno kolegi Jana Wesołowskiego, świetnego brydżysty, długoletniego nauczyciela i członka ZNP –dodaje.

W turnieju zmierzyło się dziesięć par. Po rozegraniu 27. rozdań na zapis maksymalny, wyłoniono najlepsze. Jak podkreśla Marek Niemir, rywalizacja aż do ostatniego rozdania okazała się bardzo wyrównana.

– Zwycięzcą turnieju i mistrzem okręgu została para: Zbigniew Sowiński z Jabłonowa-Wiesław Gorczewski z Brodnicy, uzyskując wynik 58,80 proc. Tuż za nimi, z wynikiem niższym zaledwie o 0,47 proc., uplasowała się para z Wąbrzeźna: Anna Borowska i Gaja Osińska. Trzecie miejsce również wywalczyła wąbrzeska para: Aleksander

Czarnecki i Leszek Kawski, z wynikiem 53,24 proc. – opisuje Niemir.

Także o czwarte miejsce aż do końca turnieju toczył się ostry bój. Ostatecznie dwie pary ukończyły turniej z tym samym wynikiem, tj. 51,39 proc.. Po sprawdzeniu wyników bezpośredniego pojedynku (187,5-112,5) czwarte miejsce zdobyła para Józef Molczyński-Jerzy Utnicki z Wąbrzeźna, a piąte miejsce przypadło parze Lucyna Gozdek-Leszek Gozdek z Bydgoszczy. Zwycięskie pary, poza otrzymawanymi statuetkami oraz nagrodami rzeczowymi, mają prawo reprezentować województwo kujawsko-pomorskie w Mistrzostwach Polski Nauczycieli, które rozegrane zostaną w czerwcu.

– Z niecierpliwością będziemy czekać na wyniki czerwcowych mistrzostw, mając nadzieję, że brydżyści z Wąbrzeźna kolejny raz zdobędą najwyższe trofeje – podsumowuje Marek Niemir.

(krzan)

fot. nadesłane

Region

Wszyscy jesteśmy migrantami

W Domu Kultury w Golubiu-Dobrzyniu można oglądać wystawę „Wszyscy jesteśmy migrantami. Listy polskich emigrantów z Ameryki z końca XIX wieku”. Ekspozycja została przygotowana przez studentów Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz Centrum Kultury Zamek w Poznaniu.

Akt Dawnych w Warszawie odnalazł listy, które słał do krewnych w zaborze rosyjskim emigranci ze Stanów Zjednoczonych i Brazylii – opowiada Wojciech Lutowski, aranżator wystawy, pracownik Centrum Kultury Zamek w Poznaniu. – Listy te nigdy nie dotarły do adresatów. Zostały zatrzymane przez carską cenzurę, bo namawiały do wyjazdów. Studenci Kuli w ramach tajnych kompletów z archiwisty-

satów dotyczyło właśnie naszego regionu. Listy były zaadresowane do ówczesnych mieszkańców Dobrzynia nad Drwęcą, Sokołowa, Szafarni czy Działynia. Fragmenty listów, pamiątki, dokumenty są dostępne właśnie na wystawie. Pokazują czym żyli emigranci. Z jakimi problemami się borykali w USA, ale również jakie problemy pozostawili w Polsce.

– Ekspozycja ukazuje również,

że problem migracji nie jest problemem dzisiejszych czasów – podkreśla Artur Niklewicz, dyrektor Domu Kultury w Golubiu-Dobrzyniu. – Był on już widoczny ponad 100 lat temu.

– Chcielibyśmy tą ekspozycją zapoczątkować pewien projekt – dodaje Szymon Wiśniewski, opiekun merytoryczny wystawy w Golubiu-Dobrzyniu. – Planujemy stworzyć w tym roku w Domu Kultury w Golubiu-Dobrzyniu kolejną wystawę pokazującą naszych emigrantów. Wielu z mieszkańców regionu ma rodziny w Ameryce. Część na pewno utrzymuje kontakt. W zbiorach rodzinnych na pewno znajdują się pamiątki z tym związane. Chcemy je pokazać. Dlatego prosimy o kontakt z Domem Kultury wszystkie osoby, które chciałyby podzielić się historią swojej rodziny i emigracji.

Wystawa jest dostępna w placówce do połowy kwietnia. Zachęcamy do jej oglądania. Wcześniej była dostępna tylko w Toruniu, Rypinie i oczywiście w Poznaniu.

Tekst i fot. (red)

WĄBRZEŹNO ➤ Policjanci w szczytnym celu

W ramach drugiej edycji akcji „SpoKREWnieni służbą” funkcjonariusze służb podległych MSWiA oraz Wojsko Polskie, w hołdzie Żołnierzom Wyklętym, oddają krew chorym i ofiarom wypadków. W pomaganiu zaangażowali się także wąbrzescy policjanci. Krew można oddać w mobilnym ambulansie Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Bydgoszczy.

(ToB), fot. KPP Wąbrzeźno

Srebro wąbrzeskich wychowanek

PIŁKA RĘCZNA ▶ Joanna Król i Olga Wartecka, były zawodniczki UKS Vambresia-Worwo, w Final Four Mistrzostw Polski Juniorek w Piłce Ręcznej wywalczyły wraz ze swoim aktualnym zespołem 2. miejsce

Radość ekipy z Kwidzyna

W dniach 9-10 marca w Warszawie dobiegły końca finałowe zmagania szczyptornistek w kategorii juniorek.

– To już ostatnia grupa wiekowa, która toczy boje o tytuł mistrza Polski, po nich pozostają już tylko starcia w kategorii senierek – zaznacza Bogdan Taczyński, wąbrzeski trener szczyptornistek.

W tegorocznej edycji MP zmagania trwały od października 2017 do marca 2018. Drużyny musiały przebrnąć przez eliminacje w grupach wojewódzkich, następ-

nie wygrać 1/16, potem 1/8 oraz ćwierćfinał eliminacji ogólnopolskich, aby zagrać w upragnionym Final Four. Dwie wąbrzeźnianki – Joanna Król i Olga Wartecka w tym roku reprezentowały zespół MTS-u Kwidzyn.

– Są to zawodniczki, które swoją przygodę rozpoczynały w wąbrzeskich szkołach i klubie UKS Vambresia-Worwo Wąbrzeźno. Trenerami dziewcząt byłam ja oraz Jarosław Rutkowski. Joasia i Olga po skończeniu wąbrzeskiego gimnazjum postanowiły łączyć

sport z nauką w kwidzyńskim II LO. Ich nowym klubem stał się MTS Kwidzyn i w tym roku dziewczyny sięgnęły z nim po tytuł wicemistrza Polski juniorek – skrupulatnie wylicza Taczyński.

Tym samym o wąbrzeskiej kuźni talentów w światku piłki ręcznej znów było głośno przez kilka dni.

– Dziewczętom do złota zabrakło niewiele, ale jak to w sporcie bywa, liczy się forma dnia i zdrowie. Tym razem szczęście uśmiechnęło się do ekipy z War-

Joanna i Olga ze srebrnymi medalami

szawy, z którą dwa tygodnie temu nasze były podopieczne wygrały – dodaje szkoleniowiec.

– Pozostaje pogratulować Joasi i Oldze, ich trenerom i rodzicom. Dzięki możliwości posmakowania grania w piłkę ręczną, dziewczyny odbyły przygodę życia, zakończoną zdobyciem tytułu wicemistrza Polski. Dzięki wsparciu władz miasta, które umożliwia trenowanie piłki ręcznej w klubach sportowych, Wąbrzeźno jest znanym w całej Polsce ośrodkiem piłki ręcznej, tu swoją przygodę

zaczynają nawet reprezentantki Polski. Często zadawane jest jeszcze jedno pytanie: czy to koniec przygody z piłką ręczną dla Joasi i Olgi? Czas pokaże. Teraz dziewczyny czeka następny ważny egzamin, ten maturalny. Po tak intensywnym graniu w roku szkolnym życzymy wąbrzeskim medalistkom równie wysokiego wyniku na maturze. Trzymamy kciuki – kończy Bogdan Taczyński.

(kl)

fot. nadesłane

Sztuki walki

Poczwórnice złoci

17 marca w Kościerzynie przeprowadzono Mistrzostwa Polski Północnej Kyokushin Karate. Karatecy z Wąbrzeźna spisali się znakomicie, zdobywając cztery złote medale.

Paweł Oskwarek – mistrz kata (11-12 lat)

W zawodach udział wzięło 208 zawodników z 21 klubów. Nie zabrakło również przedstawicieli Wąbrzeskiego Klubu Sportów i Sztuk Walki. Na imprezie rywalizowano w konkurencji form kata oraz walk kumite, a karatecy z Wąbrzeźna po raz kolejny zanotowali znakomity występ, zdobywając cztery złote krążki.

– Kieruję podziękowania dla opiekunów grupy oraz dla rodziców

zawodników, za pomoc oraz wspieranie doping – zaznaczył sensei Janusz Drywa, który podczas mistrzostw sprawował funkcję sędziego.

Udział w zawodach był możliwy dzięki środkom finansowym z Urzędu Miasta Wąbrzeźna przeznaczonych dla organizacji pozarządowych na realizację zadań publicznych w 2018 roku.

(kl), fot. nadesłane

Wspólne zdjęcie uczestników zawodów

Reprezentacja Wąbrzeskiego Klubu Sportów i Sztuk Walki

Mikołaj Krasowiak – złoto w kumite (11-12lat)

WYNIKI ZAWODNIKÓW WĄBRZESKIEGO KLUBU SPORTÓW I SZTUK WALKI:

Kata:

Paweł Oskwarek – 1 miejsce, kategoria 11-12 lat
Zuzanna Socha – 2 miejsce, kategoria 15-16 lat
Jakub Stachulak – 4 miejsce, kategoria 15-16 lat

Kumite:

Mikołaj Krasowiak – 1 miejsce, kategoria 11-12 lat
Zuzanna Socha – 1 miejsce, kategoria 15-16 lat
Jakub Stachulak – 1 miejsce, kategoria 15-16 lat
Marcelina Rytel – 4 miejsce, kategoria 11-12 lat
Daria Dziura – 3 miejsce, kategoria 13-14 lat
Jonasz Kiepe – 3 miejsce, kategoria 13-14 lat

Oliwer Stogowski, Karol Sipak, Krystian Basak, Kacper Jurkiewicz mimo dobrych walk, nie zajęli miejsc na podium.

Remis na inaugurację

PIŁKA NOŻNA ▶ W pierwszym spotkaniu rundy wiosennej A-klasy piłkarze Unii Wąbrzeźno zremisowali w Toruniu z Victorią Czernikowo 1:1

Na inaugurację rundy piłkarze walczyli o każdą piłkę

Dariusz Kalinowski w sobotę tradycyjnie imponował zaangażowaniem

Starcie początkowo miało zostać rozegrane na stadionie w Czernikowie, lecz ze względu na trudne warunki atmosferyczne mecz przeniesiono na sztuczną murawę jednego z toruńskich obiektów.

Klimat panujący w trakcie gry nie sprzyjał piłkarskiemu widowisku – porywisty wiatr, a także odczuwalne zimno utrudniało rozgrywanie futbolówki, ale iście zimowa aura nie odstraszyła grupy wąbrzeskich kibiców,

którzy już kilkadziesiąt minut przed pierwszym gwizdkiem zajęli miejsca na trybunach. Unicy przystąpili do meczu w testowym w czasie sparingów ustawieniu 1-4-3-3, w którym funkcje graczy ofensywnych sprawowało trio: Marcin Gołąb, Tomasz Liszaj i Rafał Wąs.

Mecz od początku był wyrównany. W grze obu ekip nie brakowało zaangażowania, ale profesjonalne podejście nie przekładało się na liczbę klarow-

nych okazji podbramkowych. Jedenastka z Czernikowa bazowała głównie na dłuższych podaniach, z pominięciem linii pomocy, zaś niebiesko-biali stawiali na dłuższe rozegranie. Pierwsza połowa zakończyła się jednak bezbramkowym remisem.

Po zmianie stron lekką optyczną przewagę uzyskali podopieczni Roberta Kościelaka. Goście mogli objąć prowadzenie po sytuacjach Dominika Hancyka i Radosława Drapiewskiego, lecz

pod bramką oponentów zabrakło odrobiny precyzji. Kwadrans przed finalnym gwizdkiem niewykorzystane okazje zemściły się. Rezerwowi Mateusz Wróblewski (przez długi czas czołowy napastnik Iskry Ciechocin) pokonał Michała Cyrkła w sytuacji „sam na sam”, a Victoria wpadła w szał radości.

Unia rzuciła się do odrabiania strat, dominowała gósząc głównie na połowie gospodarzy, lecz długo nie mogła dopro-

wadzić do remisu. Upragnione trafienie padło dopiero w doliczonym czasie – dośrodkowanie Michała Marszałka zamknął Hancyk, MKS zapisał na swym koncie jeden punkt i utrzymał prowadzenie w tabeli A-klasy. Przewaga nad Cyklonem Końciewicz zmalała jednak do zaledwie jednego „oczka”, zatem limit pomyłek na tę rundę został szybko wykorzystany.

Tekst i fot. (kl)

Piłka ręczna

Stypendia dla szczypiornistek

Marszałek województwa kujawsko-pomorskiego uhonorował szesnaście piłkarek UKS-u Vambresii Wąbrzeźno stypendiami sportowymi.

Zarząd województwa przyznał 16 piłkarkom UKS Vambresia-Worwo finansowe wsparcie na rozwój kariery sportowej. Gałę wręczenia tegorocznych stypendiów sportowych przeprowadzono 15 marca w Muzeum Etnograficznym w Toruniu.

Stypendia w wysokości do 350 złotych miesięcznie zostały wręczone na okres dziesięciu miesięcy. Zarząd województwa w tym roku przyznał je 65 kobietom i 77 mężczyznom. Zawodnicy trenują w 46 klubach sportowych z 14 gmin i 12 powiatów. Reprezentują 20 dyscyplin sportowych

– między innymi hokej na trawie (24 stypendia), kolarstwo (20), wioślarstwo (20), piłkę ręczną (16), lekkoatletykę (11) i kajakarstwo (9).

Najwięcej stypendystów trenuje w klubach: UKS Vambresia – Vorwo Wąbrzeźno, LKS Gąsawa, RTW Lotto Bydgoszcz, sekcja kajakarskiej CWZS Zawisza, KS Pałac Bydgoszcz, UKS Copernicus Toruń oraz ALKS Stal Grudziądz. Wśród nich jest 29 medalistów mistrzostw świata i Europy. Łączna pula stypendialna wynosi w tym roku 380 tysięcy złotych.

Wąbrzeskie piłkarki ręczne

zostały uhonorowane stypendium marszałka województwa kujawsko-pomorskiego za zdobycie Mistrzostwa Polski Juniorek Młodszych w piłce ręcznej. Otrzymały je: Oliwia Gołębiowska, Oliwia Armata, Aleksandra Szczygieł, Lucyna Sobecka, Julia Szczepańska, Oliwia Gocolińska, Laura Serocka, Dominika Macikowska, Kinga Gołębiowska, Weronika Weber, Oliwia Kolczyńska, Martyna Kilmek, Oliwia Kowalkowska, Weronika Chorzępa, Sandra Donarska, Paulina Rutkowska.

**oprac. (kl)
fot. archiwum**

Piłka nożna

Nieudany start

Juniorzy starsi Unii Wąbrzeźno nie zaliczą początku rundy wiosennej do udanych. Na inaugurację przegrali w Bydgoszczy z tamtejszym MUKS-em 0:3.

Spotkanie było wyrównane tylko w pierwszej połowie, która zakończyła się wynikiem 0:0. Po zmianie stron dominacja gospodarzy uwidoczniła się, a przewaga ta została udokumentowana trzema bramkami. W najbliższy weekend juniorzy zmierzą się na własnym stadionie z Unią Janikowo i postarają się o szybką rehabilitację.

(kl), fot. FB MKS Unia

MUKS II BYDGOSZCZ VS. UNIA WĄBRZEŹNO		
3	(0:0)	0
Unia:		
Bożykowski – Lupertowicz, Potaczala, Lewandowski (85' Stasiak), Kołodziejczak, Chojnacki F., Godlewski (46' Marszałek), Gajewski, Jabłoński (65' Janowski), Chojnacki O. (71' Krzemieński), Kosiński		